

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Elia Petycioms, Chicago, Ill.
METINE PRENUMERATA:
Savaitinė Pajūta \$2.00
Kasmetinė ir Metinė \$25.00
Visos kitos išpildytos \$3.00
Prenumerata apmokama iš versaus. Prenumeratos
metas skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų
Metų. Apparatūrai kainų klausimui laiku. Adresas:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription Rates:
In United States \$2.00
To Canada and Mexico \$2.50
To all other Foreign Countries \$3.00
Advertising rates on application. Address:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3, 1879.

Metai XXVI

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, LIEPOS (JULY) 13 d., 1917 M.

No 28

Didėji Karė.

Nesmagi kaizeriui šita savaitė. Iš visų pusių ateina negeistinos jam žinios. Rusai, kaip matyti, tikrai atsirato sau rankoves ir kėmėsi lupti Hindenburgo armijas, kad net dulkės eina: iš Austrijos ateina žinios, kad naujasai cėsorius pradeda žvaizduoti į savo kaimyną kaizerį ir į jėskio tinkamą progą kaip Austrija galėtų gyva išlysti ir nusikratyti nuo kaizerio bičiulystės; net namie, pačioj Vokietijoje, iki šiolie nuolankūs kaizerio pavalliniai pradeda šerus statyti ir šiomis dienomis rengiasi reichstage kaizerizmą pakratyti. Tik vienas linksmesnis šios savaitės prajavos—tai pasekmingas vokiškų orlaivų užpuolimas ant Londono, kur nuo jų bombų žuvo kelios dešimtys ramių gyventojų (tarp jų moterų ir vaikų) ir sužeista per šimtas žmonių.

Sena patarlė, kad Rusai šluoja „nauja štuota gerai šluoja“, pasirodė teisinga, kalbant ir apie naują Rusiją. Bijotasi, kad revoliucija, padariusi tokią milžinišką perveršmę Rusijoje, podraug suardė ir rusų armijos jėgas. Net ir didžiausi Rusijos draugai ir optimistai neritėję, kad rusų armija, pradėjusi bučiuotis su vokiečiais, galėtų atsipeikėti, susitvarkyti ir vokiečiams bent kokį smugį užduoti. O vienok taip atsitiko.

I tris mėnesius po revoliucijai, rusų armija persitikrino, kad ko negali išgauti bučiais, tai turi iškovoti giklu, ir pradėjo šturmą. Iki šiolie rusų užpuolimai eina nepaprastai pasekmingai. Kuomet rašome šitos žodžius, rusai į savaitę laiko yra paėmę jau apie 30,000 belaisvių, kelias dešimtas kanuolių, kelis šimtus kulkasvaidžių; jie perlaūžė net tris linijas vokiškų apkasų užėmė keilioliki kaimų ir miestelių ir nekuriose vietose atmetė vokiečius ant suvirsum to versty atgal.

Iš to aišku, kad pradžia visai nebloga. Pat centras šito rusų veikimo randasi Galicijoje ant linijos maždaug tarp Stanislaui ir Brody. Čia apsiėmė naujas rusų gabus vadas, gen. Kornilov, kunio armijos samčiaus semia belaisvius ir muša teutonius į dešinę ir į kairę.

Visos rusų jėgos yra sukoncentruotos ant miesto Halicz, kuris skaitosi raktu į Lembergą. Jį paėmus, vokiečių padėjimas Lemberge būtų pavojingas todėl, kad ir i šiaurų pusę rusai mėgina įvartyti gily klyj tarp Lembergo ir Kovelio.

Netikėtai kilo didelis mušis į vakarus nuo Pinsko, kuris yra apie vidurį rusų ilgo fronto. Staiga užsiliepsnojęs jis staiga ir nurimo, nes jokių tolimesnių žinių apie jo pasekmes neaėjo. Mažesni susirėmimai įvyko apie Smurgainius, Vilniaus gub., ir tulose vietose ant fronto tarp Rygos ir Dvinsko.

Pat pradžioje mušių Galicijoje atvyko į frontą ir gen. Scott, Amerikos generalio štabo perdėtinis, ir narys dabar viešniecos Rusijoje amerikono komisijos. Jis atvyko į Tarnopolį pačioj pabaigoj kanuolių bombardavimo, kuomet jos, atlikę savo darbą, sustojo, kad atidaryti kelią pėstininkų šturmui. Generalas Scott pasakoja, kad jis niekad dar nėra matęs didesnio rūsūmo ir geresnių manevrų už tuos, kuriuos padarė rusai laike šių mušių. Tvarka esą pavyzdinga, kareiviai ir aficierai stovi už tai, kad vokiečiams užduoti smugį ir pildo savo pareigas su atsidavimu.

Laikraščiai praneša, kad karės ministeris Kerenski, savo ugnine

Su tuom nesutiko pietinės Chinų provincijos, kurios visuomet buvo labiausiai revoliucioninės; prie jų prisidėjo ir šiaurinės provincijos. Imperatoriaus ir gen. Chang Hsuno pusę palaiko tik Chinų vidurys apie miestą Pekiną. Republikoniškos armijos iš pietų ir iš šiaurų pradėjo slinkti linkui Pekino, reikalaujamos Chang Hsuno pasidavimo. Jau įvyko nemažai mažesnių susikirtimų ir šiomis dienomis laukiama didelio mušio Pekino apelin-kėse. Žinovai dalykų sprendžia, kad monarchistai negali turėti jokios vilties laimėti ir kad monarchijos dienos yra suskaitytos.

— Ant vakarų fronto atakai eiluijasi su kontr-atakais, bet jokių žymesnių permainų neįvyko.

— Prezidentas Wilson iššaukė visą miliciją ant rugpjūčio 5 d.

Iš Karės Lauko.

ŽADA AUTONOMIJA RUSIJOS TAUTOMS.

Washington, D. C., liepos 5 d. Rusų specialis ambasadorius Boris Bachmetjev šiandien tapo formaliskai priimtas Prezidento Wilsono, kaip oficialis naujos Rusijos atstovas.

Perduodamas Prezidentui savo įgaliojimus, ambasadorius Bachmetjev dar sykį užtikrino Prezidentą, kad Rusija tvirtai laikysis taktininkų ir sykiu su jais kovos prieš Vokietiją.

Prezidentas Wilson, atsakydamas ambasadoriui, išreiškė Amerikos pasitikėjimą ir pasigerėjimą naujos Rusijos valdžios darbais.

Sulg naujo ambasadoriaus išsitarimo, Rusų dabartinė valdžia suteiks pilną neprigulmybę Lenkijai ir plačią savivaldą Finlandijai, Ukrainai ir kitoms pavergtomis tautomis Rusijoje. [Po žodžiais „ir kitoms tautoms“ galima suprasti ir Lietuvą, vienok mes privalome atkreipti atydą į tai, kad nors Finlandija ir Ukraina yra pamirėtos vadais, nors Lenkijai žadama pilna neprigulmybė, Lietuvos vardas nėra specialiai paminėtas. Iš to matome, kad Lietuvos reikalai dar nėra stipriausiai pastatyti; todėl lieciai neprivalo miegoti, bet iš visų pajiegy dirbti, kad sau pramušti kelią prie laisvės šviesos].

**RUSŲ ŠAUKIA—
"MIRTIS GERESNĖ
UŽ SARMATĄ."**

Petrogradas, liepos 5 d.—Šiandien, ant plėciaus prieš didelę šv. Izaako katedrą, tapo pašventintos vėliavos pirmo kariško bataliono, susidedančio vien iš rusų moterų.

Batalione buvo daugiau negu 200 moterų-kareivių su šautuvais, kareivių uniformoj. Kazokai ir jureiviai sudarė joms garbės sargybą.

Vėliaus šios moterų padarė parodą Petrogrado gatvėse, nešdamos vėliavas su parašais: "Gerai mirti, negu gėdą turėti" ir "Moters, nepaduokit rankų išdavikams."

Anarchistai pirmu syk gavo "per pakaušį," kuomet rusų valdžia liepė apsupti ir padaryti kratą buvusio ministerio Durnovo palociuje. Nuo revoliucijos pradžios šioje vietoje buvo patį vyriausia anarchistu kvatiera. Valdžios atstovai konfiskavo visus dokumentus ir padarė kelerą areštų.

Anarchistai turi savo šalininkų ir Kareivių bei Darbininkų Taryboje ir šitoks valdžios pasielgimas tapo iškeltas tos tarybos posėdyje. Nekurie matė vėl apimę valdžią, panaikindamas republiką.

Kareivių ir Darbininkų Taryba išreiškė valdžiai savo pasitikėjimą ir tuomi pripažino, kad ji su anarchistais pasielgė tinkamai. Tarybos pildomoji komisija pranešė, kad rimtos revoliucinės jėgos nieko bendro neturi su žmonėmis, kurie buvo užėmę Durnovo vilą.

"KAREIVIAI! PIRMYN!" —ŠAUKIA KERENSKI.

Petrogradas, liepos 5 d.—Rusų karės ministeris Kerenski, prieš pat pradžią dabar prasidėjusių mušių Galicijoje, išleido "dienos paliepimą" į visas to fronto armijas. Šiame paliepime jis išaiškino, kad užpuolimas ant vokiečių yra reikalingas netik išgelbėjimui naujai įgytos laisvės Rusijoje, bet taipgi yra reikalingas ir įgijimui pastovios taikos bei užtikrinimui laisvės visam pasauliui. Savo paliepimą Kerenski užbaigia sekančiais žodžiais:

"Kareiviai! Musų tėvynė yra pavojuje. Laisvei ir revoliucijai grėsia prapulis. Kiekviena sugaišta diena priduoda naujų jėgų musų priešams. Tikrai greitas ir nusveriantis smugis gali suardyti priešų planus. Lai jie žino, kad įgyta laisvė padidina musų jėgas.

"Vardan laisvės, ateinančios gerovės ir už pastovią, garbingą taiką, aš liepiu jums—Pirmyn!"

Po to Kerenski pats ypatinškai vedė kariumenę mušin.

NERAMUMAS VOKIETIJOJ.

Stockholmas, liepos 5 d.—Vorwaerts, vokiškų socialistų organas duoda persergėjimą vokiškai valdžiai, rašydamas sekančiai:

"Lai niekas neužsimerkia ant fakto, kad šiom laiku tulos rusišes neramumas platinasi po visą šalį."

Neramybės ženklų Vokietijoje apsiėmė vis daugiau. Palaraisiais laikais įvyko riaušės dailo maisto stokos, Dusseldorfe, Stettine, Gleiwitze ir kituose miestuose. Yra daugelis nurodymų į tai, kad vokiečių žmonės pradeda smegenis kitaip dirbti, negu jos iki šiolie dirbo. Jaučiama, kad Vokietijoje grėsia pavojus, jeigu ir ji toliau laikysis savo biurokratizmo. Neseniai visas burys taip vadinamos inteligencijos lyderių paskelbė, kad Lietuvos reikalai dar nėra stipriausiai pastatyti; todėl lieciai neprivalo miegoti, bet iš visų pajiegy dirbti, kad sau pramušti kelią prie laisvės šviesos].

**RUSŲ ŠAUKIA—
"MIRTIS GERESNĖ
UŽ SARMATĄ."**

Petrogradas, liepos 5 d.—Šiandien, ant plėciaus prieš didelę šv. Izaako katedrą, tapo pašventintos vėliavos pirmo kariško bataliono, susidedančio vien iš rusų moterų.

Batalione buvo daugiau negu 200 moterų-kareivių su šautuvais, kareivių uniformoj. Kazokai ir jureiviai sudarė joms garbės sargybą.

Vėliaus šios moterų padarė parodą Petrogrado gatvėse, nešdamos vėliavas su parašais: "Gerai mirti, negu gėdą turėti" ir "Moters, nepaduokit rankų išdavikams."

Anarchistai pirmu syk gavo "per pakaušį," kuomet rusų valdžia liepė apsupti ir padaryti kratą buvusio ministerio Durnovo palociuje. Nuo revoliucijos pradžios šioje vietoje buvo patį vyriausia anarchistu kvatiera. Valdžios atstovai konfiskavo visus dokumentus ir padarė kelerą areštų.

Anarchistai turi savo šalininkų ir Kareivių bei Darbininkų Taryboje ir šitoks valdžios pasielgimas tapo iškeltas tos tarybos posėdyje. Nekurie matė vėl apimę valdžią, panaikindamas republiką.

už pristatymą anglių ir tos rusišes produktų, kurių stokuoja Hollandijai.

ŽUVO PUSANTRO MILIJONO VOKIEČIŲ.

Paryžius, liepos 5 d. Sulyg geriausių oficialių francuzų valdžios apskaitliavimų, vokiečiai nuo pat karės pradžios iki kovo mėnesiui, šių metų, nustojo vien užmuštais pusantro milijono vyrų.

KĄ DABAR MANO VOKIEČIAI APIE RUSUS.

Amsterdamas, liepos 6 d.—Vokiškoji karės korespondentai, esantieji Galicijoje ant Rytinio karės fronto, vienbalsiai pripažįsta, kad dar niekad rusai nesimušė taip smarkiai, kaip laike paskutinių keturių dienų.

Ne tiktai kad visi prisirengimai buvo išmintingai padaryti, kad užduoti smugį silpniausioj priešo fronto vietoj, kur susiecia teutonų ir turkų frontas, bet ir visų štabo paliepimų išpildymas ėjo tvarkiai; tarsi laikrodėlis, įvairios daly rusų kariumenės ko-operavosi viena su kita taip, kaip buvo nustatyta ir iškalno vyresnės komandos suplanuota.

Vokiškoji korespondentai pripažįsta, kad Vokietijoje baisiai apsiriko, kuomet manė, kad Rusijos anarchija apėmė ir rusų armiją: ją suardė. Fritz Wertheimer, kariškas korespondentas laikraščio Frankfurter Zeitung, rašo sekančiai:

"Rusų lakunai (orlaivininkai) buvo pilnai prisirengę prieš sunkiausios užduoties. Rusų geležinkeliai buvo prisirušę ir tvarkiai vedami. Jie turėjo daugelį didelio kalibro kanuolių, dar didesnių negu pirmaus. Jie turėjo daugelį 'kubilių' (šarvuotų didelių automobilių, kuriuos išrado ir pirmi pavarėjo anglai pernai, Somme mušnyje)."

Kiti korespondentai pažymi nepaprastą rusų pėstininkų narsumą. Vienas jų rašo:

"Buvo aišku, kad rusai dabar žinojo, už ką jie mušas. Jie mušai, kaip žmonės, kurie jau nekovoja vien tik už tirną."

Rusų nuostoliai, sulyg vokiškų pranešimų, žinoma, yra dideli, bet net patys vokiečiai neslepia ir prisipažįsta, kad jų locni nuostoliai, delei labai desperatiškų mušių, yra "skaudžiai dideli." Pagalios vokiški laikraščiai, sulyg paliepimų, duoti jiems iš kariško štabo, persergėsti publika, kad negalima tikėtis, jog šita nauja audra iš rusų pusės greitai pereis.

"Dar blogesnės dienos ateis, ir mes privalome prie to prisirengti." Taip persergėsti kiekvienas korespondentas iš Galicijos fronto. Gen. von Hindenburg skubiai išvažiavo Viennon, kur aptariama Galicijos fronto padėjimas.

**DIDELIS MUŠIS
SIAUČIA GALICIJOJ.**

Berlinas, liepos 6 d.—Sulyg oficialio vokiečių pranešimo artillerijos mušis tarp Brzezany ir Zborow (Galicijoje), pasiekė labai didelio laipsnio. Jis buvo siektiek nurimęs laike nakties, bet išryto vėl pasiekė didelio pasitūmo.

Artillerijos ugnis apima vis didesnį fronto plotą ir pradeda siausti taipgi apie Zwozyn ir Brody (Galicijoje) ir apie Smurgainius, Vilniaus gub.

Sulyg vokiško oficialio pranešimo, Rumunų armija taip pat pasidarė veiklesnė ant savo fronto.

Panašios rusišes oficiališkos žinios ateina ir iš Petrogrado. O visa tai parodo, kad artilleri-

ja rengia dirvą vėl smarkioms imtynėms, kurių galima netrukus laukti.

MOTERIS IŠVAŽIAVO Į FRONTĄ.

Petrogradas, liepos 7 d.—Rusų moterų "mirties pulkas" šiandien išvažiavo į mušių frontą. Visos moterys yra apsiirengę reguliariškej kareivių uniformoje ir nusikirpo plaukus. Jų yra daugiau 400 ir beveik visos yra augštesnių mokyklų studentės ir šiaip iš inteligentiškų sluogsnių. Tarp palydovų buvo ir Lady Buchanan, žmona anglių ambasadoriaus Petrograde.

RUSAI DIDELIAM MUSYJ PRIE PINSKO.

Petrogradas, liepos 7 d.—Smarkūs mušiai prasidėjo ant fronto į vakarus nuo Pinsko. Pinsko miestas stovi liepsnose.

Rusų artillerija, sulyg pusiau-officialio pranešimo, viską su žeme lygina. Iki šiolie rusai jau užėmė mišką Sianka su visomis vokiečių pozicijomis; paimta taipgi kalva 388 ir rusai įsilaužė į kaimą Kodov.

Galicijoje kariumenė 11-os rusų armijos užėmė pirmos linijos tranšėjas ir nekuriose vietose prasimušė per antrą vokiečių liniją, užgriebdama išviso Galicijoje per tukstantį belaisvių. Atėjusios vokiečiams pagalbon rezervos pradėjo kontr-atakas, kurie tulose vietose atmušė rusus atgal.

MISKAI IR MINE- RALAI—VALSTIJOS SAVASTIS.

Petrogradas, liepos 7 d.—Agricultūros ministeris Černov padavė visos Rusijos Kareivių ir Darbininkų kongresui sumanyimą, kuriame jis sakė, kad visi misškai, mineralų kasyklų ir vandenių keliai privalo priklausyti visai tautai, tai yra kad jie negali būti privatiška nuosavybė, bet turi būti valstybės savastim.

ISVARYS VISUS VOKIŠKUS ŠNIPUS.

Washington, D. C. liepos 8 d. Visi vokiečiai, kurie pirmiaus buvo prie vokiškos ambasados ir prie vokiškų konsulių įvairiose miestuose, o dabar randasi prie Šveicarijos ar kitų neutrališkų viešpatijų konsulių, bus tuojaus išvaryti iš Amerikos. Valdžia suėkė, kad beveik visi jie yra užsilikusieji vokiški šnipai, kurie daug bledies čia savo šnipinėjimais pridirba.

San Francisco "dziury" apkaltino 98 šnipus, kurie, kaip dabar pradeda aiškėti, dar metais prieš karės pradžią rengė didelę revoliuciją prieš Angliją Indijose. Vokiečių valdžia didelius pinigų jiems mokėjusi.

IMK POPIERAS— ARBA DEPORTUOS.

Washington, D. C., liepos 7 d. Ateinantį pamedelį atstovų butan žadama paduoti bilių prieš "sliaikerius." Šitas bilius yra atkreiptas prieš tuos ateivius, kurie gyvena čia Amerikoje ir neturi išsiemę pilietystės popierų. Dabar, laike karės, jie nenori grįžti į savo šalis ir taipgi nenori čia imtis pilietiško popierų, kad tokiu budu išsisukti iš tarnavimo ir savo tėvynei ir Amerikai. Daug tokių yra iš Anglijos, Kanados, Italijos, Rusijos ir kitų tautininkų šalių.

Naujas bilius žada padavadyti, kad visi toki vyrai į 30 arba 60 dienų po to, kaip bilius bus užtvirtintas išsiimty pilietiškos popieras Amerikoje, kad juos galima būtų imti kariumenėn lygiai su visais. Jeigu gi

jie popierų į tą laiką neišsiimty, tai tuomet juos deportuotų. Ar šitas bilius pereis, apie tai pranešime vėliaus.

RUSAI VĖL PAIMA 7,000 BELAISVIŲ.

Petrogradas, liepos 9 d. Rusų oficialis pranešimas, išleistas šiandien, skelbia sekančiai:

"Linkui Dolina (52 verstai į vakorus nuo Stanislaui) gen. Kornilovo armija, apie pietus nedėlioj, artillerijai užbaigus bombardavimą, užatakavo prieš fortifikuotas pozicijas į vakarus nuo Stanislaui, ant Lomnica fronto.

"Perlaūžus priešakines ir svarbiausias priešų pozicijas, musų kariumenė žengė pirmyn ir mušiu užgriegė nedidelį miestelį Jezupol ir kaimus Ciechow, Povelche, Rybno ir Stary Lysic. Musų raiteliai, pradėjusie vyti besitraukiančių atgal priešą, pasiekė upės Lukva.

"Laikė šios dienos mes paėmėm 131 aficierą, 7000 kareivių, 48 kanuoles, tame tarpe 12 kanuolių sunkaus kalibro, ir daugelį kulkasvaidžių."

Šitie rusų žygiai parodo, kad dideli mušiai vystosi Galicijoje; nuo pradžios paskutinio užpuolimo rusai yra jau paėmę daugiau 25,000 belaisvių. Miestas Halicz, kurį vadinama raktu į Lembergą, yra dideliame pavojui, ir netrukus pateks į rusų rankas, jeigu teutonai greitu laiku nesustabdys rusų pirmynžengos. Dabartiniai mušiai parodo, kad rusų armijos pradeda jį apsupti iš trijų pusių.

I šiaurūs nuo Stanislaui gen. Brusilov, dabartinis vyriausias rusiškų armijų vadas, tvirtai laiko pozicijas, kurias rusai užėmė prieš kelias dienas ir kurias vokiečiai mėgina nuo jo atimti smarkiis kontr-atakais. Pažiūrėjus ant žemlapio, yra lengva patėmyti, kad gen. Brusilovas veikia ir stumia rusų pirmysieigą išilgai geležinkelio, bėgančių linkui Lembergą. Paėmimas Lembergo dabar yra artimiausiu rusų tikslu.

IŠ AMERIKOS.

KRASINĖ MOKESTIS PAKELTA TIK AUGŠTESNĖMS VERTĖMS.

Washington, liep. 2 d.—Krašos skyrius pranešė, kad nuo šios dienos kraša skaitys 10c už surinkimą mokesties už pakutį \$50 ir 25c už pakutį \$100. Ligšiol buvo imama už susirinkimą mokesties už pakutį vertės iki \$100, su apdraudžiamąja verte iki \$50.

VAGONAS NUSIVERTĖ NIAGARON; 10 UŽMUŠTŲ.

Niagara Falls, N. Y., liep. 2 d.—Great Gorge kelio tramvajus išsoko iš bėgių ir nuo kranto 20 pėdų augščio nukritęs upėn 10 pėdų gylio apsisvertė. Delei šitos nelaimės 10 žmonių yra negyvi, dviejų nesuranda ir apie dvidešimtis sužeistų nugalbenta ligoninėn. Tramvajaus išsokimo iš bėgių priežastimi buvo liehtaus išgriaužtos žemės iš po bėgio.

ZIONISTAI ŠAUKIA 1,000,000 LIUOSNORIŲ.

New York, liep. 3 d.—Laikinasis pildomasis komitetas žydų Zionistų reikalams paskelbė šaukimą 1,000,000 liuosnorių Amerikos Zionistų pionierių Kariaunai. Naujokais busiui imami Amerikos žydai vyrai ir moterys liuosu noru tarnauti karės metu kuomi kas geriausiai galės. Pas kiekvieną bus prasioma prisidėti mažiausia su \$3 pinigų, kurie bus panaudoti tautinei žydų tarnystei.

Popiežius Benediktas XV, neseniai suteikęs audienciją Zionistų vidurinio veikimo komiteto pasiuntiniui Nochimui Sokolovui, pasakė, kad jis pilnai sutinkas su judėjimo steigiančių žydų tautinę savo žemę Palestinoje.

PASIPRIEŠINIMAS TEISIŲ VARŽYMU.

New York, N. Y.—Neseniai susitvėrusi "American Union against Militarism" (Amerikos vienybė prieš militarizmą) paskelbė įsteigimo biuro žmonių civilinėms laisvėms ginti, kuris suvienys išblaškytas pastangas užlaikymui konstitucijinių laisvių karės metu.

Šito biuro svarbiausiu tikslu bus per advokatus ir valstiečių komisijas visuose šalies kraštuose suteikti teisėtą pagalbą ir paramą tiems, kurių teisės bus laužomos karės spaudimu.

NEDUOTI NEPASLANKIESIEMS BALSO, ROOSEVELTO NUOMONĖ.

Forest Hills, L. I., liep. 4 d.—Theodoras Rooseveltas savo kalboje šią dieną pasakė, kad Amerikos vokiečiai ir amerikiečiai turi būti arba tikrai vokiečiai, arba tikrai amerikiečiai; kad visi vokiečių laikraščiai, leidžiami šioje šalyje būtų priversti įdėti į savo skiltis vertimą to, kas juose rašoma ir kad visuotiniai teisių lygė būtų atimta tiems, kurie atsisako žmonijai patarnauti karės laikais.

406,500,972 PINIGŲ PRIMUŠTA SUV. VALSTIJŲ MUŠYKLOJ.

Washington, liep. 3 d.—Sulyg mušyklos perdėtinio pranešimo už fiskalius metus pasibaigusius birž. 30 d. Suv. Valstijų pinigų mušykla per tą laiką išmušė 406,500,972 pinigų, kuomet 1916 m. jų išmušė tik 134,253,524.

DAR 50 AMERIKIEČIŲ VOKIETIJOJ.

Washington, liep. 3 d.—Sulyg Valstijės skyriaus dar apie 50 Amerikos civilinių žmonių yra laikomi Vokietijoje. Vokietija yra pradžėjusi paleisti juos tuojuo kaip tik tam tikros išlygos sulyg pasportų bus išduoti.

KETVIRTOS LIEPOS AUKŲ UŽMUŠTJ, 208 SUŽEISTAI.

Ketvirtos liepos šventę beapvaikšiojant del neatsargumų su ugnimis ir šaudymu visose Suv. Valstijose gyvasties nustojo 11, sužeistų 208.

PAIMTI LAISKAI ATIDENGIA SUOKALBĮ KETURIUOSE MIESTUOSE.

New York, liep. 5 d.—Valdžia suėmė dokumentus, kurie, kaip sakoma, išveda į aiškę netikėtus žmones New York, Philadelphia, Bostone ir Chicagoje, kurie esą vokiečių šnipai; šitas suėmimas areštavus jureivius dany laivo United States. Suimta daugybė laisvų, siunčiamų ne krasa. Mažne visi šitie laisvakai, anot trijų suareštuotų jureivių pasakojimo, buvo siųsti iš Vokietijos, Austrijos ir Vengrijos į Šveicariją, o iš ten į Daniją ir paskui slapta gabenami į Suv. Valstijas.

NEGRAI ŽADA SKUSTI E. ST. LOUIS MIESTĄ UŽ \$1,000,000 NUOSTOLIŲ.

National Association for the Advancement of Colored People (Tautinė Draugija juodveidių kėlimui) žada skusti E. St. Louis miestą už daugiau kaip \$1,000,000 nuostolių. Sakoma, kad kiekvienas negras turi teisę reikalauti atlyginimo nuostolių už gyvastį, nuosavybę ir suėmimus ir kad kiekvienas galės pajieškoti po \$5,000.

Taip pat sakoma, kad bus pradėta veikti prieš apskritio šerifą ir jei pasirodys, kad šerifas, kaip yra sakoma, yra paleidęs suareštuotuosius, tai gubernoras jį iš vietos išmes. Tyrinėjimas jau pradėtas.

KARVELIS NULĖKĖ 1500 MYLIŲ.

San Antonio, Tex., liep. 6 d.—Krasinis karvelis, priklausantis to miesto savininkui E. S. P.

ersoni pateistas iš Winnipeg, Manitobos provincijoje, Kanadoje parlėkė namon 1,500 mylių per 24 valandas ir 42 minutes, per minutą nulekdamas daugiau kaip mylią.

VAIKŲ ŽVALGŲ SKAIČIUS 320,411.

New York, liep. 6 d.—Sulyg Amerikos Vaidų Žvalgų tautinės didžiosios sėdybos pranešimo vaikai užsirašinėjo žvalgais vidutiniai imant po 1,250 kasdien. Žvalgų esančių gerame stovyje 251,180; štie drauge su 69,222 perdėtiniais viršininkais ir vietinių kareivių tarybų nariais padaro 320,411 užsirašusių Amerikos Vaidų Žvalgų.

KULĖS ŠIŲ METŲ KVIEČIUOSE.

Decatur, Ill., liep. 6 d.—Vidurinio Ilinojaus ukininkai yra susirupinę del kulčių kviečiuose. Kol kas kulės pasirodė tik kaitur. Spėjama, kad daga kaikuose laukuose sumažės vienu penktadaliu. Apsauginimui nuo to, kaip ukininkai sako, reikalingas karštas, sausas oras. Daugelis vidurinio Ilinojaus ukininkų savo kviečius yra pardavę rudeniniam pristatymui po \$1.75 bušelij.

117 ROCKFORDO "NEKLAUŽIDŲ" PASIŪSTA KALBĖJIMAN METAMS IR VIE-NAi DIENAI.

Freeport, Ill.—Teisėjas Keneaw Mountain Landis liep. 5 d. pasmerkė 117 Rockfordo demonstrantų, surengusių demonstraciją birž. 6 d., vieniems metams ir vienai dienai sukauso darbo Chicago pataisais name; keturis likusius nuteisė trumpesniam laikui pataisais name.

ITARTAS ŠNIPYSTĖJE TURI IŠVAIZUOTI.

Washington, D. C., liep. 6 d.—Suv. Valstijų valdžia šiandien paliepė šveicarų pasiuntinijos nariui Heinrich Schaaflausenui tuojaus atleisti Suv. Valstijas. Schaaflausen yra Vokietijos ambasadorius, kuris buvo vokiečių ambasadoriaus padėjėju. Suv. Valstijoms pertraukus ryšius su Vokietija, vokiečių ambasadorius Bernstorff įprašė šveicarų ministerio dro Paul Rittero pasilaikyti Schaaflauseną padėti jam Vokietijos reikalus užžiūrėti Suv. Valstijose. Suv. Valstijų valdžia jį buvo nužiūrėtinai, bet ji neturėdama jokių prirodymų ant jo, tam paskyrimui nespėdė. Vienok per penkis mėnesius slaptieji agentai jį sekė ir dabar, matyt, gavo apčiuopiamą priežastį jį ištirti.

E. ST. LOUISO PILIEČIŲ KOMITETO REZOLIUCIJA.

E. St. Louis, Ill., liep. 6 d.—Piliečių komitetas, susirinkime sušauktame vaizbos būto, priėmė papeikimo rezoliuciją del politikos priežasčių ir viršininkų apsilėidimo, nuvedusių prie atsitikusių riaušių.

E. St. Louis, pačių gyventojų nuomone, buvo visokių nedorybių ir palaidumo centru. Miesto viršininkai, ypač prieš rinkimus davė negramas visą valią. Dabar pačių ramiausių žmonių yra manoma, kad kol šitie visi negeistinėjieji elementai nebus pašalinėti iš miesto, tol riaušės baltųjų su juodaisiais gali atsikartoti.

EKSPLOZIJA LAIVYN-KIEMYJ.

San Francisco, Cal., liepos 9 d.—Du sukraunamieji namai Mare Island'o laivynkiemyj prie San Francisco įlankos šį rytą tapo su naikinti eksplozijos. 6 žmonės užmušta, 31 sužeista. Du penkiolikos magazinių biaučiai eksplozijos sugadinta.

ŽYDAI REIKALAUJA PEN-KIAIDNĖS SAVAITES.

New York, N. Y. Dabar laikomas "Suvenytosios Sinagogos Amerikoje" suvažiavimas priėmė rezoliuciją paduoti Cyruso Aleksandro, kurią reikalaujama penkiadėšio darbo savaitės, idant žydai darbininkai galėtų šabą švęsti įžymų žydų rabinas Stefen Wails pasakė, kad prezidentas Wilson nesipriešina Amerikos žydų kongreso idėjai.

DUONOS KAINA PASILIKS TA PATI.

Washington.—Karės sekretorius Baker pranešė, kad sumažinti kainą duonai negalima. Todel duonos bandelė ir toliau bus pardavinėjama po 10c. taip kaip ir dabar.

TYRINĖJIMAS E. ST. LOUISE.

E. St. Louis, Ill., liep. 10 d.—Tyrinėjimo išklausinėjimas apie mirtį baltųjų ir juodųjų buvusios riaušės daroma prie uždarytų durų. Prie išklausinėjimą buvo susirinkimas komisijos iš 100, paskirtas vaizbos būto. Šita komisija apskuekėjo sakomąjį miesto viršininką ir policijos skyriaus vyšų ėmimą. Buvo užmetama, kad lošikai ir doros nustoje moterys mokėdavom tam tikriems viršininkams tam tikrą sumą kas mėnesis. Visi kalbėtojai patarė perorganizuoti policijos skyrių ir išieškė pageidavimą permaitinti miesto valdžią.

DEGTINEI GALAS.

Washington, D. C., liepos 7 d.—Senato veikimu šiandien pavesta prezidentui Wilsonui paimti valdžios žinion visus muituotų distiluojamų spiritu kraučius. Galutinai priimtas veiksmas leidžia dirbti alų ir vyną. Yra manoma, kad Atstovų Butas priims senato veikimui. Biliuje perleistame Atstovų Buto dirbimas visokių alkoholinių gėrimų uždrausta, bet prezidentas įgaliota leisti dirbimą vyno ir alaus, kad gendamus produktus apsaugojus nuo sunaikinimo.

KAREIVIAI IŠVAIKO SUSIRINKIMĄ.

Globe, Ariz., liepos 9 d.—Suv. Valstijų kariuomenė miesto valdžios prisaku išvaikė darbininkų susirinkimą. Darbininkai ramiai sau išsiskirstė ir užmiestėje susirinko ant kalno, mylioje atstumo nuo miesto, kur policija leido jiems susirinkimą laikyti.

SOCIALISTŲ PARTIJOS ATSIŖSĖSIMAS Į KARĘ.

Suvenytų Valstijų Socialistų Partijos iai, kaip partijos pildomasis komitetas sako, 21,639 balsais prieš 2,752 išieškė savo pasipriešinimą Suv. Valstijų įsikišimui į karę, bet pataria panaudoti socialistų mokinius karės priemonėms. Svarbiausiomis jų naujenybėmis yra ėmimas turto ant lygios su ėmimu kareivių ir viešas valdymas visų šalies pramoniių reikalingų karės vėdimui. Svarliausiais didžiumos komiteto nariais yra Morris Hillquit, Victor Berger ir Algernon Lee.

NORI DEPORTUOTI SVE-TIMSALIUS NEKLAUŽADAS.

Washington. Bilius prieš neklaūžadas, teikiamas palietimui imamojo amžiaus vyrų gimusių Anglijoje, Kanadoje, Italijoje ir kitose šalyse, kurie nepasirupino išsiimti pilietybės popierę, buvo paduotas panedėlyj; Buto atėvių Komisijos pirmsėdis reikalavo, kad jis būtų perlistas šiame kongreso posėdyj.

Biliuje pasiuloma, kad šitiems vyrams būtų duota nuo 30 iki 60 dienų laiko išsiimti pirmasias pilietybės popieras. Jei per tą laiką kurie jų to nepadarę, tai jie turi būti deportuojami.

35 HOLANDŲ LAIVAMS ATSAKYTA LEIDIMAS.

Nev.York, liepos 7 d.—35 hollandų laivai, tarp jų du dideli pasazieriniai Noordam ir Ryn-dam, sulaukta New Yorko uosto delto, kad Anglijos ambasada atsisakė išduoti apsaugoto plaukimo leidimus. Daugelis laivų prikrauta javais Holandijai. Frisia laivą vaužioja didelė daugybė vokiečių diplomatu iš Pietų Amerikos šalių.

EMMA GOLDMAN IR AL. BERKMAN NUTEISTI KALBĖJIMAN 2 METAMS.

New York, liepos 9 d.—Emma Goldman ir Aleksandras Berkman, skundžiami už suokalbį prieš pasirenkamojo kareivių šaukimo akty teismo atrastą kaltais ir nuteista dviem metam kalėjimo ir užsimokėti po \$10,000 baudmės. Emma Goldman išvežta į Valstijės kalėjimą Jefferson City, Mo. Berkman į ke-

lėjimą Atlantoje, Ga. Teismas nesiuntė jų į kalėjimą rytų valstijose matomai prisibijodamas maištų iš nuteistųjų šalininkų pusės.

CLEVELANDĄ ISTIKO BAI-SI VĖTRA SU LEDAIS.

Cleveland, O., liepos 9 d.—Clevelandą istiko viena smarkiausių vėtrų su ledais ir lietum. Rytinėj miesto dalyj rusys užlėtos, o gatvės nepereinamos. Su lietum buvo žaibai ir ledai. Gyvasių mežuvo, bet nuostoliai nuosavybėms dideli.

SOCIALISTAI REIKALAUJA VISUOTINO BALSAVIMO SULYG KARES IR KAREI-VIŲ ŠAUKIMO.

Milwaukee, Wis., liepos 9 d.—Masiniame socialistų susirinkime miesto auditorijoje, kur svarbiausiu kalbėtoju buvo kongresininkas W. E. Mason iš Chicago, priimta šitos rezolucijos:

1. Mēs reikalaujame gretos, visuotinos ir demokratinės tautos, be prievartinio užgėrimo žemių ir baudžiamųjų atlyginimų.

2. Mēs prašome prezidento ir kongreso paskelbti savo karės tikslus augščiau minėtais principais.

3. Mēs priešnamės laikračių cenzurai ir pašto skyriaus kišimuisi į jų paskaidą. Privatiniai laiskai privalo būti neliečiami. Slaptoji diplomatija turi būti panaikinta.

4. Mēs pasižadame veikti panaikinimui įstatymo priverstinio ėmimo kariuomenėn ir tarnavimo joje.

5. Mēs šaukiame į darbininkus, kad jie reikalauj moterims vyriškos mokesties ten, kur jos vyrų darbą dirba.

6. Mēs reikalaujame visuotino balsavimo sulyg kareivių šaukimo ir karės klausimo.

UŽMUŠĖ CARGĄ.

Gary, Ind., liepos 9 d.—Suteinus nežinomas vyras nudurė Suvenytų Valstijų Pleno Korporacijos spelią sargą, saugojantį gelžkelio tiltą Gary fabrike sujungiantį korporacijos skyrių, kur daroma ir yra sukrauta benzolius. Kiti darbininkai matė užpuolimą užpuolant sargą, bet negalėjo nei apginti, nei jo pagauti. Užmušikas nesuimtas.

SUV. VALSTIJOS SULAIKE 20 LAIKRAŠČIŲ.

Washington, liepos 9 d.—Nuo laiko Suv. Valstijų karės apskelbimo iki dabar Suv. Valstijos su krasos skyriaus pagalba sulaike dvidešimt pirmųjų laikraščių. Tarp jų žymiausias yra menraštis Masses, Socialistų Partijos organas, American Socialist, socialistų savaitraštis Appeal to Reason ir anarchistų laikraštis Blast.

IŠ DARBO LAUKO.

BARZDAKUČIŲ STRAIKAS LAIMĖTAS.

Chicago, Ill., liep. 3 d.—Mažiaus kaip 100 barzdakučių parsiėjo straikuoti; 1600 skutųjų savininkų sutiko su umijos reikalavimais. Straiakas traukėsi tik vieną dieną. Barzdakučiai reikalavo, kad už plaukų nukirpimą būtų imama nemazias kaip 35c. ir kad darbininkams būtų mokama nemazias kaip \$17 už šešių dienų savaitę ir 50 nuoš. komišono nuo to, kas įplauks viršaus \$25. Už vakarus, šeštadienius ir septyntadienius, \$11 ir 50 nuoš. nuo to kas viršaus \$14. Už šeštadienius ir septyntadienius \$7.00 ir 50 nuoš. nuo to, kas viršaus \$9.

6000 LAIVAKIEMIŲ DARBININKŲ IŠĖJO STRAIKAN.

New York, liep. 3 d.—Penkiose dideliose ir keliuose mažuose laivų kiemuose, kaip uni-versi viršininkai sako, išėjo į straiką tarp 6000 ir 7000 darbininkų. Brooklyne trys didieji kiemai palieiti, o Hobokene du. Reikalauja 50c mokesties daugiau. Laukiama susitaikymo.

KAREIVIAI SU KULKAS-VAIDŽIU PRIBUVO STRAIKO VIETON.

Phoenix, Ariz., geg. 5 d.—Keturi šimtai Suv. Valstijų raištosios kariuomenės su kulkasvaidžiu atvyko į vakarą miestelin Globe, kur 7500 variakasių straikuoja. Su kariuomenės pagalba kasyklų savininkai mėgins operuoti mažesniąsias kasyklas.

STRAIKININKUS ISMETO IŠ NAMŲ.

Gallup, N. M., liep. 5 d.—Straikuojanties Gallupo Am. Coal Company firmos darbininkams Navajo, Weaver ir Heaton stovyklose šiandien buvo pasakyta, kad jie, arba eiti dirbti, arba kraustyti iš kompanijos namų.

SIUNČIA KAREIVIUS RIAUŠĖMS MALŠINTI.

Springfield, Ill., liep. 6 d.—Antrą valandą ryto Chicago pulkininkas Foreman gavo priskakmą sumobilizuoti šešiis būrius kareivių iš pirmiau buvusios pirmos raičelių, o dabar antrios artilerijos rotos ir tuojaus išsiųsti Bloomingtonan, Ill.

riaušėms malšinti, kurias sukėlė gatvekarių darbininkai ir jiems užjautusieji. Bloomingtono ir Normalo gelžkelių ir šviecos kompanijos darbininkų straiakas eina jau kelios savaitės. Iki vakar vakaro viskas buvo ramu, bet vakare "Motina" Jones laikė kalbą straikininkams ir jų pritarėjams. Po susirinkimui minia tuojaus užpuolė karus ir jų įgulas. Keli skebai konduktorai ir motorininkai tapo apkulti; vienas riaušininkų pašautas į sprandą nuvežta ligoninėn. Sudaužė kelis karus riaušininkai puolėsi ant pajieginės, teikiančios pajėgą ir šviesą Bloomingtonui ir Normalui.

Serifas Flesher, bijodamas, kad jie nesugadintų pajieginės, pajėgą uždarė. Minia valandą palaukus nuėjo kitur karų daužyt, paskui užpuolė kompanijos ofisus ir langus išardė. Čia majoras Jones ir šerifas Flesher atėję gražumu pradėjo riaušininkų prašyti nedaryti blogo: miodia pareikalavo, kad viršininkai surengtų konferenciją su kompanijos viršininkais; tie pradžėjo ir minia išsiskirstė po namus. Bet majoras, bijodamas, kad minia vėl riaušių nesurengtų, pareikalavo kareivių.

LAUKIAMA DIDELIŲ STRAIKŲ.

New York—Nors Am. Lab. Federacija paskelbė, kad karės laiku Suv. Valstijose nebusių svarbesnių straičių, idant nepakenkus karės reikalams, dabar vienok pasirodo, kad dideli straiškai rengiama didelėse pramonės šakose.

Straiku grumojama mašinistai, rubsiuviai, geležies ir laivų darbininkai. 140,000 mašinistų Suv. Valstijose reikalauja pakėlimo algų. New Yorko tramvajų darbininkai grumojama straiku, jei kompanijos neįpildis jų reikalavimų. 60,000 rubsiuvių New Yorke žada reikalauti 20% pakėlimo mokes ties. Šimtai kapitonių, mašinistų ir kitų darbininkų ant prekiniių laivų žada straikuoti, reikalaudami pakėlimo algų. Laivų kapitoni ir mašinistai dabar, gauna po \$50 ir \$60 į mėnesį. Jie reikalauja po \$25 daugiau.

KASYKLŲ STOVYKLOS UŽDARYTA.

Lexington, Ky., liepos 9 d.—Iš Lexingtono pašauta Kentuckės Tautinės sągybos signalinio korpuso kompanija A Websterio apskritin, kur 9,000 angliakasių straikuoja. Kelios kalnakasi stovyklos uždaryta. Buvo šaudoma į namus, bet niekas nesuzeista.

IŠ VISUO.

Austrijos ministerija rezignavo. Sulyg atėjusių iš Berolino žinių, Austrijos ministerija, išgyvavus dvi savaiti, rezignavo. Tverinama nauja.

Chinų ciesaiaus pasiaiškini-mas.—Sulyg Associated Press žinios iš Pekino visur iškalbinotos ciesaurstės žymės pažymi Manču monarchijos atasteigimą. Atasteigiant jį jokios suiruts nebus. Užėmęs sostą ciesaorius Hsuan Tung ilgų prisaku paaiškina, kaip jis, budamas jaunu, buvo priverstas pavesti augščiausių galybę Chinų republikos prezidento nabašininkui Juan Si-kajui, o dabar šaliai gresiant išsidraskymo pavojumi ir žmonėms prašant paimti šalies valdžią ir žmones išgelbėti nuo kancijų, jis buvęs priverstas veikti. Chinų busimoji valdžia vadovausis šituo:

"Šalis bus valdoma konstitucijinių įstatymų, ciesaorius nabašininko paskelbtų.

"Ciesaorius šėntynos lėšos pasiliks tokios, kokias republika paskyrė.

"Gim'ningieji kunigaikščiai neprivalo kištis į politiką.

"Tarp manžurų ir chinų neprivalo būti daroma jokio skirtumo. Apsivedimai jų tarpe leistini.

"Visos sutartys ir kontraktai su užsieniais turi pasilikti galėje.

"Ženkliniai ir kiti smulkūs mokesčiai turi būti panaikinti.

"Republikinis kriminalis civilinis kodeksas pakeistas įvestuoju pirmais Hsuan-Tungo valdžios metais.

"Politikos prasakaltėliams dovanota.

"Kasos nešiojimas pagal patikimą.

Apie prezidento Li Juan Hungo rezignavimą nėra žinios.

Manču valdovas užima sostą—Gen. Čang Hsung pasakęs Chinų prezidentui Li-Juan-hung, kad jis turi pasitraukti, nes Manču ciesaorius Hsuan-Tung esąs pasodintas ant sosto: šitą žinią pranešė Reuterso agentura iš Pekino.

Lenkijoj badas. — Tris lenkai, atvykusieji į Stockholm, Se-ko, buvusius rusų augštutinio būto mąrys, Bobiecki (Sobiecki?) ir Sobanski, išleido atsisaukimą, prašydami pagalbos Varšavos lenkams. Atsisaukime jie sako, kad žmonės gatvėse miršta iš bado. Iš kitų šaltinių Associated Press gauna žinių, bet kituose Lenkijos kraštuose padėjimas negeresnis, ypatingai Lodzeje.

Riaušės del maisto Holandijoj—Būrys moterų Amsterdamo, Holandijoj įsiveržė į šaltąsias krautaves ir išsinešė išdarytus meitėlius pasidalino. Jos taigpi užpuolė mėsines, bet pašaukti kareiviai ir policija jas išvaikė. Valdžiai pažadėjus siųsti bulves Anglijoje, minios užpuolė dvi rinki. Policijai ir kareiviams atėjusiems malšinti 4 tapo užmušti, o 19 sužeistų kulkomis.

Rusija siulo kasyklas Am. kapitalistams. — Specialiam Amatų ministerijos kalnakasytės komisijos susirinkime nutarta rekomenduoti pavedimą Amerikos kapitalistų kontrolei Sachalino salą, rytinį Sibyro pakraštį žibalo sėmimui ir anglies kasimui ir kelis apskrčius Sibyre. Šita komisija taigpi pataria pavesti į amerikiečių rankas aukso kasyklas Altajaus kalnuose, vario kasyklas Kaukaze ir gelžkelius Uralo kalnuose. Kalnakasytės skyriaus direktorius Malavkin su šituo projektu sutinkas. Am. Kapitalistas statoma išlyga samdyti, kiek bus galima, rusus darbininkus ir technikos žinovus. Am. Kapitalistų kontrolė busianti grynai ekonominė. Am. Komisijos nariai priėmė pasiulinimą ir pradžėjo energingą pagalbą.

Lembergo miesto taryba, susidedanti iš vieny lenkų padarė nutarimą, reikalaujantį Galicijos prisidėjimo prie Lenkijos.

Saksonijos seimas praserėjęs valdžią, kad ištikimumas karaliui išnyks, jei valdžia nebus geresnė, antgalo visai pertraukė ryšius su valdžia. Šitą seimo pasielgimą išaukė Saksonijos premiero grafo von Vitzchum d'Eckstadt atsisakymas leisti sei-

mo konstitucinių reformų komisi-sijai eiti toliau su savo darbu pertraukos laiku. Seimas atsisakė duoti reikalingą leidimą išristi kuralo klausimus ir todėl seimas vėl turės būti sušauktas neveliau, kaip rugpjūčio mėn.

Vilniškius liuosnorus, atsišaukusius į lenkų legijonus, vokiečiai siunčia Vokietijon kaipo darbininkų batalijonus. Tas pats likimas sutiko ir lenkų legijonų vadą Lietuvoje Vaclovą Studnickį.

Ukrainiečių mokytojų konvencija—Liep. 4 ir 5 d. ukrainiečių tautiniame name Winnipege, Kanadoj buvo metinė konvencija ukrainiečių mokytojų iš Manitobos provincijos.

Kalmukai organizuojasi.—Astrachanėj (miestas prie Volgos upės įtakos į Kaspijos juras) buvo kalmukų suvažiavimas, kuriame nutarta suorganizuoti centralį pildomą komitetą, kuris turėtų teisę kalmukais valdyti. Apie šitą nutarimą pranešta rusų karės ministerijai.

Mokytojų neima karėn.

Lukinojų rusų valdžia nutarė neimti kariuomenės tarnybon mokyklų mokytojų ir tuos, kurie yra paimti, iš karės lauko atsaukti.

Holandės susirėmė su policija—Amsterdamo žydų apskritij Jordaane, 300 moterų, iš Kattenburgo apskritio, apsiginklavę durtuvais, revolvieriais ir akmenimis, susirėmė su policija. Susirėmimas įvyko del straiko, kuriame vaikas buvo užmuštas.

Argentinos valdžia pasiuntė Vokietijai notą, kurioje grumojama, kad jei Vokietija tuojaus neatlygins už sunaikintus Argentinos laivus ir neduos užtikrinimo, kad ateityj užpuolimų nebus, tai Argentina pertrauks ryšius su Vokietija. Laikas atsakymui nepaduota delto, kad nėra žinios kuomet nota Berling pasieks.

Sulyg žymių meksikiečių tvirtinimo Meksika bėgyje 30 dienų apskelbsianti karę Vokietijai. Jie sako, kad vokiečių pinigai Meksiko mieste, Torreone, Chihuahua mieste ir kitose bankose busią užgėrėti tuojuo po karės apskelbimui ir vokiečių laivai Tompicoje ir kituose Meksikos uostuose paimti, o vokiečiai tuojaus internuoti, arba deportuoti ir jų turtai konfiskuoti.

Reikalauja autonomijos. Sešiosdešimt Katalonijos senatūrij ir pasiuntinių liep. 5 d. susirinkę Barcelonoje prašė valdžios duoti autonomiją visoms provincijoms. Jie taigpi nutarė, kad jei valdžia parlamentu nesušaiks, tai jie patys sušauks parlamento narius Barcelonon liep. 19 d. 99 pimeivejie senatoriai ir pasiuntiniai susirinkę Madride pritarė vidinei buvusio premiero grafo Romanones politikai.

Švedų valdžia susirupinusi del Suv. Valstijų paliepinio sumažinti, ar ir visai sustabdyti j gabenimą daiktų į neutralės šalies. Padėjimas Švedijoje sulyg reikmenų jau dabar yra sunkus, o žinios iš Amerikos dar daugiaus neramina.

Francuzų bombardavimas. Essenio iš oro sunaikino fabrikų kvartalą. Nuostolių padaryta ant milijonų frankų ir užmušta 100 darbininkų; šimtai darbininkų taigpi sužeista, tarp jų 45 francuzai belaisviai.

Chinuose republika atasteig-ta. Oficialės žinios, atėjusios Chinų pasiuntinijai Washingtone, tvirt

Siūlo užgręžti caro savastis. Visų rusų darbininkų ir kareivių suvažiavime žemdirbių ministras Černov pasiūlė rezoliuciją paremti principu, kad šalies mineralai, vandeniniai keliai ir miškai turėtų būti valdomi valdymo visoms žmonėms, kurie valdytų juos per demokratines įstaigas. Černovo rezoliucija, matoma, krypta linkui padėjimo taisyklės veikimui su caro turtais.

Bulvės išsibaigė. Hamburge, Altonoje ir daugelyje kitų Vokietijos miestų bulvės išsibaigė ir jų negalima bus gauti iki naujų neatsiras. Taipgi beveik negalima gauti kiek reikiant šviežių daržovių.

Žymus švedų generalas žinomas narys. pulkininkas Hjalmar Smitt atrasta nužudyto jo gyvenime. Apstovos, prie kurių jis nužudytas, parodo užmušiko aorą karinius planus gauti.

Prancūzijoje padaryta surašymas visų vyrų, nedalyvaujančių mušiu laukose nuo šešiolikos iki šešių dešimtų metų amžiaus; surašymas padaryta pagal užsiėmimą.

LIETUVA IR KARĖ.

MAŽOSIOS LIETUVOS ŽMONIŲ PALEIDIMUI.

Kai tik Laikinoji Vyriausybė susitvarkė, apie kovo 5 d. "Lietuvių Globos" delegacija: V. Bielskis ir V. Dumos atstovas M. Januškevičius buvo nuėję pas ministrų pirmininką kunigaikštį Lvovą, kad išdėstyti jam reikalingumą paleisti namo Mažosios Lietuvos žmones. Jie nurodė, kad senoji valdžia kuone išstius metus žadėdavo prusus paleisti, o galų-galais kelios savaitės prieš revoliuciją greitai atsakė. Kun. Lvovas, pasijodmavęs, kodėl delegacija rupinasi tais žmonėmis, ir daršinojės, kad tos delegacijos yra užtariam savo broliai lietuviai, pasakė, jog, jo nusimanydam, galima būtų juos paleisti, tik jais turis su kitais ministrais pasitarti. Po kelių dienų buvo suzinota, kad kiti ministrai taip pat atlanda galima. Tuomet apie tai buvo paskelbta rusų laikraščiuose.

Bet dalykas gana painus, nes buvo ministerių nutarta, kad sutvarkyti tą dalyką turi tam tikra visų ministerijų atstovų komisija. Dabar didžiausias "Liet. Globos" rupestis yra, kad komisija panorėtų ir savo tarpą priimti ir "Liet. Globos" atstovų, nes tik jie geriausiai šituos reikalus numano.

Bėda tikrai, kad komisija yra tokia didelė ir kad Laikinoji Vyriausybė turi begales visokių reikalų. Turi šiol komisija nėra visai susitvarkiusi ir nedaro savo posėdžių. Todel viskas stovi vietoje ir reikia dar kėsti koki laiką.

(N. L.)

LIETUVIAI IR LAISVĖ.

Smolensko Lietuvių Politikos Klubas 1917 m. kovo 18 dienos suėigos nutarimas:

Dabarties metu opiausia mūsų sielvarta yra spiesti lietuviai kareiviai, kaip galingiausia tėvynės pajėga. Šis spietimas kuopliniausiai ir vaisingiausiai įvykdomas, sudarant Lietuvių Pulkus (legijonus), nes:

a) kuopliniausiai ir vaisingiausiai iš visur sutraukiami lietuviai kareiviai, jų vadovai aficerai, gydytojai, sesers, intendantai ir kt.; b) per tai rimčiausiai būtų išskeltas pasaulio akyvaizdoje lietuvių ryškus ir iškilus veidas, pritarus tam dalykui Rusijos valdžiai ir kariūnėms viriausiai;

c) ta lietuvių kariūnė būtų labai reikalinga apginti mūsų tėvynę nuo gresiančių liudies laisvei pavojų iš despotizmo, militarizmo, pašalinio provokavimo ir musiškių nusiminimo pusių.

Užtat sueiga visa vienu balsu pavėdė pirmininkavusiam šį nutarimą pranešti Lietuvių Tautos Tarybai, kviečiant ją, sužinojus Rusijos, Lietuvos ir kitų vietų lietuvių nuomonę, pasirūpinti nutarimo įvykdinimu, ir be to, paskelbti lietuvių laikraščiuose.

Maskva.

Lietuvių Moterų Laisvės Sąjungos suaukto moterų mitingo rezoliucija:

Lietuvių Tautos Tarybos pasveikinimas:

Piliētės ir piliēčiai, susirinkę Lietuvių Moterų Laisvės Sąjungos suaukto 16-IV mitinge Maskvoje, išklause pranešimų ir kalbų, pripažino:

1) būtina reikalinga Lietuvių Moterų Laisvės Sąjunga suglausti visų partijų ir luomų moterų žygiams ir pajėgoms kovai už moterų politikos ir pilietybės teises ir platinoti politikos susipratimui tarp moterų;

2) reikalinga, kad visų partijų moterų, dirbdamos partijose kartu su vyrais, steigtų kiekvienoje partijoje grupes (kuopėles), stipriai taikytos surištas moterų klausimose (disciplinuotas) ir susizinančias su Lietuvių Moterų Laisvės Sąjunga.

3) draug sveikiname Lietuvių Tautos Tarybą, jau pripažinusią vieną moterų politikos teisę—teisę aktyviai ir pasyviai dalyvauti Lietuvos Steigiamajame Susirinkime.

Ryga.

Rygos lietuvių mitingas tęsėsi dvi dienis: kovo 25 ir 26 d. Po karštų kalbų ir debatų buvo nutarta:

1) reik "lauti iš Laikinosios Vyriausybės greičiau įkurti Rusijoje demokratine respublika;

2) įsteigti Rygos lietuvių sąjungą;

3) sudaryti Rygos lietuvių moterų draugiją;

4) reikalauti, kad būtų suauktas tremtinių pabėgėlių susirinkimas, kad senoji komiteto valdyba atsiskaitytų ir būtų išrinkta nauja valdyba iš pačių tremtinių pabėgėlių;

5) organizuoti lietuvių kareivių draugiją.

Vitebskas.

Vitebske susidarė Lietuvių Karininkų Draugija, kurioje vienijasi kaip lietuviai kareiviai, taip lietuviai aficeriai ir kar. valdininkai.

Orlas.

Orlo garnizono lietuviai karininkai 5 m. balandžio 16 dieną susirinkę svarstė dabartinius didelės svarbos atsitikimus ir priėmė tokią rezoliuciją:

1) Susirinkimas sveikindamas ir išreiškdamas pasitikėjimą Tautos Tarybai, prašo, kad ji reikalautų nuo Rusijos Laikinosios Vyriausybės jau dabar tam tikru aktu pripažinti ir patvirtinti lietuvių tautos teisę pačiai apsispręsti savo politikos likimą Lietuvos Steigiamajame Susirinkime ir atstovauti tautos kongrese.

2) Skaidydamos lietuvių pulkų organizavimą svarbiu visos tautos klausimu, susirinkimas nutarė paklikti jį kol kas atviru ir pavesti jo išrišimą busimam visotiniam lietuvių karininkų suvažiavimui. Del to prašoma Tautos Tarybos užsiimti—organizuoti paminėtis suvažiavimas.

3) Prašyta Tautos Tarybos pasirūpinti, kad lietuviai kareiviai, patekusieji per apsirikimą lenkų ir latvių legijonuose, būtų iš ten grąžinami kol kas rusų kariūnėn.

4) Orlo garnizono lietuviai karininkai šaukia draugus, po plačios Rusijos kampas išblaškytus, vietoje organizuoties, steigiant lietuvių karininkų sąjungas.

5) Susirinkimas visas vienu balsu išreiškia pageidavimą, kad lietuvių tremtinių šelpimo klausimas pereitų į rankas mūsų Tautos organizacijos, o šelpimo budas privalo būti pavestas pačių tremtinių nuomonei.

6) Del nepaprasto gyvenamojo momento svarbumo susirinkimas kreipiasi į mūsų visuomenę užmirti partijų ginčus ir susiliejus į vieną demokratine šeimyną, ginti nuvargusios Tautos laisvę.

Susirinkimo.

pirmininkas kareivis R. Strupas, sekretorius kareivis J. Vaisnoras, Igaliotiniai

Petrogradas.

Balandžio 22 d. šestadienį, Fraternitas Lituanica sumanymu buvo nusiūstos į Gelsinkius nuo Petrapilio lietuvių Studentų Draugijos (Dr. Kerpauskaitė) ir nuo "Fraternitas Lituanica" (studentai B. Matulionis, I. Stasiunas, K.

Sumaškas, A. Jurgelionis ir jur. gydyt. VI. Nagevičius) delegacijos susipažinti ir ryšiams užmegsti su studentais Suomiais.

Sekmadienį 2 val. dieną dailės muziejuje "Ahtencumei", sutiko studentai suomių delecaciją. Kalbėtis teko perpus vokiškai, perpus rusiškai, kadangi iš atvykusiųjų vos du šiek tiek tenokė jo rusiškai. Aprodę muziejų, vedė mus į vadinamus senuosius studentų namus, kame jau laukė susirinkę atstovai nuo visų studentų korporacijų. Pirmas žodis buvo duotas dr. Kerpauskaitėi, kuri Petrapilio Liet. Stud. Dr. vardu pasveikino studentus suomių. Antras kalbėjo dr. Matulionis; pasveikindamas "Fraternitas Lituanica" vardu, paaiškino apsilankymo tikslą. Iš prakalbų paaiškėjo, kad Suomija ir Lietuva, nors jų žemės ir nesusiečia, turi vieną tikslą—išgauti sau laisvę ir nepriklausomybę. Sutartinai buvo išreiktas noras paduoti vieni antriems rankas bendram darbui. Nežiūrint to, kad kalbėtis reikėjo per trečią žmogų, taip, jog ne visa, kas buvo pasakyta, suprato vieni ir antri, jausti tečiau buvo, kad kiti kitą supranta ir be žodžių, kaip alkanas alkaną. Upas visiems nepaprastai buvo pakilęs, jausti buvo bendros simpatijos ir karšto noro susibūliuoti. Todel dr. Nagevičius išreikšus norą susipažinti su visomis studentų organizacijomis, čia pat buvo išrinkta komisija, kuriai ir buvo pavesta tas dalykas. Buvo sutarta susitikti 9 val. ryto pirmadienį. Dienos programa buvo tokia: apžiūrėti svarbiausias suomių įstaigas ir bendrais pasikalbėjimais susipažinti su suomių politika.

(Tasą ant 6-to pusl.)

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS AMSTERDAM, N. Y.

Klebono jubilėjus. Liepos 1 d. čia atsibuvo vietinio klebono, kun. Juozo Zidanavičiaus, kumigystės 25-metinės sukaktuvės. Dalis iškilmų atsibuvo bažnyčioje iš ryto, o kita dalis vakare parapijujė svetainė.

Iš ryto visos vietinės draugystės susirinko bažnyčioje, o Vytauto benas buvo pasitikęs kleboną su pasveikinimais ir įlydėjo jį bažnyčioje. Pamokslą sakė kun. Moleikaitis iš Albanos, kuris, tarp kitko, pažymėjo klebono nuopelnus vietinėj Amsterdamo lietuvių parapijoj, primindamas, kaip jubilatas su pagalba gerų lietuvių sutvarkė ir išaugino parapiją, ir pranašaudamas, kad jeigu Amsterdamo lietuviai ir toliau laikysis vienybėje su savo klebonu, tai jis neabejoja, kad Amsterdamo lietuviai netrukus įstaisys taipgi ir savo lietuvišką svetainę ir mokyklą.

Vakaros programos susidėjo iš keleto dalių. Pirmiausiai vietinis choras sudainavo pasveikinimo dainą, o paskui draugystės, per savo atstovus, sveikino kleboną iš priekasties jo suaktuvė. Marijos Dukterų draugystės vardu kalbėjo p-lė S. Vasilauskaitė, kuri įteikė jubilatui nuo tos draugystės aksinį laikrodėlį \$100.00 vertės, kaip dovaną ir atmintį.

Lietuvių Piličių Klubas vardu iškalbingai sveikino p. M. Kerbelis. Klubas jubilėjus pažymėjimui aukavo \$25.00 naudai Lietuvių nukentėjusių nuo karės ir jau išsiuntę juos per p. Augštnolį Stockholme. Tačiau apie tai p. Kerbelis neužsiminė, manydamas, turbūt, kad klebonui būtų nesmagu, kad dovana nejam. Bet tame padaryta didelė klaida, nes klebonui Lietuvos vargai rupi daugiausia negu kas kitas ir jis visados širdingai prisidėdavo ir prisideda prie tokių aukų. Galima todėl manyti, kad ir šiūniam sykiu jam būtų buvę maloniausia išgirsti kaip sykis apie paskyrimą, jo pagerbimui, aukos nukentėjusiems nuo karės. Gaila, kad p. Kerbelis apie tai nepaminėjo.

Paskuiėjo pasveikinimai nuo mokyklos vaikų ir buvo įvairios dainos etc., o ant galo sulosta komedija "Aukso Dievačiai", kuri nusisekė puštinai gerai, nes lošikai buvo parinkti iš tarp gabiųjų vietinių lošikų, susispietusių aplink TMD. kuopą.

Programai užsibaigus, kun. Juozas Zidanavičius prakalboje dėkavojo rengėjams už jų širdingumą ir velijimą, pasižadėdamas ir toliaus darbuotis sykiu su parapijonais ir prižadėdamas užsiimti pastatymu lietuvių lochos svetainės ir mokyklos.

Teisybės Mylėtojas.

IS SAN FRANCISCO, CAL.

Politinį važiavimą Rusijon.—Neseniai išplaukė iš šito uosto į Japoniją du laivai, kuriais išvažiavo apie 300 "politinių" išeivių, daugiausia iš New Yorko. Rašančiam šituos žodžius nuo pradžios revoliucijos Rusijoje prisiėjo matyti bent dešimtį laivų, išplaukiant su tokiais politiniais ir kiekvieną sykį matymas jų padarė į mane tą patį įspūdį. Tarytum matai mažnę tuos pačius veidus, tas pačias raudonas vėliavas su vienokiais parašais, girdi tas pačias revoliucines dainas ir tuos pačius obalsius: "Doloi voinui!"—Doloi iz transeil!"—Doloi Anglija!"— "Da zdrastvujet socialnaja revoliucija!"—"Proletarii visiech stran sojediniaties!"—"V borbie obrieteis svoje pravo!"—"Da zdrastvujet absolutnaja svoboda ličnosti!" (suprask, kad gali daryti, kas tik tau į galvą ateina, taip kaip Petrograde Leninas ir jo draugai užgriebė Krzesinskienės rumus) ir daug kitų "da zdrastvujet" buvo matyti ir girdėti.

Remiantis tokiais parašais ir šauksmais, galima būtų manyti, kad važiuojančių didžiama, jei ne visi, yra rusai; bet prisizūrėjęs arčiau ir pasiklausęs geriau, pamaciai, kad klysti, nes mažne visi jie yra Lietuvos ar Lenkijos zydėliai, kurie važinuoja į Rusiją vien delto, kad lengva gauti iš konsulių pasportus ir pinigų kelionės lėšoms (sau ir šeimynoms ir tai dar 2-ra klesla).

Jie mano, kad dabar Rusijoje jiems atsidarė rojus gyvenimas, kad jie dabar nevaržomi galės drumstame vandenįj žvejoti skanias žuvis.

Girdėdamas juos taip baisiai klykdamus, laivui iš vietos pradėjus judintis, aš pagalvojau pats sau: gerai, kad jie negreitai mūsų tėvynę Lietuvą pasieks ir mažiausia iki galo karės turės pasilikti Rusijoje, kuri yra tokia didelė ir plati, kad ir keliasis šimtų tukstančių tokių "politinių" išeivių vargdi jai didelę bledį galėtų bepadaryti.

J. J.

IS DETROIT, MICH.

Anglų laikraščiuose apie Lietuvą. Vietinis anglų laikraštis Free Press, birž. 29 d. patalpino ilgoką p. Joseph I. Kauklakio straipsnį apie Lietuvą ir jos troškimus. Smagu buvo vietiniams lietuviams skaityti anglų laikraštyje apie Lietuvą.

Rašydamos apie vokiečių plianus sulgy Lietuvos, autorius sako: Kun. Johann Albrecht formaliai pasakė, kad Vokietija turi turėti Lietuvą ir pa-Baltmario provincijas, kur yra gara žemės apsinimui kaimiečiais, išeiviais ir vokiečių naujokais išgautais iš Rusijos. Tai sena žemės grėbimo pasaka, kur vietos žmonių noro neklusama.

Lietuviai numanė, kad Lietuva tai grūdai tarp dviejų girių akmenų: kuri piktų galybių jos nepaimtų, vis viena jos laisvė žuvis. Bet vokiečiai, kad ir žėrė, žadėjo bent materialę gerovę, kurios jie iš caro valdžios nematė. Taigi daugumas jų, kurie šioji tokį apšvietimą gavo, troško esą vokiečių pergalės, kuri bent kokią permainingą galėjo atgauti.

Bet rusų revoliucija visa atmainė. Lietuva dabar galėtų patapti visiškai nepriguliminga; bet buti jai, silpnai tautelei, šale stiprios ir žiaurios Vokietijos būtų pavojinga. Kitas dalykas pasilikti neatidalinama rusų respublikos valstija. Ji turėtų visą savo naminę valdžią, kokia jai patiktų ir podraug būtų apginta rusų respublikos nuo išlaukinių priešų. Tokis padėjimas nedidelėi tautai yra geriausias ir nei gaudini-

mai, nei vilionės iš Vokietijos pusės negali lietuvių patraukti.

Koresp.

Tokia yra to straipsnio autoriaus nuomonė.

IS NEW YORKO, N. Y.

Lietuvius išradėjas ir nauja korporacija. Būrys lietuvių čionai sutvėrė korporaciją vardu "Resorcine Manufacturing Company." Šita kompanija užsiims išdirbimu tarp vadinamo Resorcine. Resorcine (iš tark: resorcin) yra ypatingos rūšies preparatas, vartojamas aptikose ir daug darymų. Išdirbimas yra brangus ir, sakoma, atseina \$2.00 už svarą, o parduodamoji kaina yra nuo \$5.00 iki \$10.00 už svarą.

Dr. Pocevičius (Pocius), lietuvis, baigęs n. vkslus Sveicarijoje su Filozofijos Doktaro laipsniu ir dirbęs tul. laiką prie garsaus išradėjo Edisono, kaip jo asistentas laboratorijoje, išrado naują budą resorcino išdirbimui, kuris yra daug pigesnis ir duoda geresnes pasekmes. Reikalavimas resorcino šimom laiku yra labai didelis ir sulgy sumanytojų nuomonės, galima būtų padarviti pusėtino pelno.

Sutvėrimui tam tikros korporacijos susirinko būrys lietuvių, tarp kurių buvo kun. Petkus, Račkauskas, Karuza, Strimaitis, Šugžda, Tareila, Makarevičius, Žemantauskas, Dr. Pocevičius (Pocius), Dr. Bacevičius, St. Gegužis, Bučinskas, Šimkus, Brazys, Povilaika, Norkus ir kiti.

Nutarta suorganizuoti kompaniją su \$10,000.00 kapitalu; šėrai yra po \$100.00. Tame pačiame susirinkime paimta 79 šėrus, pasilikti tikiai 21 šėras. Karuza pranešė, kad yra jau užsakymų pristatyti po 300 svarų resorcino į dieną, jeigu tik tiek galima būtų išdirbti ir pristatyti.

Naujoji kompanija žada nestatyti tuom tarpu naujos dirbtuvės, bet žada nusišamdyti sau tinkamą vietą. Kalbėta apie vietą patogią vietą netoli Philadelphia, o apie kitą New Jersey valstijoj.

Išdirbimas būtų po artimiausia priežura paties išradėjo, Dr. Pocevičiaus. P-as Pocius, kaip sakoma tik apie 4 metai atgal pradėjo dirbti pas Edisoną už \$4.00 į savaitę. Savo nepaprastu darbštumu ir gabumais jis taip pasizymėjo, kad netrukus jau gaudavo po \$50.00 į savaitę. Apart šito išradimo, jis sakoma, turi užpatentavęs ir keletą kitų savo išradimų. Velytina kuogeriausios pasekmės mūsų tautiečiams.

Ašara.

IS ROCKFORD, ILL.

Katorga už neregistruojamasi. Perait savaitę federalis teisėjas Lendis tyrinėjo Freeporte bylas "šliakerių", kurie neužsiregistravo 5 d. birželio ir sukėlė riaušes Rockforde. Apie 130 jų buvo suareštuota—daugiausiai vis "aidolistai" ir socialistai. Šimtą septynioliką "šliakerių" teisėjas nutiesė ant vienių metų ir vienos dienos į pataisos namus Chicagoje—"sunkiems darbams", kur yra dar sunkiau būti negu federališkuose kalejimuose. Keletui kitų teisėjas uždėjo trumpesnes baumas.

Ta p nutėstyti yra daugiausiai švedų, yra ir keletas lietuvių amerikonių mažai. Daugelį iš nutėstųjų teisėjas pats egzaminavo. Tarp lietuvių pasizymėjo tulas Adomas Mikšis, vietinis Rockfordo socialistas, kuris "Naujenose" gyrėsi savo drąsumu, kad jis neužsiregistravęs ir gana. Ir dabar jis tvirtino, kad jis esą negalįs imti šautuvo rankon.

Toliaus teisėjas klausė, ar Amerika būtų laisvė įgyjusi, ar Rusijos revoliucija būtų įvykusi, jeigu visi žmonės taip sanprotautų? Tada jie nieko neturėdavo atsakyti. Teisėjas taipgi klausė: jeigu tau pradėtų galvą kas daužyti, ar ir tuomet tu stovėtum ir nesigintum? Nekurie atsakinėjo, kad jie bėgtų, bet kur—nepasakė, nes jeigu vokiečiai užkluptų Ameriką, tai tik ant Marso galėtų bėgti, o kitur būtų ankšta ir nebūtų kur pabėgti.

Čia agitatoriai vis "fulino" žmones, kad esą kas bus socialistas, tai tų kariūnėn neims ir nerekės esą mūduru nešionuomonė.

J. R.-s.

IS PHILADELPHIA, PA.

Nuo šio liepos mėn. 26 iki 30 d. Šiaurės Amerikos Esperantininkų Asociacija turės savo kongresą Philadelphiaje, Penna. Šitas Asociacijos kongresas Suv. Valstijose bus dešimtu. Norintieji dalyvauti šitame kongrese gali dalyvauti kad ir nebudami esperantininkais, ly tik jie priitaria tarptautinės kalbos įvedimui. Šituo tikslu reikia kreiptis į vietos komiteto raštininkę Miss Margaret A. Maish, 45 N. 13th St., Philadelphia, Pa. Pas ją galima gauti pirkis tiktetas šitan esperantininkų kongresan už \$3.00.

Be svarbių kongreso posėdžių, kur bus svarstomi Asociacijos reikalai ir nutarimai būdai pasekimam platinimui tarptautinės kalbos, bus taipgi pramogos paklmsnimui kuro ir dvasio: us esperantininkų vakarienė, šodai, ekskursijos, literatiniai bei muzikaliai programai, iliustruotos paskaitos, pamaldos esperantinų kalba ir pamokslas.

Yra viltis, kad tarpe dalyvaujančių netrūks nei lietuvių. Kongrese bus dvi oficialės kalbos: Esperanto ir Anglų kalbos. Bet privačiai kiekvienas galės kalbėti ta kalba, koki jam patiks.

Esperido Vaikas.

Zinios Zinelės.

New York, N. Y.

—Birž. 26 d. Centr. Komiteto nariai savo susirinkime svarstė straipsnį įdėtą "Draugo" 140 num, kuriame buvo rašyta apie Centr. Komitetą: Susirinkimas rado tą straipsnį kriminaliu šmeizimu C. K. ir nutarė "Draugo" redaktorių patraukti tieson už "criminal libel."

Newark, N. J.

—Plakarto liejyklos darbininkų straišas tęsiasi jau šeši mėnesiai; darbininkai reikalauja pripažinimo unijos dirbtuvė, kompanija menori pripažinti. Straikininkai laikosi gerai ir tikisi laimėti. Birž. 22 d. naktį sudegė kompanijos geriausi patantai su visu departamentu; nuostolių gaisras padarė ant \$10,000 Unija moka straičininkams po \$12 į savaitę.

Minersville, Pa.

—Unijos vadovams mažai besirūpinant darbo reikalais, patys darbininkai pradėjo jų žiūrėti. Kaikuriose kasyklose yra tam tikri komitetai, kurie radę darbininkų nepriklausantį prie unijos, reikalauja, kad jis tuojaus būtų iš darbo pašalintas.

Lewiston, Me.

—Lewistono lietuviai gerokai apsilėidę visuomeniniame veikime, ypatingai jaunumėn.

Scranton, Pa.

—Scrantone nuo senai yra susitvėrusi kooperatyvė bendrovė; ji turi išsičmisi čarterį jau nuo Naujų Metų, bet silpnai stovi ir negali savo sankrovos atidaryti.

New York, N. Y.

—New Yorke tveriamą nauja Socialistų Partija. Šitai naujai partijai pritaria buvusis senoj partijoj pildom. tarybos narys John Spargo, ir kiti socialistai literatai: English Walling, Up-ton Sinclair, Stokes, Russell, Bergson. Priežastis naujos partijos tvorimui yra ta, kad senoj partijoj esą tik 20 nuoš. piliēčių, o 80 nuoš. padarą atėjūnų, nieko bendra neturi su Amerika ir todel pritarią vokiečiams.

Shenandoah, Pa.

—Nuo balandžio 3 d. iki liepos 6 d. kariūnėn priimta šitai: iš Shenandoah 206; Mahanoy City 86; Gilberton 7; Plaines 12; Frackville 15; Mo-

reos 2; New Boston 4; ir iš kelių kitų apielinkės miestelių, viso 382. Daugiausiai tai lietuviai ir lenkai; airių labai mažą dalį įstoja, sakydami: "Tegul lungasai mušasi, jei jie nori."

London, Angl.

—Birželio 3 d. Londono lietuviai turėjo susirinkimą del anglų sumanymo privekstina imti taktininkų valdinis ir kas reikia daryti lietuviams—klausyti valdžios, ar priešintis. Visi sutiko, kad lietuviams nėra jokio reikalo šitam sumanymui pasiduoti ir kad jie privalo tik visi laikytis su darbininkų ir kareivių Taryba Petrograde ir rupintis, kad kaizeris taipgi būtų nuverstas. Ypatingai socialistai buvo šitos nuomonės ir sakė, kad geriausi citi kalėjiman, kaip kariūnėn, bet vienai moterų klausytojų paklausus, kas bus su šeimynomis, su vaikais, kaip vyrai į kalėjimą eis, visus "kaip šaltu vandeniu perpylė" ir atėjus balsavimui tik trys balsavo už pasipriešinimą. Nubalsuota tik rusų kariūnėn stoti ir kad šeimynos būtų deportuojamos sykiu su deportuojamais jų vyrais. Bet socialistai vis gi nepatenkinti šituo nutarimu ir žada šaukti savo atskirą susirinkimą.

Widness, Anglija.

—Birž. 3 d. Chemical Works fabrike smarkiai suzeista Lietuvių darbininkas Adomaitis—išlaužta ranka ir sulenkta krūtinė. Nuody fabrikuose, kur dirba beveik visi lietuviai nelaimės pasitaiko dažnai.

Boston, Mass.

—Bostono socialistams liep. 1 d. surengus taikos parodą Boston Common darže, užpuolė ant parodojančių pėstieji kareiviai, jurininkai, ir daugelis civilinių žmonių ir pradėjo raudonas vėliavas draskyti. Taip pat užpuolimas padaryta ant socialistų raštinės pn. 14 Park sq., kur sudaužyta rakandai, sudraskyta ir sugadinta literatura. Kareiviai vėliavas bedraskydami, daugumą smarkiai apdaužė lazdomis. Išrodytų, kad tamsioji Rusija visą savo budą su pogromais ir juodašimčiais perdavė laisvai Amerikai.

New York, N. Y.

—Birž. 26 d. susitvėrė nauja bendrovė dirbimui cheminio produkto resorsino. Produktą išrado chemikas p. Pocius. Resursino išdirbystei reikėjo \$10,000. Susirinkusieji tuojaus sutvėrė bendrovę tam tikslui ir suėjo suvirė 8 tukstančius dolerių. Dabar šėrai visi jau išparduoti.

Cleveland, O.

—Per 18 paskutinių mėnesių iš pietinių valstijų privažiavo Clevelandan apie 10,000 negrų su savo šeimynomis. Del vietos stokos didesnė jų pusė priversti yra apsigyventi tvartuose. Politikieriai, besirengdami prie rinkimų, prikalbinėja sau šituos negrus balsuoti už juos. Yra bijojami, kad šitas jų pasielgimas nesukeltų tokių riaušių, kokios buvo E. St. Louise.

Kewan

Viet laikraščiu stundiam rankraš-
čiai turi būti pažymėti autorius pa-
rašu ir adresu. Pasirašantieji pen-
donimais turi paduoti, Redakcijos ži-
niai, ir savo tikrąjį vardą.
Redakcija pasilieka sau tešą at-
stundiamus bei rankraščius trumpinti
ir taisyti.
Netinkami laikraščiu rankraščius
Redakcija, pareikalavusi, grąžina au-
toriui atgal jo lėšomis.
Reikia vlandu rašyti plunksna ir tik
ant vienos popieriaus pusės, paliekant
placius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Laisvė yra reikalinga—ne au-
tokratija. Kerenski, vienas iš di-
džiausių šios valandos vadų Ru-
sijoje, neseniai pasakė:

„Darbininkų autokratija, ar
kareivių autokratija yra taip
pat bloga, kaip ir aristokratų
autokratija. Rusija nepivalo
turėti jokių autokratijų. Kiek-
vienas žmogus privalo būti lai-
svas Naujos Rusijos pilietis ir
privalo gerbti savo kaimyno
teises ir prerogatyvas taip pat,
kaip jis gerbia savo teises ir
prerogatyvas.“

Tokią nuomonę išreiškia ne
koks nors atžagareivis, ar „bur-
žujuš“, bet žmogus, apie kurio
prielankumą darbininkams niekas
ir niekados neturėjo progos abe-
joti.

Ir šventą teisybę jis pasakė.
Laisvė—tikra laisvė, gali turėti
tik vieną prasmę,—tai pilna ly-
gybė visiems žmonėms, pilna ly-
gybė visų žmonių prieš šalies
įstatymus.

Carizmas, ar jis būtų aristo-
kratiškas, ar jis būtų buržuaziš-
kas, ar jis būtų proletariškas—
vis viena pasilieka carizmu ir rei-
škia, kad vienas luomas, kuriam
pasiseka įgyti galybę, spaudžia
kitus luomus. Tikra laisvė ne-
pripažįsta jokių luomų, nei jo-
kias, ji nepripažįsta ponų ir
vergų,—ponų, pavirtusių vergais,
ar vergų pavirtusių ponais, nes
prieš tikrą laisvę visi yra lygūs.
—visi „laisvi piliečiai“, kaip Ke-
renski sako. Jeigu būtų kitaip,
tai būtų ne laisvė, bet tikrai ap-
mainymas vieno despotizmo ant
kito despotizmo. Prie žmonių
gerovės ir laimės negalima pri-
eiti per despotizmą, bet tikrai
per visų žmonių lygybę, per su-
teikimą visiems vienodos laisvės.

Šeškai. „Bergždžia karvė gar-
siai baubia“—sako patarlė. Nie-
kados šita patarlė nebuvo taip
teisinga, kaip dabar. Kiek mes
dabar turime visokių rėksnių,
kurie, liežuvius išsikabinę, re-
kat'ka, buk jie esą vieninteliai
darbininkų draugai ir teršia visus
kitus, kursto minią prieš sau ne-
patinkamus žmones, kurie ne-
duoda jiems ramiai darbininkų
mulkinti savo politikiems par-
tijiniams tikslams.

Imkime, kad ir tokį atsitiki-
kimą. Daugelis tokių rėksnių,
šaukė ir kurstė žmones, kad jie
neitų registruotis. Nekurie pa-
sitikėjo šiais „darbininkų drau-
gais“ ir paklausė jų. Šiandien
jie kalėjimuose sunkius darbus
dirba. O rėksniai? Ką padarė
tie rėksniai, kurie žmones kurstė
priešintis laisvos šalies įstaty-
mams? Jie patys nuėjo ir užsi-
registra. Patys kaliniai, su-
imti Rockefeller, Ill., už nesire-
gistravimą, praneša apie tų
„Naujių“ kore-pondentų, pasi-
rašusių vardu „Naujių“ skaity-
tojas. Apie šitą „darbininkų
draugą“ sumiti kaliniai raso „Ko-
voje“ sekantį:

„Taipgi žinome, kad Nau-
jių“ Skaitytojas yra socia-
listas ir pirma to jis patarė
draugams, kad neitų registruo-
tis, bet jis pats nuėjo ir užsi-
registravo? Kur tavo socia-
listišką nutarimą ir principą?
Aiškiai pasirodo visuomenės
akys, kad esi tikras veidmai-
nis ir išdavikas savo draugų.“

Šitas atsitikimas yra ne vienas.
Mums teko girdėti ir apie dau-
giau tokių šeskių, kurie dedasi
„darbininkų draugais“, kursto
prastus žmonelius, istumia juos
į kalėjimus, o patys savo ofisuo-
se, kaip pas poną Dievą už pe-
čiaus, saugiai sėdi ir naujus dar-
bininkų kurstymus planuoja.

Zingeidus telegramas. „Kova“
tarpina sekantį jai prisiųstą te-
legramą:

Petrogradas, liepos 3, 1917
Gavome tūkstantį penkis sim-
tus. Leidžiame laikraštį. Rei-
kia darbininkų, knygų, pinigų.
Už komitetą pasirašo:
Aleksa, Kapsukas,
Liutkevičius, Giedrys.

Kas tie „tūkstantis penki sim-
tai“ ir iš kur jie gauti? To nei-
telegramas, nei „Kova“ nepaaiš-
kina. Aišku tik, kad kalbama
apie \$1,500 ir kad už juos pradė-
ta leisti laikraštis. Ir vėl „po-
pierinė, lapelių revoliucija“? Ir
ar vėl revoliucijai dedamos au-
kos eis taip, kaip 1905 metais?
Zingeidu būtų apie tai turėti pla-
tesnių žinių, kau žmonės žinotų,
kam aukas deda.

Kėblus padėjimas. Amerikoje
tveriasi „aip vadinama „Lietu-
vių Darbininkų Taryba“ (Nota—
bene, tarp jos tvėrėjų ir jos lai-
kinų valdybojų nėra nei vieno
darbininko, nei vieno žmogaus,
kuris kada nors būtų uostęs sun-
kešį darbą). Šita Taryba—tai
pamėgdžiojimas garsios rusų Ka-
reivių ir Darbininkų Atstovų Ta-
rybos. Tik pamėgdžiojimas ir
parodija.

Tarp kitų neva siekių, ji turi
ir siekį (ir tai bene svarbiausį),
kad priešintis Amerikos karei-
kitais žodžiais, kad Amerika ne-
galėtų tinkamai kovoti su Vo-
kietija. Šitie amerikoniški „vork-
manai“ buvo priešingai registra-
cijai, yra priešingai parinktinam
kareiviavimui prieš Vokietiją; jie
tugė ant Rusijos naujos val-
džios, urzgia ir ant prezidento Wil-
sono gražiai liuliuoja ant žmonių
jausmų ir sako, kad tai jie daro
vardan žmonių laisvės.

Bet Rusijos Kareivių ir Darbi-
ninkų Taryba pastatė musikius
„vorkmanus“ ir labai kėblų padė-
jimą. Toji taryba išreiškė pasi-
tikėjimą ir užuojautą Rusijos
laikinei valdžiai; toji taryba nu-
tarė, kad reikia su Vokietija ka-
riauti, mes kol kaizeris turi pasi-
verges net ir vokiškus socialistus,
tol negali būti liuosybės ir
ramybės pasaulyje. Toji taryba
paliepė rusų armijoms kirsti vo-
kišką frontą ir toji taryba svei-
kina pirmas rusų kareivių per-
gales Galicijoje. Iš kitos vėl pu-
sės toji pat Rusijos Kareivių ir
Darbininkų Taryba sveikina ir
pritaria prakalbai Amerikos pa-
siuntinio Russello, kurį musiki-
kiai „vorkmanai“ ir Amerikos
socialistai juodu besiu mėgino
rusų darbininkams nupiešti. Ru-
sijos socialistai užima tokią pat
poziciją.

Dabar ir pasidaro tas kėblus
musų „vorkmanų“ padėjimas.
Kišimas kuolų ir trukdymas
Amerikos nuo karės su Vokie-
tija, reiskia pagelbą Vokietijai;
juo mažiau Amerika gali pakenki-
ti Vokietijai, juo Vokietijai dau-
giaus įteigų pasilieka, kad su-
mušti laisvos Rusijos armijas ant
rytų fronto.

Rusų darbininkai ir socialis-
tai sako: „Eik ir kariuk, taikos
nedaryk, nes ne tik Rusijos, bet
ir viso pasaulio laisvė yra pavojū-
je, kol vokiečiai savo kaizeriui
ir išryto ir išvakaro meldžiasi.“
Gi Amerikos neva darbininkai
ir neva socialistai—teisingiaus
pasakius, tik jų politiški bosai,—
kugžda saviems į ausis: „Neik,
nekarauk, reikalauk taikos (nuo
Wilsono, bet ne nuo Kaizerio),
priešinkis, nesiregistruok, daryk
viską, kad kartais „hypokritiška“
Anglija, „veidmainingas“ Wilso-
nas ir „militariška“ Francuzija
nenuverstų Kaizerio nuo sosto!“

Ant to juk išina musikių
„vorkmanų“ politika. Vadinasi,
ką Rusijos darbininkai ir socia-
listai daro, tą musikiškiai „vork-
manai“ mėgina griauti.

Bet visgi jie, nežiurint to, sa-
kosi, kad jie eina Rusijos revo-
lucijonierių pėdomis. Sunkų jie
darbą turės, kol jie tą galės su-
sipratusiam darbininkui išaiškiu-
ti. Nes jų darbai neatsako jų
žodžiams.

Žada skysti. Amerikos Lietu-
vių Centralinis Komitetas yra
nutaręs patraukti „Draugo“ re-
dakciją teisman už kriminali-
šmeitą, kurį toji redakcija pa-
alpino vienam savo numeriui.

Tai yra dar vienas prirodymas
lietuvių nesubrendimo, kuris pa-
rodavo, kad net tie, kurie nešioja

„profesorių“ titulus, nesugebi
kaip reik naudotis žodžio ir ki-
tomis šios šalies laisvėmis. Kaip-
gi galima po to kaltinti papras-
tas žmogelis, jeigu jam atvykus
į šitą „fry kontra“, kartais galva
nuo tos laisvės apsisuka ir jis
įvairių kvailių pridriba?

Denunciacija. „Tėvynė“ pra-
neša, kad Amerikos Lietuvių
Centraliniam Komitetui kas nors
mėgino pakišti koją bjauriu de-
nunciavimu šitos įstaigos Ame-
rikos valdžiai. Vieną dieną val-
džios tam tikri atstovai netikė-
tai padarė reviziją. Liberty
Banko Centralinio Komiteto ap-
skaitę. Anot „Tėvynės“,
nesunku yra atspėti, kas
tuom denunciatoriu buvo, kuom
tuo atsiminsime, kas pastarai-
siais visokiais žemiausiais būdais
ant Centralinio Komiteto užsi-
puldinėjo ir net per insinucijas
vagino. Tai musų klerikalų šu-
lai iš „Draugo“ ir „Darbininko.“
„Tėvynė“ baisiai tuomi piktū-
nasi. Ji turi tam pamato. De-
nunciacija atsiekimui savo poli-
tiskų siekių, šmeizmas naudin-
gos įstaigos Amerikos valdžios

KAIP LIOSUOS KAREIVIUS.

Pakol šitie žodžiai pasieks mu-
sus skaitytojus, pirmi liosai Ame-
rikos busiančių kareivių jau gal-
bus ištraukti.

Amerikos liosavimai atsisub-
trupųj kitaip, negu atsiubudavo
„liosai“ Lietuvoje. Trumpai kal-
bant, Amerikos liosavimai atsi-
sub sekančiu būdu:

Liosus trauks Washingtonė.
Visus „liosus“ trauks Washing-
tonė,—gal but su pageiba tam
tikros mašinos. Registracija 5 d.
birželio atsiubavo sulgy balsavimu
precinkty, t. y. kiekvienas užsi-
registravo tame precinke, kur
paprastai laike rinkimų žmonės
balsuoja. Iš šito precinko jam
išdavė „registracijos paliudijimą“
su tulu numeriu, paženklinutu ant
to paliudijimo. Šitie numeriai
nieko nereiskia ir į juos nereikia
daugiaus atkreipti jokios atydos.
Dabar visos Suvienytos Valsti-
jos tapo padalintos į distrikus;
kiekvienas tokis distrikas susi-
dė iš keleto, ar keliolikos pre-
cinkty. Kiekviename tokiaime
distrikte yra taryba iš vieno dak-
taro ir dviejų piliečių, kuri vadi-
nasi „Exemption Board“.

Šita taryba surašė vardus visų,
kurie užsiregistravo jos distrikte
ir visus vyrus sunumeriavo, pra-
deadant numeriu I ir paeilui net
iki 6,000.

Kaip „liosuos“

Tarybos padaro dvi kopijas
tokių surašų: vieną pasilieka
pats save, o kitą išsiunčia Wash-
ingtonan, kad Washingtono val-
džia galėtų kontroliuoti tarybas
ir kad jose nebūtų sukto biznio.

Gavus surašus Washingtonė,
prasidės liosavimas. Padaryta
tik korčiukų, kiek vyrų turi
didžiausias distrikts Amerikoje.
Šitos korčiukės yra sunumeruo-
tos, pradedant nuo 1, 2, 3 ir t. t.
net iki augščiausios skaitlinės.
Šitas sunumeriuotas korčiukas
suvynioja ir sudėda į mažas žei-
latinas triubeles; triubeles yra
panasios, kaip kad aptiekose ne-
kuriose vaistus deda. Triubeles
yra vartojamos todėl, kad, trau-
kiant liosus, niekas negalėtų ma-
tyti ir pažūrėti numerių.

Visas šitas triubeles su korčiū-
kėmis supils į ratą ir sumaišys
gerai. Po to ištrauks keliolika ar
kelias dešimtis trubelių. Atidarius
triubeles, pažūrės, kokiais nu-
merais yra ištrauktos korčiukės.
Tie visi vyrai, kurie ant distrikto
surašų turi tokius numerius, ku-
rie bus ištraukti, turės stoti prieš
„Exemption Board“.

Sakysim, kad iš rato ištraukė
korčiukes su numeriais 7, 24, 133,
672, 1011, 3256 ir 4203.

Tas reiskia, kad vyrai, turin-
tjie tokius numerius, turi visuo-
se distriktouose stoti prieš savo
distrikto tarybą (Exemption
Board). Jeigu kas iš jų turi gerą
priežastį pasiliuosavimui nuo ka-
riumenės, tai jis turi tiesą apie
tai pranešti šitai tarybai. Šitos
tarybos išskatiniuos ir paluo-

akyse—yra pat žemiausis ir pat
bjauriausias darbas. Bet mes pa-
sakytume, kad galų-gale gerai,
kad jie denuncijavo. Revizija
Centralinio Komiteto pinigų ir
atskaitų Liberty Banke parodė,
kad viskas yra tvarkoje.
Tokiū būdu visi lojimai klerika-
liškų (taipgi ir socialistiskų) po-
litikierių pasirodė lojimu ant
mėnulio. Žmonės dabar dar sy-
kį persitikrino, kad Centralinis
Komitetas yra sąžininga įstaiga,
kad visi ant jo lojimai, buvo
melas ir šmeiztas.

Iš kitos vėl pusė žmonės turi
taipgi progą persitikrinti, kas per
vieną yra tie, kurie, vardan „krik-
ščioniško gailingumo“, išardė
kelias dešimtis Centralinio Kom-
iteto skyrių ir kurie tamsius žmo-
nes fanatizuoja ir kursto prieš
tuos, kurie sąžiningai ir tvarkiai
deda savo pastangas, kad nušuo-
styti vargų asaras savo nuken-
tėjusiems broliams Lietuvoje.

Mes žinojome iki šiolei, kad
klerikalai turi fariziejų. Dabar
turime progą sužinoti, kad jų
tarpe yra ir Judošių. Valio je-
zuitai, profesorai ir daktarai
„kairiopraktikai!“

suos tuos, kurie dėl savo sveika-
tos, užsiėmimo ir kitokių prieža-
sčių turi tiesą būti paluosuoti.
Likusieji gi ir pripažinti tinkam-
ais, eis kariumenėn.

Jeigu iš pirmo traukimo neliks
gana vyrų, kad padaryti iš jų
armiją 625,000, tai tuomet vėl
darys traukimą iš likusių korčiū-
kių tokiu pat būdu, kol nesusi-
darys reikalingas kareivių skait-
lius.

Neteisingi Gandai.

Daugelis jaunų vyrų rupinasi
visokiais gandai, kuriuos nedori
žmonės paleido, buk jau nume-
riai yra ištraukti ir buk reikia
žiūrėti ant registracijos paliudiji-
mų numerių. Tas yra neteisybė.
Numeriai, kurie yra ant regis-
tracijos kortų nieko nereiskia,
nes visi surašai tapo išpauju pa-
daryti ir išnauso sunumeriuoti.
Nauji surašai su naujais nume-
riais yra viešai apskelbti ir taipgi
viešai bus apskelbti visi tie
numeriai, kuriuos Washingtonė
laikė liosavimo ištrauks. Valdžia
rupestingai viską apgalvojo, kad
nebutų politikos ir apgavysčių ir
kad visi turėtų lygią progą ir
lygų laimikį.

Dar pora žodžių apie „Exem-
ption Board“ tarybas. Jeigu kas
turėtų svarbias ir legališkas prie-
žastis, dėlė kurių įstatymai lie-
pia žmogų paluosuoti, o distrik-
to taryba nepaliuosuotų, tai tok-
sai neužganėdintas tarybos nu-
sprendimu vyras gali apeliuoti
prie augstėnės tarybos, kuri yra
įsteigta tam tikslui, kad kiekvie-
nas žmogus galėtų gauti teisin-
gai, kas jam priklauso.

Klerikalų Tarpe

Am. Liet. Taryba turėjo savo
posėdį Pittsburgė, Pa. birželio
22 d. šių metų. Tarp kitų klau-
simų aptarta sekantieji reikalai
ir išnešta sekantios rezoliucijos:

Antro atstovo siuntimą nuo
Amerikos Lietuvių Europon at-
dėti. Kun. Dr. V. Bartuškaiti pa-
siųsti tuojau įgaliojimą atstovauti
A. L. Tarybą Šveicarijoje, Lietu-
vių Tautos Taryboje ir Pildomam-
jame Komitete. Europos lietuvių
veikimo centras yra Šveicarijoje,
teikiama antras atstovas, jeigu bus
reikalas, galės būti pasiųstas Euro-
pon tokiom vieton, kur jis bus la-
biau reikalingas.

Pripažinti vienbalsiai nuolati-
nio lietuvių atstovo reikalingumas
Washingtonė. Atstovui algos ski-
riama mėnesiui \$300, kuri alga
pagal reikala gali būti padidinta.

a) D-rui J. J. Bielskiui, ku-
risai iki šiol vedė lietu-
vių reikalus Washingtonė iki
birželio 15 d., išmokėti \$150-
00 ir kelionės lėšas.
b) Dr. J. J. Bielskis A. L. Ta-
rybos yra įgaliojamas veikti
Washingtonė Lietuvių reika-
luose iki rugsėjo mėnesiui
1917 m.
c) Svarbiuose politikos žvilgs-
niuose atstovas privalo pasi-
tarti su tarptautinės diplo-
matijos žinovais.

—Carter in Philadelphia Press.

Dėdė Samas verčia kaizerį, kad jis sugrąžintų tą, ką jis nulygo nuo kitų tautų—nuo Bel-
gijos, Serbijos Lenkijos, Lietuvos ir Rumunijos. Gyvasių nesugrąžinsi, bet jis privalo bent
atlyginti už plėšimus, padarytus tose šalyse. Taika be tokio atlyginimo būtų didžiausia skriauda
nuskriaustiems žmonėms.

ATIDUOK, KĄ NULUPEI!

Parupinti kiek galima greičiau

Lietuvos istoriją anglų kalboje.

Susitarti su kun. Dr. Viskontu
sulgy jojo veikalą „La Lithuanie
et la Guerre“ išleidimo anglų kal-
boje. Kun. Dr. Viskanto minėto
veikalo peržiūrėjimui paskirtas
kun. Dr. Pr. Augustaitis.

Kun. Vilmavičiaus prašymą su-
šelpiti lietuvių moksleivius Švei-
carijoje nutarta pasiųsti T. Fon-
dui su patarimu išklausti.

Nusiųsti telegramą „Lietuvių
Tautos Tarybai“ Petrograde šio-
kio turinio: Am. L. Taryba prita-
ria ir remia Liet. Tautos Tary-
bosios veikime išgauti Lietuvai pil-
ną neprigulmę.

Am. Lietuvių šriovių bendro vie-
šo veikimo klausime padaryta šioji
rezoliucija: Kadangi Am. Lietuvių
bemaž visų srovių yra politikos sie-
kinys Lietuvos neprigulmę, ka-
dangi srovės iki šiol nėra suda-
riusios vienos bendros organizaci-
jos, kuri galėtų veikti ir kalbėti
visų Amerikos lietuvių vardu, to-
dėl Am. Lietuvių Taryba dides-
nės veikimo svarbos ir pasekmės
dėl svarbesniuose politikos žings-
niuose nutaria, kreptis į kitų sro-
vių organizacijas su pasiūlymu
paduoti sumanytą bendrai įvyk-
dinti.

Pastaba: A. L. Tarybos sekre-
torius atliks susižinėjimo darbą su
kitomis srovėmis ne pirmiau, negu
gaus A. L. Tarybos narių pri-
tarimą.

Amerikos Lietuvių Tarybos pre-
zidentu sekantiems metams išrink-
tas Dr. J. J. Bielskis, vice-pirmi-
ninku kun. F. Kemešis, sekreto-
rium p. J. Miliauskas, Pittsburgh,
Pa.

Vėliausios Žinios.

HALICZ PAIMTAS.

Petrogradas, liepos 11 d. Rusų
kariškas štabas praneša, kad ru-
sai užėmė svarbų Galicijos mie-
stą Halicę, kuris atidaro jiems
kelį linkui Lemberg. Rusų
armija išlaužė didelę spragą teu-
tonų fronte ir rusų kavalerija
veikia skubiai besitraukiančius
vokiečius. Paimta daugias ne-
gu 30 kanolių; kiek paimta be-
laisvėn, kol-kas dar nesuskaityta.

SIMTAS ŽUVO

KRUPPO DIRBTUVĖSE.

Amsterdamas, liepos 11 d. —
Francuzų orlaiviai padarė užpuo-
limą ant garsių Krupp'o kanolių
dirbtuvių ir bombomis suir-
dė dalį tų dirbtuvių. Sakoma,
kad šimtas žmonių žuvo ir dau-
giaus šimto yra sužeisti.

VOKIEČIAI PERLAUŽĖ ANGLŲ FRONTĄ.

Londonas, liepos 11 d. —Vo-
kiečiai Belgijoje, prie pat jurių
įsilaužė į anglų frontą Yzero
apielinkėse ir užėmė anglų tran-
šėjas ant fronto 1,400 jardų
ilgio ir 600 jardų gylm (jardas
yra 3 pėdos).

MARGUMYNAI.

NORI PRIIMTI APLEISTĄ VAIKĄ.

Thorp, Wis. Gerb. Redakci-
ja:—„Lietuvos“ num. 26-me bu-
vo jūsų straipsnis apie apleistus
Judkaus vaikus iš Chicagos, ku-
rie tapo atiduoti į našlaičių na-
mū ir gali būti „priimti augi-
nimui“. Jeigu jie dar nepaimti,
tai vieną iš jų mes paimtume.
Mes savo šeimynoje turime tris
vaikus; du vaikai baigia netru-
kus mokyklą, o mergaitė 6 metų
pradės šiuosmet eiti mokyklon.
tai jai būtų ramiau vaikščioti
sykiu su kitu, o iš to vaiko mes
išaugintume lietuvi, kad jis ne-
bemaž visų srovių yra politikos sie-
kinys Lietuvos neprigulmę, ka-
dangi srovės iki šiol nėra suda-
riusios vienos bendros organizaci-
jos, kuri galėtų veikti ir kalbėti
visų Amerikos lietuvių vardu, to-
dėl Am. Lietuvių Taryba dides-
nės veikimo svarbos ir pasekmės
dėl svarbesniuose politikos žings-
niuose nutaria, kreptis į kitų sro-
vių organizacijas su pasiūlymu
paduoti sumanytą bendrai įvyk-
dinti.

Jonas ir Ona K—iai.

Nuo Redakcijos. Mes jus su-
vesime su teismo paskirtu šitų
vaikų globėju (Guardian), ir pa-
sistengsim visam šitame reikale
prigelbėti.

AR GENEROLAI TEN BU- VO?

Brooklyn, N. Y. Gerb.
Redakcija: Bostone buvo socia-
listų demonstracija „prieš karę“
ir „Keleivyje“ skaitau, kad apie
1,500 lietuvių buk tenai dalyva-
vo; lietuviai, anot „Keleivio“
kada nors būtų pakliuvę „bė-
don“. Prakalbose ir per gzie-
tas, tai jie šaudė iš savo burnų,
kaip iš didžiausių armotų bet
kada reikia vesti darbininkus į
tikrą nevą mušį, tai jie, kaip tie
ruskio aficerai—pasilieka užpa-
kalį, savo ofisuose, kur jų po-
licmono buožė nepasiekia. Ten
jie rašo savo „Maikius su Te-
vu“, o paskui tiems Maikiams
policmonai galvas suskaldo. Tai
kur čia teisybė?

As norėčiau apie tai žinoti,
mes daug straių ir visokių „tru-
belių“ žinau, bet dar nei sykiu
negirdėjau, kad tie „generolai“
kada nors būtų pakliuvę „bė-
don“. Prakalbose ir per gzie-
tas, tai jie šaudė iš savo burnų,
kaip iš didžiausių armotų bet
kada reikia vesti darbininkus į
tikrą nevą mušį, tai jie, kaip tie
ruskio aficerai—pasilieka užpa-
kalį, savo ofisuose, kur jų po-
licmono buožė nepasiekia. Ten
jie rašo savo „Maikius su Te-
vu“, o paskui tiems Maikiams
policmonai galvas suskaldo. Tai
kur čia teisybė?

Rusija turi ilgiausią juros pa-
kraštį už visą kitas pasaulio
šalis, tik tas pakraštys atdesnė
dalį laiko buvo sukaustytas ledais.

Vienų įdomiausių Rusijos eko-
nominio gyvenimo ypatybių yra
išsiplėtojimas kooperatyvių ju-
dėjimo. Rusijoje yra daugia-
kai 37,000 kooperatyvių įstaigų
—skaitlius didesnis negu kokioj
kitoj šalyj.

Rusija yra svarbiausia pasaui-
lio kletimi. 1910 m. kuomet visur
javi buvo normalūs, Rusija iš-
gabeno su viršum 23,000,000 to-
nų kviečių. Po Rusijai seka Suv.

Valstijos; jos tais metais išga-
beno 22,000,000 tonų. Viso pa-
saulio daga davė 96,000,000 tonų.

Trimi didžiausiomis tabaką au-
ginančiomis šalimis—skaitant mi-
ljoniniais svarais—yra Suvieny-
tos Valstijos, 722; Anglijos In-
dija, 433 ir Rusija, 198.

Rusija užaugina daugiau ark-
lių negu kokia kita šalis.

Rusija parupina apie vieną treč-
dalį visų pasaulio vilagų (kailių).
Ji turi miškų daugiau negu
kokia kita šalis.

Rusija yra antra šalis suilyg
žibalo išdovio; pirmą vietą už-
ima Suv. Valstijos.

Didelė apštis besivartos Rusi-
joje urminės ir retalinės, atlie-
kama mugės, kurių kas metas
buva su viršum trys tūkstančiai.

Garsiausia mugė pasaulyje bu-
va Nižniame Novgorode.

Rusijos valstybės banka, sulgy
depozitorių apšties, yra didžiau-
sia banka pasaulyje.

Lietuvių Parazitai

Parazitai yra mazi gyvūneliai; kurie gyvena ir maitinasi ant svetimų kūnų. Visas jų darbas, tai siūbi kraują iš to kūno, ant kurio jiems pasitaiko apsigyventi. Iš svetimų kraujo jie tunka, o kūnas, iš kurio jie gyvena, silpsta ir nyksta.

Tai, jie nenaudingi gyvūnėliai. Paskutiniuosius laikais nemažai tokių parazitų-politikierių priviso ant lietuvių kūno Amerikoje.

Privisti jie galėjo ačiū tam, kad mūsų lietuvių kūnas nėra dar visai stipras subrendęs. Politikai jį dar yra mažas kūdikis, kuris nepajėgia todėl atsikratyti ir apsiginti nuo kankinančių jį parazitų.

Kada lietuvių kūnas bus subrendęs, t. y. kada lietuvių supras savo tautiškai-politinius reikalus, panašios rusies gyvūneliai turės išnykti.

Lietuvių visuomenė kol kas dar politikoje nėra subrendusi išdalytė, todėl, kad jį nei turi dar liudyje tvirtu tautinio pamato, ant kurio ir sulyg kurio jį galėtų nustatyti takus savo politiskam, ekonominiam ir dvasiniam gyvenimui.

Tautinis pamatas yra ašis, ant kurios sukasi tautos ratas—visas jos gyvenimas. Praeities istorija aiškiai parodo, kad pilnas gyvenimas, (politikos, ekonominis ir dvasiškas) augsta pakilo ten, kur buvo tvirtas tautos pamatas. Tautiškai susipratusi liaudis pageidauja sau liuosybės laisvam plėtojimuisi ir laisvam nustatymui sau patvaldystės, formoj jai tinkamiasis ir naudingiausioj.

Suvaržytas žmogus progresuoti negali. Jeigu jisai yra tvirtu charakterio ir turi tvirtus pamatus, jisai pirmiausiai stengiasi įgyti sau liuosybę,—pasiliuosuoti nuo visų retėžių, kurie jį varžo,—ir tik tai tada jisai gali liuosai fobulintis ir žengti prie savo gyvenimo tikslo atsieikimo.

Tai pat yra ir su kiekviena tauta. Tik tai liuosybėje jį gali gyvena, bujoja, plėtojasi.

Palikus vokiečius, francuzus, anglus ir kitas didesnes tautas, užtenka mums žvilgtelti į tolias tautes, kaip bulgarai, rumunai ir serbai.

Dar nepersenai jie beveik žemiau stovėjo už mus lietuvių. Kada tautinis susipratimas pas juos pakilo, jie panorėjo liuosybės. Jie panorėjo atsakantį gyventi. Niekas negalėjo sulaukyti to jų švento noro—jie savo atsieikė. Visam civilizui tautai pasauliui jie perstatė savo teisingus reikalavimus. Jie maldavo, jie liejo savo kraują, kad but savystoviais, liuosais.

Moksas, civilizacija, kultura kasdien plėtojasi ir nurodo žmonėms naujus takus ir naujus kelius geresniam gyvenimui. Kiekviena liuosia tauta prilaiko sau mokslo įrankius ir pagal savo išsivystymą ir reikalavimus nustato sau takus politiskam bei ekonominiam gyvenimui.

Paimkime dabar mūsų lietuvių. Stipraus tautinio susipratimo bei pamato mes neturime. Todėl mus išnaudodavo mūsų kaimynai, kol jie pagalios visai mus pavergė. Mes likome vergai, kuriais dar vis tebėsa. Tokie ir paliksime, jei tautinis pamatas nebus mūsų idealu. Liaudis, kuri leidžia savo tautybę, o per ją ir savo gyvenimo reikalus, išnaudoti kokios nors politiskai suorganizuotos bažnyčios, urėdininkas, arba visokiems demagogams-viliugiams, negali progresuoti ir būti liuosia. Juos apeina tik tai savo politiskinė organizacija, kokia buvo ir šiandien dar yra oficiale Rymo bažnyčia. Pamata šitai politiskai-tikybiniai bažnyčiai davė ne Kristus, ar Šv. Petras, kaip tai mano daugelis neišlavinto proto žmonių, bet gudrys ir mitrus dvasiški valdovai. Viduramžyje Romos bažnyčia valdė pasaulį; jos žodis tai buvo įstatymas. Jos urėdininkai, pradedant nuo kunigų ir baigiant kardinolais, neva po priedangą krikščionybės, baisiai išnaudodavo žmones ir laikė jų protą spastuose. Jei ne Martinas Liuteris ir kiti reformatoriai jų laikų, tai, kaip sako vienas žymus rusų rašytojas, klausimas, ar mes šiandien

turėtumėm net ir gelžkelius. Taip žmonių protas buvo pripaustas tais laikais arbitracijomis neva dogmomis. Laikai reformacijos, tai buvo šiandienio progreso aušra.

Geri katalikai lietuvių dar ir šiandien mano, kad jie privalo visame buti paklusni kunigams, tai yra atsiduoti visame jų valiai. Rymo bažnyčia pageidauja sau galybės politikoje ir turty, nes kitaip ji, kaip politiskia organizacija, turėtų žūti. Politikaujančiai bažnyčia stengiasi uždegti apiparę ant Lietuvos, kaip tai buvo kita sykl Lenkijoje. Lenkų dvasiškia kita sykl buvo labai ištikimas Rymo urėdininkas; todėl Rymas jiems pavedė gaspadoriavimą Lietuvoje. Ką jie padarė su Lietuva, kiekvienas lietuvis tą žino.

Kaip ten nebūtų, manau, kad lietuvių antrą syk to klaidos nepadarys, nes daugumai lietuvių yra brangesnė už galybę Romos.

Reik pripažinti, kad buvo ir yra lietuvių kunigų, kurie dirbo ir dirba Lietuvos labui. Tai buvo ir yra ne kunigai-klerikalai, bet kunigai tautininkai; tai buvo kunigai-patriotai, ne autokratai, kurie nori viską paglemžti į savo rankas, kad sutvėrus iš Lietuvos teokratiską anachronizmą. Dėja, tokių pas mus, ant nelaimės, šiandien yra dar sulyginamai nedaug. Diduma gi pučia senoviskon dūdon, svajodama apie užgriebimą į savo rankas politiskos galybės Lietuvoje. Jų šitokias pastangas vadiname klerikalizmu ir jie yra vieni tų gyvūnelių-parazitų, nuo kurių Lietuvos kūnas, jeigu jis nori būti sveikas ir būnus, privalo atsikratyti. Nes kiekvienas privalo žinoti ir aiškiai suprasti, kad ne tauta turi tarnauti bažnyčiai, bet bažnyčia tautai. Taip šiandien stovi dalykai visose civilizuose šalyse.

Tai apie vienus parazitus. O dabar apie kitus.

Paskutiniuosius laikais, ypatingai Amerikoje, tarp mūsų atsirado gauja politikierių, kurie neva po socializmo ir progreso priedangą visokiems budais išnaudoja lietuvių liaudį. Tikro obalsio, bei miero jie neturi, nes daugelis iš jų patį nežino, ko jie nori. Lietuvių tautinį pamatą jie atmetė. Jiems tik tai neva rupi pasaulio darbininkų reikalai. Nežiūrint to, kad čia Amerikoje beveik visi išeiviai iš Lietuvos yra darbininkai ir kad lietuvių kapitalistų tikroje prasmėje dar niekur nėra, jie savinasi sau garbę, kad jie pirmieji surado lietuvių darbininkus ir kad lietuvių darbininkų išganymas priguli neva tik tai nuo jų, tu mūsų neva socialistų. Gudrys jie ponai. Visas jų rūpestis,—tai tik tai per tuos darbininkus, kuriuos jie neva taip myli, yra tame, kad jie per darbininkų nugaras nori priplinti prie savo karjeros ir pasidaryti lengvą sau pinigą, o su tuo dar įgyti ir garbės variklį. Gyventi jie kitaip nemoka, kaip tik tai iš prakaito tų pačių darbininkų, nes jokių naudingų profesijų nepažįsta; fandrėse dirbti nenori, nes pirmiausia nemoka, o apart to, kad ir mokėtų, tai tokiems ponaičiams būtų ir persunkti, ir mokesčiai būtų lyg kad permaža. Tai dažniausiai tinginiai iš prigimimo; tai amžini o lengvos duonos įsektotojai. Profesijos, arba amato retai kuris jų išmoko, nes dēli tinginystės retai kuris galėjo mokyklą užbaigti, arba amato išmokti. Prasto darbo dirbti nenori, o inteligentiško darbo atlikti arba nemoka, arba negali, nes inteligentiško visuomenės tokius tinginius-tranais ir nedarugintus agurkus tuojuos tuojau pažįsta; inteligentiška visuomenė nesiduoda tokiems save išnaudoti.

Bet jų pilka, mažai išmananti liaudis yra prasti, geradūsiai darbininkai, kuriuos lengva liežuviu apsukti. Ir čia tiems aferistams, tinginiams, tranams, nedarugusiems agurkams atsidaro plati dirva, nelyginant kaip trams burtininkams, sumadvokečiams ir šundaktariams. Ir ką jie daro? Pirmiausiai reik užgrajinti ant

ty stygų, kurios užgauna paprastų žmonių širdį. Tam tikslui jie susiorganizuoja pamokytus, bet nedamokytus reksnius. Prakalbos! Prakalbos! Prakalbos! Visa eilė "garsios" prakalbų. (Jos ištikro "garsios", nes dažniausiai tikrąjose visos vežimas, o senso—nei grūdėlio).

Svarbiausiu tų ponų politikierių tikslu buvo įkalbėti žmonėms, kad lietuvių, tai ne kas kitas, kaip tik tai pasaulio piliečiai. Mat, savotiškas tarptautystės supratimas. Visi apsviesesni lietuvių, kurie nepriguli prie tų ponų-politikierių klišos, tai, esą, anot jų, atzagareiviai, buržuai ir t. t. Šitę išganytojai darbininkų lietuvių tautybės klausimu neužiima; jiems yra tai tuščias klausimas, tai neva darbas tik tai visokių priešų tų pačių darbininkų. Tai yra svarbiausias obalsis tų ponaičių. Be abejonės, susipratęs lietuvis socialistas spjauna ant tokių blevyzų, nes jam laisva ir demokratiška Lietuva yra šventas ir svarbus tikslas.

Lotynų kalboje yra tulas obalsis "Divide et impera"—(dalyk ir viešpatauk). Mūsų neva darbininkų užtarėjai labai to obalsio prisilaiko ir vartoja jį savo žemam tikslui labai smarkiai, tiesiog be jokios sąžinės ir sarmatos. Jie žino, kad juo mažiau vienybės bus lietuvių tarpe, juo geriau eis jų biznis. Kad atsieiktis savo tikslo, jie begėdiškai apdrabsto purvais nekalčius žmones, jie šeimynas ir stengiasi visokiems budais nužeminti nepatinkamas jiems ypatas akyse paprastos minios.

Tuomi žemu darbu ypatingai atsižymi vienas protiškas ir fiziškas gramėzda. Iš profesijos jisai yra neva "vaikų poliemoanas", o iš pašaukimo tai tikras chamelonas. Savo pažiūras jisai maino pagal savo upą. Kada jisai buvo tautietis, tai jisai buvo "Liudi-Gliudi", kada paliko be jokių pamatų ir principų—buvo Ožys-Mikitonas, o apskritai, tai buvo ir yra tikras "Mali-Maličienė", kaip jisai patį mėgsta save pavadinti.

Paziūrėkime dabar, kiek naudos, arba greičiau blėdies, mūsų visuomenė turi iš darby ir darbely tų ponų-politikierių.

Pirmiausia, platindami neva savotišką "darbininkų apšvietą", jie per savo laikraščius išvilioja nuo tų pačių lengvatikių darbininkų kas metą įkstantčius ir tuskantčius doliarus—ir iš daugelio padaro ne tik kad ligonius, bet tiesiog silpnapročius, desperatus. Paziūrėkite į jų laikraščius, kuriuos jie taip siulo darbo žmogui. Didėnė pusė tų laikraščių yra pripilta apgarsinimais visokių specialistų, viliojančių pinigais iš tamsių žmonių. Keletą metų tam atgal tie specialistai, ačiū Chicago laikraščiu "Tribune", buvo teismam patraukti ir nekuriam laikui turėjo paliauti savo biznį. Dabar vėl jie puikia prieglauda sau rado tų politikierių-biznierių organe, per kurį čilbia darbininkų kraują. Jei tiems ponams ir ponaičiams iš tikrųjų rūpėtų gerovė lietuvių darbininkų, jie senai būtų apsaugoję savo avis nuo tų kraujągerių, kaip tai senai padarė tautiečių laikraščiai.

Arba imkime dabartinis laikus—registraciją. Kad parodyti savo neva revoliucionišką dvasią, jie be reikalo ir be jokios naudos nuvaro žmones į kalėjimus, o patį eigi visi kitaip, apgaudindami lengvatikius neva savo drakumu. Kalbu čia apie atsitikimą Rūksforde, kur vienas iš tokių "draugų" lietuvių prikalbėjo nesiregistruoti, o patį uėjo ir užsiregistruoti. Paskėmės iš tokio "darbininkų švietimo" yra tokios. Keletas iš tų lietuvių darbininkų gavo metus sunkaus darbo kalėjime, tuom tarpu kaip tas garsus "revoliucionierius" toliau sau varo savo "skymus". Tarp lietuvių jisai baises socialistas, nes šiandien tai yra dirvė geriausio išnaudojimo žmonių, o tarpe Amerikonų—demokratas.

Man pačiam teko girdėti nuo Amerikonų, kad daugelis tų ponaičių visokiems savo tikslams meta maską socializmo, kada tik padaryti kokį biznį. Jie ta

da rekomenduoja save kaip prigulintieji prie progresyvių ir kiritokių partijų, bet tik tai ne prie socialistų. Jie bijo savo tikro veido parodyti, nes daugelis jų—tai tikrų tikriaus veidmainiai. Ypatingai vienas iš jų tarp Amerikonų save visur perska kaip prezidentą. Chicago Lietuvių Draugijų Sąjungos. Chicagočiai gerai žino, kas ta draugija buvo ir kaip jį pakriko. Politikos delei tie ponai, garsūs darbininkų mulkintojai, savo politikos atsieikimui nesidrovi nei lavonų skraiste amerikonių akyse dangstyti.

Neseniai, norėdami geriaus prisitaikinti, prie visokių lengvatikių, per savo šaltas, nekurię iš tų ponų paleido rakieta, kuri be abejonės tuo pačioje dienoje užgeso, bet visgi atkreipė atydą, nes per daug apšvietė jų tamsius dangus.

Ta rakieta,—tai buvo pastatymas ant jų programos "liuosos"—Demokratiškos Lietuvos? Per visą laiką jie trubijo ir babnyjo, kad laisvos Lietuvos jiems nereikia, nes tai yra "kvali reikalavimai" tautininkų, mat, jie nusigando, nes daugelis jų pasekėjų pageidauja liuosos Lietuvos ir nenori laukti, kol Chinijoje, ar kitur įvyks socialistiskia republika ir kuri Lietuvą priims į savo federaciją.

Gudrys jie, kaip lapės,—tikri politikeriai!

Tautiečiams dabar neapeina, kokia bus liuosia bei autonomiškia Lietuva. Tas prigulęs nuo proto ir medžiagiško išsivystymo pačių lietuvių ir tų laikų dvasių. Ar skaitytojai manote, kad tie politikieriai ką nors veikė, arba veikia klausime Lietuvos liuosybės, kaip jie paskutiniuosius laikais mėgsta girti? Tikėkite man, absolutiškai nieko panašaus nebuvo ir nėra. Jie tik tai smarkus savame rate. Tarp svetimųjų jie arba tikri zuikiai, arba gramėzdos. Kas skaito svetimačių laikraščius, ypatingai Amerikonų, tas galėjo patęmyti, kad visur ir beveik visados yra minilma ir reikalaujama jei ne visai liuosia, tai bent autonomiškia Lietuva. Tam tikslui darbavosi ir darbuojasi lietuvių tautininkai kaip Europoje, taip ir Amerikoje, dažnai kartu su klerikalais.

Apie Lietuvą kalba vokiečiai, austrai, francuzai ir rusai.

Paimkite dabar svetimačių socialistų žinias. Iki tam laikui man niekur neteko matyti jokių žinių apie Lietuvą. Scheidemann, vienas iš didžiausių socializmo šulų Vokietijoje, savo praeči-muose iš Vokietijos ir iš Stockholmio, mini ir reikalauja liuosybės visokioms tautoms Europoje, kurias išvardina; jis mini net apie tibetanus ir korejus Azijoje, bet apie Lietuvą bei lietuvių niekados nei žodžio. Ką tas reiškia? Paprastas dalykas. Kam jiems, Scheidemannams ir kitiems, rūpės Lietuva, jeigu ji toji Lietuva, nerupi mūsų tiems ponams politikieriams, kurie vadovauja socialistiskose sferose? Lietuva jiems nerūpėjo ir nerupi, o jei dabar ir rupi, tai jie elgiais kaip tikrų gramėzdai, nes ne tik tai kad nesistengia tarp savo draugų svetimačių kelti lietuvių troškimus, bet, dar visokių pašaipose ir pabraizose išjuokia rimtus ir neteisings lietuvių reikalavimus.

Tokiu būdu, jei nekurię iš tų ponų-politikierių mulkina kam akis, kad ir jiems neva rupi liuosia, demokratiška Lietuva—tai jie staciai meluoja, nes iki tam laikui tame atžvilgyje jie nieko neveikė, tik tai per visokias insinuijas tarp svetimačių bandė diskredituoti lietuvių veikimą.

Neseniai "Riverview" parke, Chicagoje, buvo socialistų presos tautos. Ponai politikieriai pradėjo buhnyti savo organuose, kad neva geriausiai atsižymėjo lietuvių, nes jų daugiausiai ten buta ir jie smarkiausiai kalbėjo. Antrytojaus buvo straipsniai apie tų piknyką, kuriuose buvo pažymėtos visos tautos, tik tai ne lietuvių, nors, anot žodžių tų ponų ten daugiausiai buta lietuvių ir smarkiausiai jų atsižymėta.

Tas reiškia, kad tiems politikieriams Lietuva ir lietuvių visai neapeina. Matyt, kad jie net

stengiasi užslėpti tą vardą, ypatingai laikuose, kada lietuvių "ur" garsintis kuoplačiausiai, nes pasaulis apie Lietuvą labai mažai žino.

Iš tokių lietuvių nei lietuviams, nei Lietuvai naudos nebus.

Lietuviai socialistai, kurie dar turite kibirkstį lietuviskumo, prispirkite jus tuos savo kečius vadovus, kad jie, vietoje tūčio savo naudai politikieravimo, iš tikrųjų ką nors veikų lietuvių liuosybės reikaluose.

Kol jie tikrai nepradės dirbti lietuviams naudingą darbą, tol jie bus parazitais ant lietuvių kūno.

Susipratęs Darbininkas.

Iš Sandaros Lauko

PROTOKOLAS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Naujosios Anglijos Apskričio III-čiojo Suvažiavimo, įvykusio birželio 3 d. 1917 m. Lietuvių Tautiskam Name, Montello, Mass.

Suvažiavimo sesija pradėta 2-ą val. po pietų.

1) Apskričio komiteto sekretorius pagal paduotų įgaliojimų delegatus išsaulė vardais:

Nuo Bostono 7 kp. dalyvavo—K. Jurgelinas, S. Mockus, L. Stasiulis, A. Mockevičius, Jul. Baniulis, V. Račkauskas, J. Strimailis, J. Kerdiejus, Juoz. Baniulis, K. Žibikas;

Lawrence 12 kp. — J. Sakevičius, Z. Jankauskas;

Montello kuopos — P. Kazlauskas, F. Alasevičia, J. Balionis, S. Šleiny, S. Geniotis, M. Geniotaitė (Geniotaitė nepribuvo);

Lynno 40 kp. — M. Biekša, R. Bingelis;

Norwoodo 33 kp. — J. Pašakarnis;

Worcesterio 16 kp. — P. Skralskis, A. Gabrėnas;

Salemo 38 kp. — S. Urbonas, R. Konstantinavičius.

Viso atstovauta 7 kuopos. Apilankiusių svečių vardai delei didelio skaitlūs neregistruoti. Sandariečiams duota naudotis patariamuoju balsu.

2) Rinkta tvarkos vedėjas ir užrašų sekretorius— I abi vietas perstatyta po 3 kandidatus. Vedėju uredan: J. Sekevičius, kuris gavo 16 balsų, P. Kazlauskas 7 balsu ir K. Jurgelinas 2 balsu. Užrašų sekretoriaus uredan: S. Urbonas gavo 7 balsus, J. Kerdiejus 8 balsus ir L. Stasiulis 5 balsus. Taigi vedėju išrinktas Sekevičius ir sekretorium Kerdiejus.

3) Vienbalsiai nutarta, kad suvažiavimo protokolo neskaityti kadangi jis yra tilps laikraščiuose ir nieks iš dalyvavusių nėra nieko priešingo pastebėjęs.

4) Apskričio komiteto pirmo Jurgelinas pridavė raportą, kuriame pranešama, kad šiuo laikotarpiu delei susidariusių nepa-rankių aplinkybių žymaus veikimo apskritį nebuvo; buvo teiktai pagelba prie kitų užmanų ir veikty dalykų, kaip tai "Tautiskioje savaitėje" ir t. p. Sekretorius Kerdiejus pranešė, kad dar ne visai pilnai yra apmokėta Dr. Šliupai už jo prakalbas seniau laikytas po Naująjį Angliją, su kuriomis jis buvo kviestas apskričio. Ir dabar P. Šliupas, išvažiavdamas į Europą yra prašęs, kad tuos medamokėtus pinigus perduoti jo žmonai. Nedamokėjimas gi atsitiko iš tos priežasties, kad Worcesterio Sandaros kuopa, Norwoodo Piliečių Klubas, (kurio atstovas A. Neviackas buvo išsiderėjęs iš apskričio savo draugijai už kalbėtoją Šliupą ir pasidėjęs prie išlaidų su lygia dailim atsilginti) ir ligiol reikalaujant apskričiai neatsimokam. Tos abi draugijos, kaip ir visi kitę rengėjai Šliupo prakalbų, turėjo apskričiai apsimokėti po \$11.01. Taip pat Cambridge Sandaros kuopa del neturto nedamokėjo \$3 su centais.

Vice-pirm. Sekevičius pranešė, kad jis šiuo tarpu ir neturėjęs kuom del apskričio pasidaruoti. Podraug pranešė, kad per jį išdiniokas Ramanaukas prašęs pranešti, kad iš priežasties ligos suvažiavimo negalėjo pributi ir apyskaitos išduoti. Prašo ant toliau palikti.

5) Worcesterio kuopos delegatai pranešė, kad jų kuopa už Dr. Šliupo prakalbą kiek vėliau užsimokės. Kaslink Norwoodo Piliečių Klubo, iš to miesto delegatas Pašakarnis pranešė, kad kiek jis žinąs, tai minėtas klubas yra likviduotas. Po šio pranešimo vienbalsiai patarta apskričio komitetui užmokescio reikalauti iš P. Neviacko.

6) Agitacijos klausyme vienbalsiai nutarta prie apskričio komiteto išrinkti 3 organizatorius, kurių pareiga turi buti organizavimas naujų kuopų po Naująjį Angliją (kur jų nėra) prigelbėjimas darge ir susitvarkyme esančių kuopoms, taipgi suradimas naujų budų, su kuriais būtų galima didinti organizacijos narių skaičių ir t. p.

7) Nutarta, kad šią vasarą apskrities surengty didelį sandariečių draugiską išvažiavimą. Tuo tikslu rupintis pavesta organizatoriams su komitetu. Padaryta pastaba, kad išvažiavime turi buti parengtas programos iš prakalbų, muzikos-dainų ir "žaislių. Taip dinimas sandariečių vienu su kitais.

8) Nutarta Naujosios Anglijos ALTS. apskričiai iš šios apielinės pasiimti vieną laikraštį oficialiu savo organu. Vienbalsiai pasirinkta "Ateitis".

9) Jurgelinas, vienas "Ateities" leidėjų, atsišaulė pranešdamas, kad sis laikraštis iš privatinų rankų dabar pereina į visuomenės kooperacijos draugijos rankas, kur tuojau Mass. valstijoje bus valdiškai užtvirtinta. Akcijos parduodamas po \$10.00. Taigi būtų gera, kad sandariečiai ir jų kuopos, taipgi kitos jiems prielankios draugijos pirktų akcijas—šėrus ir tokiu būdu "Ateitis" būtų jų organizacijų tikroju organu. Atsišaukimas priimtas ir išrinkt rezoliucijomisija iš Z. Jankausko, J. Strimailio ir J. Baniulio. Siame dalyke buvo vienbalsiai priimta ši rezoliucija:

"Atsižvelgiant į idėjinę spaudos reikšmę mūsų visuomeniniam gyvenime, o organizacijų ypač, ir žiuriant į sunkų laikraščiu, spaudos organų padėjimą, Naujosios Anglijos apskričio ALTS. suvažiavimas užgria perorganizavimą "Ateities" draugijos ant kooperacijos pamatų ir ragina ALTS. Sandaros narius ir kuopas įstoti kooperacijon perkant šėrus ir tuomi paremiant vidurinės sriovės spaudą."

10) Pakeltas klausimas, kaip galima būtų ALTS. apskričio kuopas privertus prie pildymo savo pareigų, gero susitvarkymo, platinimo idėjinės literatūros ir t. p. Sis reikalas nutarta pavesti organizatorių pasidarbavimui tokiais keliais, kokius jie suras tinkamesniais.

11) Įnešta ir vienbalsiai priimta pageidavimas, idant kuopų sekretoriai stengtųsi iš savo veikimo: susirinkimus su jų nutarimais, prakalbas, rengimus vakarus ir tt. aprašinėti savam organe. Tas yra reikalingu del agitacijos labui organizacijos.

12) Įnešta idant pakeisti apskričio vardą—vieton Naujosios Anglijos, kad vadintųsi Mass. apskritis. Bet kadangi dauguma narių išreiskia tam priešingą nuomonę, nes prie apskričio priklausio ir kitų Nauj. Angl. valstijų kuopos ir kadangi tas nedaro jokio keblumo naujai manantiems susiorganizuoti apskričiams šioje apielinkėje, todėl ir įnešimas liko atmetus.

13) Nutarta reikalauti nuo Centro Valdylos, kad veikiai pasiskubintų išleisti Rimkos parašytą ALTS. agitatyvišką brošiūrą, kuri yra seimo priimta leisti; taipgi dadedant prie josios organizacijos kuopų tvarkymosi taisykles.

14) Nutarta reikalauti, idant Centro Valdyba, pasirūpintų tuoju Apšvietos Komisijon, vieton išažiavusio Rimkos, paskirti kitą kurį tinkamą narį. Apskritys nuo savęs rekomenduoja P. Račkauską, "Tėv." redaktorių iš New Yorko arba Z. Jankauską iš Lawrence, Mass.

15) Įnešta ir vienbalsiai priimta apsvartymam Centro sekr. p. Sirvydo atsiliepinimas kank ALTS. seimo perkėlimo į kitą kūrį koloniją, o ne į Chicago, kaino buvo nu-

5) Worcesterio kuopos delegatai pranešė, kad jų kuopa už Dr. Šliupo prakalbą kiek vėliau užsimokės. Kaslink Norwoodo Piliečių Klubo, iš to miesto delegatas Pašakarnis pranešė, kad kiek jis žinąs, tai minėtas klubas yra likviduotas. Po šio pranešimo vienbalsiai patarta apskričio komitetui užmokescio reikalauti iš P. Neviacko.

6) Agitacijos klausyme vienbalsiai nutarta prie apskričio komiteto išrinkti 3 organizatorius, kurių pareiga turi buti organizavimas naujų kuopų po Naująjį Angliją (kur jų nėra) prigelbėjimas darge ir susitvarkyme esančių kuopoms, taipgi suradimas naujų budų, su kuriais būtų galima didinti organizacijos narių skaičių ir t. p.

7) Nutarta, kad šią vasarą apskrities surengty didelį sandariečių draugiską išvažiavimą. Tuo tikslu rupintis pavesta organizatoriams su komitetu. Padaryta pastaba, kad išvažiavime turi buti parengtas programos iš prakalbų, muzikos-dainų ir "žaislių. Taip dinimas sandariečių vienu su kitais.

8) Nutarta Naujosios Anglijos ALTS. apskričiai iš šios apielinės pasiimti vieną laikraštį oficialiu savo organu. Vienbalsiai pasirinkta "Ateitis".

9) Jurgelinas, vienas "Ateities" leidėjų, atsišaulė pranešdamas, kad sis laikraštis iš privatinų rankų dabar pereina į visuomenės kooperacijos draugijos rankas, kur tuojau Mass. valstijoje bus valdiškai užtvirtinta. Akcijos parduodamas po \$10.00. Taigi būtų gera, kad sandariečiai ir jų kuopos, taipgi kitos jiems prielankios draugijos pirktų akcijas—šėrus ir tokiu būdu "Ateitis" būtų jų organizacijų tikroju organu. Atsišaukimas priimtas ir išrinkt rezoliucijomisija iš Z. Jankausko, J. Strimailio ir J. Baniulio. Siame dalyke buvo vienbalsiai priimta ši rezoliucija:

"Atsižvelgiant į idėjinę spaudos reikšmę mūsų visuomeniniam gyvenime, o organizacijų ypač, ir žiuriant į sunkų laikraščiu, spaudos organų padėjimą, Naujosios Anglijos apskričio ALTS. suvažiavimas užgria perorganizavimą "Ateities" draugijos ant kooperacijos pamatų ir ragina ALTS. Sandaros narius ir kuopas įstoti kooperacijon perkant šėrus ir tuomi paremiant vidurinės sriovės spaudą."

10) Pakeltas klausimas, kaip galima būtų ALTS. apskričio kuopas privertus prie pildymo savo pareigų, gero susitvarkymo, platinimo idėjinės literatūros ir t. p. Sis reikalas nutarta pavesti organizatorių pasidarbavimui tokiais keliais, kokius jie suras tinkamesniais.

11) Įnešta ir vienbalsiai priimta pageidavimas, idant kuopų sekretoriai stengtųsi iš savo veikimo: susirinkimus su jų nutarimais, prakalbas, rengimus vakarus ir tt. aprašinėti savam organe. Tas yra reikalingu del agitacijos labui organizacijos.

12) Įnešta idant pakeisti apskričio vardą—vieton Naujosios Anglijos, kad vadintųsi Mass. apskritis. Bet kadangi dauguma narių išreiskia tam priešingą nuomonę, nes prie apskričio priklausio ir kitų Nauj. Angl. valstijų kuopos ir kadangi tas nedaro jokio keblumo naujai manantiems susiorganizuoti apskričiams šioje apielinkėje, todėl ir įnešimas liko atmetus.

13) Nutarta reikalauti nuo Centro Valdylos, kad veikiai pasiskubintų išleisti Rimkos parašytą ALTS. agitatyvišką brošiūrą, kuri yra seimo priimta leisti; taipgi dadedant prie josios organizacijos kuopų tvarkymosi taisykles.

14) Nutarta reikalauti, idant Centro Valdyba, pasirūpintų tuoju Apšvietos Komisijon, vieton išažiavusio Rimkos, paskirti kitą kurį tinkamą narį. Apskritys nuo savęs rekomenduoja P. Račkauską, "Tėv." redaktorių iš New Yorko arba Z. Jankauską iš Lawrence, Mass.

15) Įnešta ir vienbalsiai priimta apsvartymam Centro sekr. p. Sirvydo atsiliepinimas kank ALTS. seimo perkėlimo į kitą kūrį koloniją, o ne į Chicago, kaino buvo nu-

tarta. Po ilgesnių ginčų prieita prie to, kad apskritis sutinka, kad C. Valdyba referendumu perleistų šį klausimą. Taipgi apskritis Naujosios Anglijos nuo savęs sandariečiams pataria, kad seimui pasirinkti Bostoną.

16) Jankauskas įnešė sumanyimą, idant ALTS., pasidarbavus jos valdybai, padarytų atsišaukimą į kitas sroves, šaukti jas, pasekan. Rusijoj lietuvių pavyzdį prie sudarymo bendros tarybos rupinimuisi Lietuvos reikalais. Po ginčų balsavime balsavo 3 balsai prieš įnešimą ir 13 balsų už įnešimą.

17) P. Kazlauskas įnešė, idant ALTS. Centro Valdyba pareikalautų iš Washingtono valdžios, įstojus Suv. Valst. į karg ir imant lietuvių armijon, kad padarytų atskirą sąrašą kiek lietuvių randasi armijoj ir kiek jų yra ar bus išvežta Francuzijos fronton. Sis reikalavimas buvo remiamas tuomi, kad taiok konferencijoj būtų galima prirodyti, kad ir lietuvių kariavo kartu su kitomis tautomis ir kad jie kariavo už savo tautos liuosybę. Prie šio įnešimo kilo ginčai. Balsavime buvo 10 balsų už įnešimą ir 8 bal. prieš įnešimą.

18) Skaityta laiškas-pasveikinimas apskričio suvažiavimui nuo ALTS. pirmininko P. Adžausko. Pasveikinimą priėmė dešų plomju.

(Tęsa nuo 3-čio pusl.)

Pradėta buvo nuo Studentų namų, kurių jie turi bent keleris. Mums rūpėjo studentų biblioteka ir butai atskiroms korporacijoms, kurių iš viso 12. Kiekvienas studentas turi buti kurioje nors tu korporacijoje. Jų veikimas teapreikiška tikrai viduriniame tautos gyvenime ir tolimes politikos utopijoms. Tik paskutiniu laiku yra išskirta nuo visų korporacijų tam tikra politiko laikina komisija. Studentų pažiūros grynai demokratinės, bet prie jokių socializmo partijų jos nesideda. Ir, apskritai, socialistų revoliucionierių Suomiuose bemaž visai nėra. Svarbu pažymėti, kad studentės, visam kam turėdamos lygių teisių, visiškai į politiką nesikiša.

Toliau aplankėme tautos muziejų, miesto kliniką ir universitetų biblioteką, kurioje yra didelis senovės lietuviškų knygų skyrius.

Pagaliamus mus pakvietė į naujų studentų namų salę, kamie jau buvo susirinkusi tam tyčia susauktą Helsinkų studentiją. Didelė salė buvo beveik pilna. Susirinkimam atvyko žymi suomių poetė Maila Mikkola, ir vienas profesorius, mokąs lietuviškai. Puikiai sudainavus studentams kelias tautines dainas, jų prezidentas pasakė ilgą praeibą, kurioje išaiškino mūsų delegacijos apsilankymo ir baigė žodžiais "Lai gyvuoją laisva Lietuva". Sunku atpasakoti entuziazmas, su kuriuo savo prezidento pagavo studentai žodžius. Šauksmas: "Lai gyvuoją laisva Lietuva" ir dely plojimas nesiliovė bent kelias minutes. Valanda buvo tokia iškilminga, kad asaros byrėjo iš džiaugsmo. Bent kiek nurimus, dr. Matulionis pasveikino visų Petrap. Liet. Stud. vardu Suomijos studentiją ir palinkėjo jiems kuogreičiau įgyti nepriklausomybę. Dar kartą pabrėžė, kad Lietuva ir Suomija turi arčiau susibūliauti, nes rīša juos vienas tikslas—laisvė. Baigė irgi žodžiais "Lai gyvuoją laisva Suomija". Mes pritaėme jam, bet mūsų balsai prapuolė sutartiname šauksme "Lai gyvuoją Lietuva"! Sirdingai atsiveikė visiems plejant ir šaukiant, išėjom lydimi iš salės.

Lietuvių Studentų delegacija sutarė su studentais suomijs stengties, kad užmegstas tarp studentų rysis taip sustiprėtų ir tiek prasiplestų, kad kiekvienas iš šių dviejų tautų būtų atstovaujami reikalais.

Ant. Jurgelionis.

Charkovas.

"Liet. Darbininkų Sąjungos" didelis susirinkimas š. m. bal. 23 d. tarp kitko visas vienu balsu priėmė šias rezoliucijas, kurias nutarė pasiųsti "Liet. Bal." redakcijai ir L. Tautos Tarybai.

1. Mokyklos klausimu. Senoji Rusų valdžia, vykdydama rusinimo politiką, atėmė mums lietuviams teisę savo kalba ir savo dvasia auklėti mūsų vaikus. Trukus seniejiems varžymė saitams, mes galim ir turim dabar reikalauti, kad mūsų mokyklose, pradedamosiose būtinai, ir kiek tik galima, vidurinėse būtų pakeista mokymo sistema ir kalba, paliekant rusų kalbą atskiras pamokas, kiek tai bus reikalinga. Rasdami tai labai svarbiu ir neatidėtinu dalyku, mes prašome Liet. Tautos Tarybos pasirūpinti tuo reikalu, kad kitais mokslo metais jau galėtum mūsų mokyklose laisvai skambėti lietuvių žodis.

2. L. Tautos Tarybos reikalai: Budami laisvi tautos piliečiai-piliečiai, mes pripažįstame laisvę kiekvienam tautos piliečiui ir pilietei manyti, galvoti ir tikėti, kaip kam tinkama. Užtat laikome nepažangiu ir neteisingu dalyku mūsų socializminę užsipyrimą išstumti iš visuomenės gyvenimo didėjančią mūsų tautos dalį—Katalikų sąjungą. Tai yra trukdymas tautos gyvenimo, negavimas jos reikalų. Lietuviams reikia turėti savo vikdomas ir tvarkomas savas —L. Tautos Taryba. Ji turi veikti, nes laikas nelaukia. Kiekvieną šalinimo ir skersavimą nuo bendro ir taip svarbaus darbo, iš kieno pusės jis nebūtų, mes laikome praigastingu ir smerktinu.

Susirink. pirm. Juozas Vileišis. Sekretorius Z. Rudaitis.

Liet. Darbin. Sąjungos pirm. T. Dulkinas.

Petrogradas.

Petro Povilo tvirtumoj. Daug buvo nesusipratimų dėl to, kaip laikomi senieji ministeriai ir jų sėbrai. Teisiu ministeris Kerenskis paskyrė Kuzminą iširti tą dalyką. Kuzminas daug kentėjo už savo pažiūras nuo senosio režimo, buvo katargoje. Kuzminui pasisekė visus nesusipratimus pašalinti. Iš viso Petro Povilo tvirtumoj sėdi 30 senosio režimo tarnų. Pašalinę žmonių prie prasikaltėlių neprileidžia. Jie gauna kareivių valgių 7 v. ryto jiems pro langelį paduoda arbatą, 3/4 svaro ruginės ir pusę svaro kvietinės duonos visai dienai. Išgėrę arbatos jie patys privalo pašluoti savo kambarį ir jį aptvarkyti. 12 v. dieną jie gauna pietus, 4 v. arbatą, 7 v. vakarienę. Duoda košę. Visi jie savo rubais. Virubuvai ir gener. Komisarovai teista turėti geresnį patalą, jie mat nevisiškai sveiki.

Nubaustųjų niekas neturi teisės skriausti ir iš jų tyčiotis.

Jekaterinodaras.

Balandžio 3 d. Jekaterinodare buvo visuotinis lietuvių kolonijos susirinkimas. Dalyvavo apie du šimtu žmonių.

Susirinkimas vienu balsu priėmė šią rezoliuciją:

1. Kadangi a) abi kariaujančios pasiskelbia mažųjų tautų išvadavimą, b) Lietuva labai nukentėjo nuo karo, c) tiek šimtų metų yra nesavarankė, d) lietuviai sudaro atskirą nuo slavų ir germanų tautą ir apreiškia savo tautinį veidą net ten, kur amžių buvyje gavo sugudėti, sulenkėti ar suvokietėti,—reikia lietuvių daugumos gyvenimiesi kraštai sujungti į vieną nepriklausomą valstybę kuną. Et-nografinę Lietuvą sudaro ištisos Kauno, Vilniaus, Suvalkų ir Gardino gub., Prūsų rytų ir Kuršo pajurio sklypelis tarp Palangos ir Sventosios upelės.

2. Rasdami įvairių partijų būvimą sveiku visuomenės gyvenimo apsisiriskimu, laikome reikalinga, kad savo veikime partijos neišleisų iš akių bendrųjų visiems lietuviams reikalų, pirmojoje vietoje Lietuvos nepriklausomybės iškovojimo. Kartu džiaugiamės, kad susidarę partijų Lietuvių Tautos Taryba ir laikinas Lietuvos Valdomasis Komitetas, ir linkime jiems dviem kuovaisingiausiai dirbti ir pasizadame, kiek tik galėdami juodu paremti. Betgi laikydami vokiečių neužimtųjų Lietuvos vietų gyventojus sugudėjusiais lietuviams, o ne gudais, stebimės, kodėl į Lietuvos Valdomąjį Komitetą įsileista gudai, o ne to krašto nutautę lietuviai. Kadangi ministerių pirmūnui kun. Lvovo žodžiais, tas pats Komitetas turis valdyti visą Lietuvą, o ne vien vokiečių neužimtąją jos dalį, turiamės, jog galima įleisti į jį vietoje šesų tik vienas gudą.

3. Kadangi valstybių grupavimas bei koalicijų susidarymas nepašalina prievartos ir karo, bet dar labiau didina ir daro pražūtingesnį, sakome, kad mažosios tautos būtina reikia jungtis į viso pasaulio valstybinę federaciją, tikint, jog vėliau prisidės prie jos ir didžiosios, kol kas tesvajojančios grobti. Jeigu, baigiantis dabartiniam karui, Lietuvai prievarta neleista bus virsti federatyvine respublika, tai pageidaujame, kaip minimumo, sujungtos vienas kunan, etnografinės Lietuvos, autonomija surištos su Rusijos valstybe.

4. Su ukrainiečiais ir ypač su broliu latvių tauta stipriais ryšiais susirūsti ir tautų santykių bei politikos srityse emti jų reikalus.

5. Nuo Lekų ir Gudų aiškia valstybine siena atskirti, kad kongreso metu nebūtų kivirčių.

6. Palaikyti darbininkų ir kareivių atstovų tarybą ir laikinąjį Vyriausybę tol, kol vykins užsibrėžtąją programą. Reikalauti, iš jai tuojau paskelbti a) etnografinės Lietuvos autonomiją, b) teisės šaukti lietuvių steigiamąjį susirinkimą, c) teisės tautinio ir valstybinio apsisprendimo Vilniaus seime, d) teisės rinkti atstovus ir moterims, e) teisės rinkti atstovus ne tik iš savojo rajono žmonių tarpo.

7. Laikome reikalinga pašalinti prievartą ir militarizmą ir, nelaukdamis iš Vokietijos Lietuvai laisvės, turime visomis išgalėmis prisidėti prie Vokietijos ir jos bičiulių nuveikimo. Kad nesavanoriai

kareiviai lietuviai darytų savo pulkus, nerandame reikalo.

Lietuviams atstovauti į Jekaterinodaro piliečių komitetą išrinkta Kaz. Girnauskis ir jam pavaduoti Petr. Lapinskis, ir Darbininkų ir kareivių atstovų tarybą—St. Šopys ir jo pavaduotoju Petr. Tonkunas.

Sie nutarimai pristatyti 1) vietiniam Kubarės stritės komisarui, 2) vietinės darbininkų ir kareivių atstovų tarybos pirmūnui, 3) Lietuvių Tautos Tarybai, kad įteiktų kun. Lvovai ir Čcheidzei.

Tautietis.

Kazanė.

Kovo 29 d. buvo Kazanės miesto Atsargos Komiteto posėdis. Tarp kitko pirmūnui perskaitė šitokią protestą: "Šiuo pranešu Atsargos Komitetui, kad dalyvaujantis pas jų įteiktis Centralinio komiteto įgaliojimus A. Jaroševičius, kaip lietuvių atstovas, visai neigiamas lietuvių žmogus, kad Kazanėje visai nėra jokios visuomeninės lietuvių organizacijos ir kad dauguma Kazanės lietuvių priešingi jo dalyvavimui Atsargos Komitete. Teisingumą mano pranešimo patvirtins visi Kazanės pabėgėliai lietuviai." Perskaitęs tą protestą, pirmūnui paklausė, ar yra susirinkime Jaroševičius, ar negalėtų jis to dalyko paaiškinti. Susirinkime nebuvo nė vieno lietuvi.

Tuo met latvių Komiteto pirmūnui paklausk, kad lietuviai Atsargos Komitete visai nedalyvauja ir jokių delegatų nėra siuntę. Tai iškliausius, daug kas labai pasipiktino ir ėmė šaukti: "Čio za bezobrazie, čio za naglost." Paklausus, kas protestą pasirašė, pirmūnui atsakė, kad Vitautas Byčiūnas. Tokiu Byčiūno patarnavimu pasipiktino ne tik rusai, bet ir latviai, nes jis savo netaktu elgimuosi ardo tarp nedidelės lietuvių kolonijos vienybę. Kadangi Byčiūnas yra dar vidurinės mokyklos mokinys, tat jam pr'lerėtų labiau savo mokslo žiūrėti, o nesikisti visuomenės gyvenimam, kuriam jis, matyti, nėra dar pribrendęs. M. Valeika.

Kaina VIENAS DOLIARIS su prisijungimu į namus.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalaukit pas B. K. BALUTIS, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Tel. YARDS 1532

DR. J. KULIS

Lietuviai Gydotojas ir Chirurgo

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų

ir vyrų. Speciališkai gydo limfadenitas,

užsisenėjusias ir pasilaptingas vyrų

ligas.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

(Tas nuo, 5-to pusl.)

Inėsimai ir Nutarimai.

1. Inėsimas 15-tos kuopos: Su-
tverti Connecticut valstijoje AL
TS. apskritį. Vienbalsiai priimtas.
2. Kad kiekviena kuopa šin ap-
skritį prisidėjusi, mokėtų po 10
centų nuo nacio metams Apskri-
čio išdan padengimui lėšų, kokios
rasis reikalingos ALTS.

Pasikalbėjus, nubalsuota šį in-
ėsimą priimti.

3. 15-ta kuopa inėsa surengti
išvaziavimą apskritio vardu. Pri-
imta ir išrinkta komisija surasti
tinkamą vietą New Haveno apy-
gardoje. Komisijon inėjo: K. A.
Makarevičius, J. Butkus ir K. Sai-
kus. Laikas pavesta komisijos nu-
žiūrai.

Padaryta pertrauka 5 minutėms.
Inėsimas, kad kiekviena ALTS.
kuopa stengtųsi pati prisidėti ir
visuomenę agituoti šelpi-drutinti
Lietuvos Neprigulimybės Fondo.
Nutarata atsiliepti į vienatūčius,
kad kiekviena kuopa ir kiekvienas
narys lai skaito sau už šventą pa-
reigą prisidėti prie didinimo Lie-
tuvos Neprigulimybės Fondo, pa-
sizadant su metine mokesčimi ar
kitaip.

5. Inėsimas 15-tos kuopos, kad
apskritys atsisauktų į Centralę
Valdybą, idant ši leistų kuopoms
aptarti kas link ateinančio seimo,
kuris turėtų atsibuti rytinės val-
stijos, vietoje nutarto laikyti Chi-
cagoje. Paleista diskusuoti, ant
galo prieita prie sekančios rezol-
ucijos:

Kadangi ALTS. kuopos yra be-
turtės;

Kadangi Chicago randasi per
toli nuo rytinių valstijų;

Kadangi rytinės valstijos
randasi veik visi ALTS. veikėjai;

Kadangi tokiam svarbiame
momente kelti lėšas nepatinka;

Delei to-gi, Connecticut valstijos
ALTS. apskritys reikalauja perei-
to seimo nutarimą atsisukti, lei-
džiant kuopų tarimui,—tą darant
turime omenyje, kad mažiau lėšų
padaryti, o daugiau susivaziuotų
veikėjų.

7. Nutarta pasiųsti rezoliuciją
tipusią "Tėvynėje" į S. V. kon-
gresą per kongresmaną McCorm-
ick. Pavesta tą išpildyti pp. Ma-
karevičiui ir Vokietaitiui.

8. Nutarta, paraginti kps., idant
užsiimtų dailės srityje, k. v. prie
lavinimosi teatrų lošti, chorus tve-
rti ir tt. Organizatyviam darbiui
išrinkta komisija: A. Zdažinskas
— New Haven, A. Žilinskas —
Bridgeport, ir J. Marcinkevičius
— Waterbury, Conn.

9. Nutarta kviesti T. M. D. kp.
SLA. kuopas ir kitus tautiškus
ratelius, idant prisidėtų prie A. L.
T. S. delei darbavimosi reikaluose
laisvės mūsų tėvynei Lietuvai.

10. Nutarta, kad į apskritio su-
vaziavimą kuopos turi galę siųsti
2 delegatų nuo pirmos 10 narių;
nuo 2-ros dešimties ir toliaus gali
siųsti po vieną. Mažiaus, 10 narių
kuopa turinti gali siųsti vieną de-
legatą.

11. Nutarta paduoti Seimui
klausiama, idant įsteigti ALTS.
nuosavų organą.

12. Stengtis platinti kuoplačiaus-
iai ALTS. išleistą brošiūrėlę
supažindinimui Lietuvai visuome-
nės su ALTS. tikslais.

13. Nutarta parengti gabiam
kalbėtojų maršrutą delei agitacijos
už ALTS. Tas pavesta apskritio
valdybai vykinti.

14. Nutarta: antras susivaziav-
imas laikyti Bridgeport, Conn.
Laikas pavesta valdybai nuspręsti.

15. Rinkimas apskritio valdybos:
Pirminku — Adomas Stankevi-
čius, Bridgeport, Conn.

Pavduotoju M. I. Vokietaitis
New Haven, Conn.

Raštininku J. Butkus, New
Haven, Conn.

Pavduotoju A. Niaura, Bridge
port, Conn.

Izdininku K. A. Makarevičius,
New Haven, Conn.

16. Nutarta, kad vietų kuopos
priduotų savo veikėjų antrąsias
apskrities valdybai delei stropesnio

ir parankesnio darbavimosi ALTS.
dirvoje.

17. Susivaziavimas uždarytas 3
val. po pietų.

Pirm.—A. B. Stankevičius,
Rašt.—M. J. Vokietaitis,
130 Vient Str., N. Haven, Conn.
IS FIN. SEKR. RASTINES.

Krivulė No. 6 (Delei mūsų at-
stovo Washington). Birželio 27
d. grįžo iš ALTS. Centralio Komit-
eto užtvirtintas aplinkraštis, ku-
rio turinis kaip seka:

"Amerikos Lietuvių Tautinė
Sandara pripažįsta reikala turėti
savo nuolatinį atstovą Washingto-
ne.—ar tenai jam apsigyvenant, ar
retkarčiais nuvažiuojant,—kurio
atstovo užduotis bus sekti Lietu-
vos reikalus mūsų kongrese ir ka-
binete iškeliamus, o jeigu tokie nė-
ra iškeliami, tai stengtis sujiekti
visokias progas ir taktas, kad Lie-
tuvos liudybės klausimas būtų
Amerikai, Talkininkams, Teutonų
pusei, o ir visam pasauliui žinomas.
Toks atstovas turi būti apmoka-
mas iš Lietuvos Neprigulimybės
Fondo ir Amerikos Lietuvių Tauti-
nės Sandaros izdo, kiek mus iz-
das galės tesėti, taipgi iš publikos
sudėtais kaštais, delei kurių reikia
į publiką atsisaukti. Atsisaukimą
turi paduoti ALTS. prezidentas.
Toks delegatas turėtų bandyti veiki-
ti su klerikalų delegatu išvieno.
ar bent arčiausiai susitarti, kad pa-
rodyti valstijoms mūsų vienybę ir
galę."

Balsavo: R. Adžgauskas, J. Am-
brazejus, T. Mockus, J. O. Širvy-
das, M. Bučinskas, Dr. A. Bacevi-
čius, Inz. M. J. Viničaitis.

To pilnumui padaryta žingsniai.

J. O. Širvydas.

ALTS. Fin. Sekr.

ALTS. FINANSŲ APYSKAI-
TA.

Birželio Mėnuo.

Inplaukimai:—

Philadelphia, Pa. 4 kp.	1.60
New Haven, Ct. 10 kp.	5.50
Lincoln, N.H. 42 kp.	.95
Waterbury, Ct. 11 kp.	2.85
Detroit, Mich. per J. A. Ta-	
mošuną už 50 egz. kn. "Liet.	
Laisvė."	2.50
Cleveland, O. 18 kp.	3.10
W. Lynn, Mass. 40 kp.	.40
Viso per birželį	16.90
Buvo inplaukė	391.06
Viso inplaukė	407.96

J. O. Širvydas.

Kerė Baltųjų su Juodu-
kais E. St. Louise.

Po riaušių baltųjų su juodai-
siais, buvusį E. St. Louise tris
dienes ir naktis, Chicago laik-
raščių korespondentas, Jack
Lait, nuvažiavęs ant vietos pa-
matyti, šurpulingą vaizdą apra-
šo.

Tukstančiai negrų, daugumas
sumuštų ir apdegusių iš Abraha-
mo Lincoln valstijos nešasi
afrikiečių priespaudos žemėn,
"Dixie" žemėn, Missouri valsti-
jon.

Penkiolika skvėrų smilkstan-
čių ir išduodančių degančių la-
vonų kvapą griuvėsių padaro ly-
gų klonį miesto viduryje. Ap-
linkui daugybės namų išgrautai.
Keli grįsrai, kilę rytmetį degę
visą dieną; didžiulės minios šu-
kavo ant milijoninkų, kurie sen-
timentalingais pasikrutinimais
stengėsi minias sulaikyti.

Lavininėj gulėjo apie tris-
dešimt lavonų, Cahokia upelyje
buvo kita tiek. Srutynėse, ka-
rantieji po telegrafo stulpais, gu-
lantieji pusiau šiukslėmis užver-
sti užpakalinėse gatvėse padarė
kitas dešimtis aukų.

Kiek užmirsta, nei vienas neži-
no ir nei vienas nežinos. Mir-
ties darbas mieste, kur buvo
22,000 juodųjų valstiečių, o da-
bar nėra nei 10,000, šio tamsoj
prie nukirstų elektrinių vielų ir
dideliu plor

Miesto bute buvo daugiau
kaip 1000 pat. gėlių, pradedant
nuo seilių baigiant kuklikais, ap-
gulusių miesto raštinių aslą, kur
jie maitinosis ir miegojo iš ne-

prieteliškos visuom. nės malonės,
apstoti ir saugojami kareivių,
kuriems, matomai, truko pajėgos
ir sumanumo tam darbiui.

Trokas paskui troką buvo
kraudami drebančiais, aptvertais
juodaisiais, siunčiamais skersai
upe į St. Louis, kur niekas jų
nejudins ir, antra vertus, kur
niekas jų nenori.

Sunku buvo žiūrėti, kaip tuk-
stančiai persekiojami žmonijų
nuliudę stovėjo ir laukė savo
kalėmos.

Jautrieji negrai, netekę savo
namų, atskirti nuo savųjų, vie-
ni raudodami rūdudytųjų savi-
kių, kiti del nežinomos baimės
ateities, paleido baimės ir tužbos
vadžias.

Aplinkui juos, trijuose miesto
buto augstuose suversta daiktai
išgelbėti nuo ugnies, bebėgant
nuo įsiutusios gajos—purvini
paklodai, pusiau nugriaužti pur-
vinos duonos kepalėliai, keli bliz-
gučiai jų paskutinių likusių tuš-
tybių, žindomos bonkelės, vygės,
kriukiai, bandurkos.

Lauke ir kiekvienoje gatvėje
regins brvo mišiniu pėgromo ir
Mardi Gras (Inksmas apvaikš-
čiojimas pas pietiečius).

Darbas sustabdyta visose di-
džesėse dirbtuvėse. Tai buvo
šventė. Tukstančiai šalavalkų ir
norinčių pamatyti stumdėsi,
spietėsi ir grudosi. Jie nedarė
jokių demonstracijų; padegė ke-
lias negrų bazužes rytmetį,
laukė nakties, kuomet bus pato-
giau vartoti revolveriai. Jiems
užteko apsaugoti kiekvieną tro-
ką prikautą deportuojamais
tremtiniais.

Daugelis bėgančių atliko sa-
vo kelionę pėsti, eidami kelias
mylias su savo senučiais, suzeis-
taisiais ir kudikiais, nešini lie-
kanas savo daiktapalaikių, lydi-
mi ginkluotos milicijos.

Sargyba buvo palaide ir žiau-
riai geros širdies. Vienaime at-
sitikime dikta negrė šio užpa-
kalj tokios eisenos ir per kelis
blokus vienas akmenimis svai-
dančių gajos vaikų sekė pas-
kui ir priedamas muše ją gele-
žine lazdele.

Negrė nedrįso nei rėkti, nei
priešintis. Antgalo baltas žmo-
gas, turbūt iš kitur atjęs, at-
kreipė sargybinio domą į tai ir
tas juokais vaiką nuvarė.

East St. Louis yra nelabas
miestas ir visuomet jis tokiu
buvo, bet jo atsinešimas į negrų,
kaip jis dažnai buvo išrei-
škiamas per daugelį metų ir da-
bartiniais deginimo ir žudymo
darbais, išaugo iš daugelio ele-
mentų juodųjų suteiktų.

Niekas negali pateisinti tokios
skerdynės, kokia čia padaryta.
Bet žmogžudinga gajos upa
galima suerzinti iki tokio laips-
nio, kad ji liauja būti žmogų
minia ir lieka tik žvėrių ruja.

Jei šitas miestas buvo saua-
liškas, tai sauališkesniais jo
gyventojais iki dabartinio klasi-
nio saualios išsiveržimo buvo
negrai. Išstius mėnesius negrų
pastojimai kelių žmonėms, api-
plėsimai ir įsilaužimai į namus
gaidino bailėsiuosius.

Pusę dviejų ketvirtinių my-
lių išdeginto miesto kvartalo bu-
vo užėmę negrai žemiausio do-
ros laipsnio; tai buvo kokeinos
urvai paleistuvystės namai, lo-
šikų undynės ir vagių gužtos.

Antra vertus, negrus prie mai-
što skatino pasalus jų apsisau-
kusių politinių vadovų mokini-
mas ir jų kunigų geros širdies,
bet klaidingas raginimas ginti
savo teises. Bet svarbiausia
riaušių priežastimi, kaip majoras
Mollman sako, buvo skerdyklų
kompanijų agentų sutraukimas
negrų iš pietinių valstijų mela-
gingais žadėjimais daugelio dar-
bo ir didelių uždarbių. Šita kliu-
tis prasidėjo metai atgal, ku-
met brvo straišas skerdyklose.

Tuomet skerdyklų kompanijos
gabeno negrus užimimui vietų
straikuojančių baltųjų darbinin-
kų. Ir net kada visos straikuo-
jančių darbininkų vietos buvo
užimtos nesąžiningieji kompani-

jų agentai nepaliovė traukę ne-
grus miestan. Po visos pietų
valstijas jie išpino plekatus ant
stulpų, žadančius juodiesiems
žmonėms didelius pinigus Chi-
cagoje ir E. St. Louise.

Negrai pludo pilnais trauki-
niais. Kiekvienas namas negrų
kvartale buvo prisigrūdęs. Visą
tą laiką baltųjų darbininkų uni-
jos skundėsi. Delei baltieji ne-
stojė, kad juodiesi šale jų gy-
ventų. Taigi neramumas kas
sykis vis augo. Antgalo pagie-
žos saikas prisipildė tiek, kad
ji buvo nesuvaldoma ir abi pu-
sės, juodiesi ir baltieji susikirto
kruvinoj kovoje. Negrai slapta
prisipirko revolverių ir šaudy-
klių St. Louise ir nedėlios naktį
ilgai augusi pagieža išsiveržė.

Vakare keli baltieji sumušė ne-
grą ant nemokamojo tilto. Apie
vidurnaktį suskambino bažnyčios
varpai ir į penkis minutes apie
300 ginkluotų negrų pasipylė
gatvėse, šaukdami atmonijimo.
Šita minia nušovė policistą ir du
detektyvu sužeidė. Tas uždegė
baltuosius E. St. Louise gyven-
tojus žemesniųjų sluoksnių ir
atkakli rasiinė kova prasidėjo.
Miestas, neturėdamas ištekliaus
ir palaidai vedamas, neturėjo pa-
jėgos smurtą suvaldyti.

Visame mieste buvo 36 poli-
cistai. Kysiai, suokalbais su juo-
daisiais ir baltaisiais kriminalis-
tais buvo paprastais dalykais po-
licijos tarnystėje.

Bet niekas, nei miesto valdžia,
nei gaujų vadai, kurie tokiu
trumpu laiku sudarė gaujas, be-
abejo išanksto ir šaltu apsisai-
tymu suorganizuotas, nesitike-
jo tokių kraštutinybių, kokias
įdukusios sargybos pasiekė.

LIETUVIAMS NESISEKA.

Prisižūrėjus visoms lietuvių
reikalams, negalima pasakyti, kad
lietuviams sekusi. Daug dalykų
tą patėmijimą patvirtina. Prasi-
dėjo karė. Lietuva nukentėjo.

Kitų kraštų nukentėjusioms tau-
toms ir tautelėms pradėta rinkti
aukos. Ejo gerai, davė duosniai.
Lietuviai rengėsi, galvojo, pešėsi.
Vos trečiuose karės metuose įsi-
judino Amerikos lietuviai savo
aukoms dieną. Surinkta vos 142,
600 sv. viscj Amerikoje. Vaziuota
Ryman. Gauta rinkliavos diena
katalikiškame pasaulyje. Paskirta
20 geg. Pasivėluota prisirengti.
Raštai išsiuntinėta vėlai, kitur
visai neatėjo. Aukų rinkliavos
visiems nusibodo, karė užsitęsė,
reikalų daugybė: nieks nenori
aukauti Lietuvai. Rinkliava pa-
taikyta vasaros laikui, kuomet,
pav. visos Anglijos ir Airijos
bažnyčiose daromos įvairios rin-
kliavos vietiniams reikalams am-
žiaus pašvęstiems. Gauta stipri
parama Glasgove surengimui
"Flag Day." Bet vėl nelaimė:
taip paio Rusija, kad visi talti-
ninkai, tame tarpe ir Anglija,
Rusija nepasitiki, bijo ir, rasit,
neapkęsti pradeda. Kam nepasi-
sekimas? Vėl Lietuvai. Lietu-
viam būtų daug padėjus Rusijos
priedanga. Dabar, tame padėjime,
kenkia. Ir su Flag diena prisei-
na laukti, kol viskas Rusioj ap-
rims, dalykai nusistovės. Lauksi-
me rudens, kol lapai nuo medžių
pradės kristi, gal tuomet ir Lie-
tuvai nors sudžiuvęs geresnės
laimės lapelis nupuls. Lietuviai
kantrūs, papratę laukti. Laukime,
tikimės, jei vėjas tos vilties, kaip
rudens lapo, visai kur nemunės!

Lietuva amžiais kentėjusi, am-
žiais vargusi tautų paminta...
Kas aršiausia, kad tų kentėjimų,
skausmų ir vargų nieks nesu-
pranta, nieks nežino, nieks nei
negirdėjo. O likimo dalis, o iro-
nija! Dideliame ir plačiame pa-
saulyje Lietuva labai maža tebė-
ra. Dabar, rodos, mes visi tai
aiškiai matome. Kol kas dar lie-
tuvams nesiseka. (Jei norime
pasisekimo, turime ne raudoti,
bet daugiau dirbti.—R. d.)

(Iš "Iš. Dr.")

Reikalauja Angliakasiu

50 kasyklų darbininkų reikalauja Divernone, Ill., 20, Glen Car-
bone, Ill. ir 40 Dewmaine, Ill. Kasyklos šiose vietose visos dirba
po Suvienytų Kasyklų Darbininkų Organizaciją ir randasi visai
miestuose. Kiekvienas turi geriausias mokyklas, patogius namus ir
kasyklos dirba pilną laiką; mokama pilna ilinnojaus skala. Angli-
akasių mokesčiai 70c. nuo tono ir 74c. nuo tono. Kasyklos aug-
tis ir anglies sluogsnis išsėna nuo šeski iki aštuonių pėdų, apskrit-
tas padėjimas geras. Po žeme darbininkai gauna nuo \$3.35 iki \$3.60
į dieną, žemiausia gi alga viršutinių darbininkų \$2.96 į dieną.
Adresas: Madison Coal Corporation, Divernon, Ill.
Madison Coal Corporation, Glen Carbon, Ill.
Madison Coal Corporation, Dewmaine, Ill.

Nežinystė

Zinoma, tu, brolau, matei aklą
žmogų, einantį gatve. Eina jis
labai lėtai, pamazų: ranka prie-
šais čiupinėja, lazda prieš save
kelį bado.

Gaila jo! Gaila žmogaus, kuris
per kokią nors nelaimę neteko
akių ir liko be šviesos. Jo gyve-
nimas—tai amžina naktis, amž-
nas tamsus kalėjimas.

Tu tokiu aklą nenorėtum būti. Kasgi tokiu nelaiminguo no-
rėtų būti? O vienok, brolau, net nusistebėtum, jeigu žinotum,
kiek jų ant šios šventos žemės šliaužioja. Jie yra truputį kitoki.
Jie patį sau aklybę pasidarė. Jie galėtų matyti, j'gi norėtų.

Aną dien, girdžiu, vienas vyras sako kitam:
— Dabar užėjo toki laikai, kad svietas labai išgudrėjo.
Žmogus nemokytas, tai kaip aklas miške: kur neisi, tai vis i
medį atsimusi ir nosį nusimuši....

Didelę teisybę jis pasakė. Nemokytam žmogui dabar labai
sunku. Jeigu nori laimę atsiekti, jeigu nori geresnio gyvenimo
dasiidirti, turi eiti su plačiai atidarytomis akimis, turi viską žinoti-
viską matyti. Tik tada geresnį kelią gali sau gyvenime pasirinkti,
tik tada gali išsisaugoti, kad tave kas neapsuktų ir nenuskriaustų.
Geras laikraštis paprastai būva geriausias vadovas, geriausias
mokytojas—ir pigiausiai atsieina.

Siais laikais kas laikraščio neskaity, tas yra panašus į tą
paveikslėlį, kuris viršų patalpinas. Jis pats sau užsiriša akis
NEŽINYSTES raiškėm ir slankioja po šitą pasaulį, aplink gra-
baliodamas, kaip tikras neregys. Ar manai, kad jis toli nueis?

Nusirisk tą NEŽINYSTES raiškę nuo akių, žinok viską, kas
pasaulyje darosi, pasimokyk nuo kitų žmonių ir pots savo gyve-
nimą pagerink. Skaityk gerą laikraštį, kuris bus tavo draugu,
prieteliu ir mokytoju.

Tokių laikraščių bus tau ir tavo draugas "Lietuva". Už-
sirašyk jį sau ir savo draugams. Kas sąvartė šis atsilankys i
tavo namus pilnas visokių žinių, pamokinių, paveikslų, smagių
pasiskaitymų, žuokelių ir t. t. Tik du doliarai už visus metus,
vieną doliarį už pusmetį.

Užsisakyk sau "Lietuvą" tuojaus. Adresuok taip: "Lietuva",
814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ
AMERIKOJE

1886 METAIS.

Kapitalas 1 Sausio, 1917, \$145,000
Pomirtinių išmokėto \$92,715
Ligoje pašalpų \$52,813

Moka pomirtinių \$150, \$300, \$600
ir \$1,000. Moka ligoje pašalpos—
\$6.00 \$9.00 ir \$12.00 i savaitę.

ŠELPIA Našles, Našlaitius, Moksleivius, Politikus Kanki-
nius, Imigrantus ir remia visus prakilnius lietuvių tautiš-
kus ir kultūriškus reikalus.

ŽMONIŲ apšvietai leidžia savaitraštį "TĖVYNĖ" su ilius-
truotu mėnesiniu priedu Moterims ir Vaikams, ir nariai tą
gauna dovanai. Leidžia kningas, kurias nariams duodama už
pusę kainos.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniau-
sia, didžiausi ir tvirtiausia apdraudos, pašalpos ir kultūros
organizacija. Kuopos yra visuose miestuose. Norėdamas
prisirašyti, kreipkis prie vietinės kuopos, arba norėdamas plas-
tesnių informacijų, rašyk pas Centro Sekretorių, šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS
307 WEST 30TH STREET, NEW YORK CITY.

Su Reikalais

Kaslink konstitucijų, knygų
katalogų ir kitokių Spaudos
darbų visados kreipkitės i

"LIETUVA"

814 W. 33rd ST. CHICAGO, ILL.
TELEPHONE DROVER 7184

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMASI

Mes nesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamatai snė-
dyma 50% ant Tamatos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vy-
rams ir vaikams padarome ant ordio naujus sluitus nuo \$30.00 iki
\$60.00 už pusę kainos. Truputėlį neisotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant
ordio darytus sluitus parduojame po \$5.00 ir brangiau.
Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau,
Vaikų sluitai \$2.50 iki \$7.50.
Skrynių ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Storas atdaras kasdien 1. vakarais iki 9 val. Subatomis esti
atdaras iki 11 val. vakare. Nedėdienais—iki 6 val. vakare.

D-re Maria Dowiat-Sass
Moterų ir Vaikų Ligų Specialistė

Ofisas Rezidencija
1725 West 18th Street 5208 W. Harrison Street
Tarp Paulina ir Wood gat. Phone Canal 1208
Valandos: Tel Austin 737
Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
Nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
Tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

Starved Rock State Park

(Išbadėjusius Uolus Valstijos Parkas)
Vidurvakarių Stebuklingasis Gamtos Kraštas
Atsidarys nuo Gegužės 1mos iki Spalio 20tai

Ištisai Elektrinis Keltas
Tikietas į ten ir atgal vie-
ninteliai tiesiai keliu nuo
Chicago Archer Ave. ir Ci-
cero Ave. Stoties ar Argo, Ill. Chicago
ir Joliet Elektrinių Geizkeliu.
Specialiai Buriai
Tikietas į ten ir atgal tuo
pačiu keliu burais iš pen-
kių dešimtų (50) žmonių, ar
daugiau.
Elektrikinių ir Garinių Keliu
Tikietas į ten ir atgal se-
ptintadienis ir šventadienis
taipgi burais iš penkių
ar daugiau žmonių šioms dienoms.
Šita žema kelionė kaina galima gauti
tikrai vartojant pakeistini tikietą i Jo-
liet, Ill., C. & A. A. T. & S. F., ar
C. R. L. & P. Geizkeliu.
Rock Island turi paskirtą traukinį iš
Chicago 7:00 val. ryto ir 9:00 val. ryto;
iš Englewoodo 7:15 val. ryto ir 9:15 val.
ryto, pasiekiant Jolietą, Ill. 8:30 ir
10:30 val. ryto.
Jolietą aplėdžia 8:45 val. ryto ir 10:20
val. ryto, pasiekdamas Starved Rock
11:00 val. ryto ir 12:20 val. dienos.
Grįžtant aplėdžia Starved Rock 5:19
val. po pietų ir Rock Island geizkeliu
pribuva Chicago 9:40 val. vakare.
Asmeniniai Vedamos Ekskursijos
Antradienis, šeštadienis kas savaitę
nuo Gegužės 15 d. iki Rug-
sejo 30 d. Taipgi šventadienis ir sulys
specialio susitaikymo. Vienos dienos ke-

VIETINĖS ŽINIOS.

Serno koncertas. Šią subatą, liepos 14 d., Midos svetainėje, yra rengiamas didelis koncertas, pagerbimui ir naudai p. J. Serno, buvusio per ilgus metus "Lietuvos" redaktoriaus. Koncertas dalyvaus stambiausios Chicago muzikės įrašų.

Visa atžvilgiai yra geistiniai, kad Chicago publika, ypač "Lietuvos" skaitytojai, kuokaitlingiausiai į šį koncertą atsilankytų, pirmiausia todėl, kad koncertas patį savių žala būtų vienas iš geriausių, antra—kad tuomet bus pažymėta pagerbimas vieno iš seniausių Amerikos lietuvių literatūrai ir rašytojui ir trečia—kad tuomet bus suteikta tam rašytojui materialinė parama. Mūsų žinome, kad kuomet kalbama apie pinigines paramas reikalingumą, tai tuomet pasidaro didžiausias nesmagumas tam, kuriam ta parama buvo reikalinga.

Vienok mūsų manome, kad atėjo laikas, kuomet negalima toliau daryti to, kas šioje vietoje tik todėl, kad neužgauti tera to jautrios sielos.

Gerb. Serno padėjimas yra kritiškas ir reikalauja greitos paramos, kurią šiuo momentu gali suteikti tikta visuomenė, o pirmiausia čia, kaip visuomenės savo atsilankymu į viršminėtą koncertą.

Dabartinė "Lietuvos" redakcija gali, kad šiuo sykiu ji negali daugiau padaryti, kaip tik šia p. Serno reikalą perstatyti taip, kaip jis yra. Perėjus laikraščio iš p. Olševskio rankų į naujas rankas, nauji laikraščio leidėjai atrado virš savo įgytą gvarantų tuoti p. Sernui tolimesnį užlaikymą ir senas mūsų laikraščio veteranai prisiėjo pasilikti be vietos ir be užlaikymo, tikimas, kuris paprastai laukia beveik visus mūsų laikraščio redaktorių ir literatus.

Mūsų nemanome čia įsikišti kaltininkų, neigi jų ant skaudų svilinti, nes tas pačiam reikalui nepagelbės. Galima kiauvas dienas ir naktis apie tai kalbėti, bet kalbos juk užlaikymo jam neužtikrins, neigi randa ar maitos neapmokės. Reikalingi yra pinigai ir juos reikia gauti.

Kiek mūsų žinome. Tėvynės Mylėtojų Draugijos Literatūrai Komitetas yra rekomendavęs Centro Valdybai išleisti visus Serno raštus vienoj laidoj, panašioj į Kudirkos raštų laidą. Lit. Komitetas motyvuoja savo nuomonę tuomi, kad literatūrai p. Serno veikimą galima skatinti kaip ir užbaigti ir todėl būtų labai naudinga, jeigu autorius pats galėtų savo raštus surinkti, juos peržiūrėti, pertaisyti, papildyti ir viso savo gyvenimo literatūrai darbą kruvon sutraukti. Iš kitos pusės tuomi Draugija, o per ją ir visuomenė, duotų autoriui garbingą progą nepriklausyti nuo keno nors malonės ir aukų, kurios visuomet yra karčios tam, kuris jų reikalauja.

Šisai vienok reikalas dar nėra užbaigtas Tėvynės Mylėtojų Draugijos Valdyboje, kuri, kaip teko girdėti, šį reikalą svarsto ir kurios nuomonė yra, berods, pasidalinusi: viena pusė yra už tos laidos pradėjimą tuojuos, kita gi pusė, sutikdama su tuom, kad reikia išleisti, bijosi, ar Draugija galės panešti visas, surištas su tokia didele laida, išlaidas.

Prie galutinio šio klausimo išrišimo dar neprieita. Tuom tarpu, kaip minėta, p. Serno padėjimas reikalauja greitos paramos. Šitokią paramą ir žmonišką pagerbimą jo pasidarbavimo galima patogiariausiai tuom tarpu suteikti ir apreiškinti per atsilankymą minėtame koncerte.

Todėl prie mūsų ir skaitome savo priederme mūsų skaitytojus paraginti.

Iš Tananevičiaus bylos. Perieitą savaitę tęsėsi kriminalinė teisme byla Jono M. Tananevičiaus, privatinio bankieriaus, kuris yra kaltinamas už priminėjamą depozito tuom laikui, kuomet bankas jau negalėjo išsimokėti.

Prokuroras saukė daugelį liudininkų. Tananevičiaus banko

įvairius buvusius urėdinkus, real estate agentus, depozitorius ir t. t.

Kadzevskis, buvusis Tananevičiaus banko manadžierius, liudijo, kad rugsėjo 29 d. pereitų metų Standard Trust and Savings bank sugrąžino Tananevičiaus čekius, nes Tananevičius jam tuomet buvo \$11,000.00 tame banko pervirsiaus savo čekiais ištraukęs. Tuomet, anot Kadzevskio, J. Tananevičius nuėjęs pas savo advokatą E. Bauman, kuris pataręs Tananevičiui daugiau depozitų nepriminėti.

"Tananevičius pargrįžo namo—liudijo kasierius—ir liepė man depozitus priminėti, bet liepė laikyti juos atskirai nuo kitų pinigų. Jis sakė man, kad mes galime įlysti bėdon prieš įstatymus. Po kelių dienų aš vėl pasiklausiau jo, kaip čia geriau padarius. Jis atsakė: "Velnias žino, kaip čia gali būti geriau" ir po to į apie pusę valandos laiko liepė man priminėti depozitus ir padėti juos sykiu su kitais pinigais."

Stanislaw Ratajczyk, asistentas kasieriaus iš Depozitors State banko, kuris 1912 metuose, kuomet Jonas Tananevičius, manė suorganizuoti valstijinį banką, buvo pasamdytas peržiūrėti Tananevičiaus banko knygas, liudijo, kad jau tuomet Tananevičiaus bankui trukę \$52,000.

Tananevičiaus bylą gina advokatas Kwasigroch (lenkas) sykiu su pora kitų asistentų. Bylos pasiklausyti buvo atvykę daugelis pašalinųjų žmonių ir advokatų. Viskas svetimtautis advokatas užklauskė čia buvusio lietuvių advokato, kodel Tananevičiaus, lietuvių, bylą veda lenkas advokatas. o ne lietuvis. Jis tas jam atsakė: "Tananevičius niekadoms neturėjo reikalų su lietuvišiais advokatais; jeigu jo reikalus būtų vedęs, kuris iš lietuvių advokatų, tai jis nebūtų įlindęs šiandien tokį lėn, kurioje jis yra, ir žmonių būtų neįtraukęs sykiu savim. Todėl ir šioje byloje lietuvių advokatai neturi jokio reikalo kištis."

Pereitą subatą valstijos prokuratorija užbaigė savo pusės liudijimus prieš Tananevičių. Tananevičiaus advokatai pradėjo apkaltintojo gynimą.

Įžanginė savo prakaiboje į "jury" Tananevičiaus advokatas Kwasigroch trumpai sutraukė visą tai, ką jie mano prirodyti apskustojų pateisinti. Anot jo, jie prirodysia, kad Tananevičiaus bankas buvo geram piniginiame stovyje (solvent) laike jo uždarymo, kad bankas nepriminėjo nuo to laiko depozitų, kad vertė banko nuosavybių pervirsija, arba yra bent lygi banko skoloms; kad nuosavybių vertė yra teisingai parodyta knygoje ir t. t.

Panėdėlyj prasidėjo statymas liudininkų iš Tananevičiaus pusės, kurių liudijimai turėjo visa tai prirodyti. Liudijo visa eilė įvairių kontraktorių, real estate agentų, pats Jonas Tananevičius ir daug kitų.

Laikė tiesioginio egzaminavimą per apskustojų advokatą jie išreiškė savo nuomonę apie įvairias banko nuosavybes. Sulg jų nuomonės, banko nuosavybės (namai, lotai, farma, etc.) yra vertos maž-daug tiek, kiek parodyta banko knygoje.

Prokuratorija per kryžiajų liudininkų egzaminavimą stengiasi prirodyti, kad tos nuosavybės nėra tie vertos, kiek banko knygoje parodyta. Sulg prokuratorijos prirodinėjimų, jų nuosavybių vertė yra nuo trečdalis iki pusės mažesnė negu knygoje parodyta.

Einant laikraščio spaudon apskustojų pusės liudijimai dar neužbaigė. Tikimasi, kad jie užsibaigs šią savaitę ir tuomet abi pusės savo kalbose prieš "jury" sutrauks visa tai, ką jie per savo liudininkus prirodė. Tuomet "džiury" išduos savo veriktą.

DEKINGAS ŽYDAS.

Juozas Stukoraitis, gudrus ukinkas iš Baikorių kaimo, važiuodamas į miestą susitiko einantį pakeliai Smulių.

— Sėsk, Smulke,—sako Stukoraitis,—pavėžysiu.

— Ui, ačiū tau Juozu,—tarė žydėlis, lipdamas iš užpakalio vežimėn.

Pravažiuojant pro medį, su nu linkusiomis ant kelio šakomis, Stukoraitis, sugriebė šaką; šaka, žinoma, susilenkė, o paskui, kada Stukoraitis ją paleido, kad rėž šaką žydėliui per akis! o Smulkė, krapštydamas akis, sako Stukoraičiui: — Ui, gerai, kad tau tą šaką sulaukė, kitaip tas šaka būtų man visus dantis išmušus.

Aukos Lietuvai.

IŠ LG. IR LN. FONDŲ RASTINĖS AUKOS.

- Lietuvos Gelbėjimo Fondas.
- Lakštas 104.
- LINCOLN, N. H. LGF. skyriaus nariai, kurie moka į mėnesį po 50c: J. Antanavičius, A. Puidokas, A. 2. maitis, K. Grigaliūnas, M. Bublys, S. Stelmokas, Z. Civelikas, K. Majauskas, A. Žilaitis, J. Puidokas, J. Velička, P. Paukštis, K. Miekunas, P. Kreiselunas, J. Pažikas, K. Januškevičius, K. Šingda, Po 25c: M. Puidokienė, O. Mateckienė, T. Gu daitienė, P. Mickunienė, M. Žilaitienė, M. Trumpaitienė, O. Pažikienė, P. Gudaitis, J. Trumpaitis, M. Valkevičia, V. Zajankauskas, A. Mindga, A. Ylius. Viso \$11.75
- HOMESTEAD, PA. A. Bujauskas per A. B. Strimaitį, N. Y. \$8.00
- BOSTON, MASS. LGF. skyrius per S. Mockų (narių mokesčiai) 170.00
- MERIDEN, CONN. per A. M. Martaus prakalbas sudėjo J. Silskis \$2.50; po 1 dol.: D. Stakonis, A. Stakoniene, A. Čeponis, P. Burkauskas, P. Bernadšius, J. Subačius, J. Dangvetkis, F. Kavaliuskas, Smulkų \$3.20; viso \$13.72
- ANSONIA, CONN. per A. Martų J. Marčiulonis 1 dol.; nežinomi \$3.70; viso \$4.70
- THOMPSONVILLE, CONN. per A. Martaus prakalbas sudėjo po 2 dol.: K. Zaramba, J. Černiauskas, V. Mockus; po 1 dol. O. Klišenė, B. Buinickas, V. Kandrotas, B. Čilvinintė, J. Petkaitė, K. Čepulienė, A. Čepulis, L. Marcinkevičius, A. Narvilienė, K. Určienė, M. Augustinaitis, K. Miglinas, M. Miglinienė, M. Barnauskaitė, smulkų \$27.44; viso \$27.44
- NEW HAVEN, CONN. per A. M. Martaus prakalbas sudėjo po 1 dol.: J. Butkus, J. Jakavičskis, S. Maseliūnas, K. Makarevičius, M. Makarevičius, K. Zigmančiūtė, P. Cibulskis; smulkų \$5.15; viso \$12.15
- STAMFORD, CONN. per A. Martaus prakalbas aukėjo po 1 dol.: J. Martišas, V. Martinaitis, J. Kilmas, P. Misiukevičaitė, J. Cibirka, D. Majauskas; smulkų \$1.80; viso \$7.80
- BROOKLYN, N. Y. per A. M. Martų po vieną dolarių aukavo: E. Vyzienė, G. Vyžas, U. Kriaučiūnaitė, K. Šiaučius; smulkų \$2.90; viso \$6.90
- HARRISON, N. J. per A. Martų po 1 dol. aukėjo: F. M. Petrulionis, B. Petrulis, M. Kauklys, K. Mačionis; smulkų \$1.65; viso \$5.65
- Viso įplaukė \$268.11
- Buvo iškėsti 103 \$3,599.82
- Viso fondan įplaukė \$3,867.93
- LIEUVOS NEPRIGULMYBES FONDO SKYRIUS:
- Lakštas 93.
- BELLE VALLEY, O. SLA. 238 kp. \$5.00
- PITTSBURGH, PA. šv. Juozapo draugija 6.00
- WATERBURY, Ct., ALTS. 11 kuopa per J. Marcinkevičių 10.00
- ROCHESTER, N. Y. Pokltyje J. Saueros sudėta ant p. K. J. Sėmaškos ranku 6.50
- RACINE, WIS. Moterų ir Merginų šv. Ražančiaus Draugija per M. Kasparaitį 5.00
- BRIDGEPORT, Ct. per A. M. Martaus prakalbas 25 d. gegužės, š. m. aukėjo po 1 dol.: K. Ambrozūnas, J. Noburaitis, F. Nalkeikis, K. Rasimavičiūtė, T. Sagevičius, K. Valinienė, J. Mineiga, J. Dubis, V. Kirkliauskas, K. Šmulkis, S. Miliauskas, S. Veličers, M. Janonis, V. Vaitkūnas, J. Janonis, A. Žilinskas, A. Nlaura; smulkų \$3.60; viso \$20.60
- ROCHESTER, N. Y. P. A. Usvėličiaus krikščionys sudėta aukų ant P. Petronies rankų \$4.50
- MONTELO, MASS. A. M. Martaus prakalbose \$11.54
- FRONT ROYAL, VA. V. Jurgaitis \$1.00
- LEWISTON, MAINE. M. Stelmokas (metinė mok. už 1917 m.) \$10.00
- NEW PHILADELPHIA, PA. J. Jonas Mikėnas iš Silver Creek, Pa. (metinė mokeskis už 1917 m.) \$10.00
- "SLA. 187 kp. per S. Bulotą (met. mokeskis už 1917 m.) \$10.00
- CO. CHICAGO, ILL. SLA. 74 kp. per C. Orešką \$10.00
- BROOKLYN, N. Y. SLA. 213 kp. per K. S. Karpavičių 5.00
- Viso įplaukė \$115.4
- Buvo iškėsti 92 \$4,490.78
- Viso įplaukė fondan \$4,606.92
- Viso per abu fondus \$18,783.85
- J. SEKEVICIUS.
- L. J. LNF. Flin. Sekret., 101 Oak Str., Lawrence, Mass.

KONCERTAS

Rengiamas pagerbimui

p. J. ŠERNO

Visų Chicagoiečių priedermė yra atsilankyti į rengiamą pagerbimui užsitarnavusio rašytojo p. J. Šerno koncertą

Subatoje, Liepos 14ta, 1917

8 valandą vakare

MILDOS SVETAINEJE, 3142 So. Halsted St.

Dalyvauja visos gambiausios Chicago lietuvių scenos įlejos. Po koncertui Puiki Muzika ir Šokiai.

INŽANGA 50c.

Kviečia Rengimo Komitetas

EXTRA

Ar norite gauti gerų gyduolių? Nuo liuosų vidurių 25c. Sutašymui noro valgyti 50c. ir \$1.00.

Visokios Trejos Devynios užtikrinamai geros. kaina 35c. 50c. ir \$1.00.

Jeį savo apygardoje negaunate, tai reikalaukite iš manęs. Atsaky-mui prisišykite už 2c. krasos ženkelį: Adresas: J. A. Puschus, 217 Fernon St., Philadelphia, Pa.

BALIS PAINESDALIEČIAMS.

Painėsdales, Michigane pašėpinė Lietuvos Sunų Draugija po Vilniaus Ausros Vartų Motinos švenčiausios globa rengia didelį baļų liep. 21 d. š. m. paminėjimui kovos ties žalgiriu. Bus gėrimų, šaltienės, cigaru-jų ir gėra proga visiems gražiai pa-silinksminiti. Įjangos tikietas 50c.

Širdingai kviečiama atsilankyti visi taip vyrai, taip moterys.

Komitetas.

Apgarsinimai.

VASARINĖS VIDURIŲ LIGOS.

Vasarinės vidurių ligos turi įvairias priežastis, o jų išsivystymo laipsniai siekia nuo lengvo trum-po nevirškinimo iki labai sunkių ligų. Bet visuomet svarbu yra vidurius išvaldyti. Trinerio Ameri-kinis Karčio Vyno Eliksyras yra geriausiu vaistu šitam tikslui. Jis pagelbsti, net jei vidurių už-kietėjimas nepasiduoda visokiems kitiems bandymams, ir išvalo vi-durius be jokio skaudėjimo ar silpni-jimo. Tai yra taigi ištikimi-masias vaistas nuo galvos skau-dėjimo, nervuotumo, apskrito su-silpnėjimo ir tt. Kaina \$1.00. Ap-tiekose.—Trinerio Linimento gali-ma visuomet pasitikti nuo pa-maitinimo, išsiskikimo, sutinimo, ramatų, neuralgijos ir tt. P-nas Jos. Lihan rašė mums liepos 1 d., 1917 m. iš Muskegon Heights, Mich. "Aš turėjau sutinusių petį ir negalėjau pakelti rankos. Jo-kiems vaistams negelbstint, aš nu-sipirkau Trinerio Linimento,—pa-vartojus tris dienas aš jaučiausi daug lengviau ir į savaitę laiko visokis skausmas prapuolė." Kai-na 25 ir 50c. aptiekose, 35 ir 60c. krasa. Jos. Triner, išdirbėjas che-mikas, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

!! Pranešimas !!

Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugsėjo mėn. perkelian savo ofisą po 3325 So. HALSTED ST. TELEPHONE YARDS 5834

Dr. P. WIEGNER

Ar Tavo Kojos Prakaituoja?

Jeį prakaituoja, tuojaus užsisakyk Pedisino.

Ar žinai, kad prakaitavimas na-kina kojų nervus. Ar žinai, kad nervams susinaikinus, kojos negali dirbti? Ar žinai, akd žmogus ge-ronis kojomis uždirba daugiau? Jeį žinai, tai kodėl nesigydayi savo ligos? Užsisakyk tuojaus didelę šeimyninę kabele Pedisino už vieną dolerį.

Pedisin tai viemintėlis vaistas ko-joms. Jis neleidžia kojomis pra-kaituoti, smirdėti, natima pailsimo jausmą ir neleidžia darytis pus-lėms. narikauliams ir vištakiams. Užsisakyk jo tuojaus. Rašyk šiandien šiuo adresu:

Crown Pharmacy

2812 E. 79th St. S. Cleveland, Ohio

Reikalavimai.

Reikalingas lietuvis barzdaskutys, turi būti pirmos klesos barzdasku-tys, atsakantis; darbas nuolatinis; mokeskis gėra; pulkus miestelis. Platesnės žinios kreipitis. J. Kallins, Frankfort, N. Y. Box 406,

Pajieškojimai.

Pajieškau savo giminių: Marty-no Navicko, kun. Jono Golovnos, Petro Mockevičiaus ir Anelės Moc-kevičienės Verbuliškes kaimo. Jez-no val. Trakų pav., Vilniaus gub. Gyveno po vokiečių likusioj Lietu-voj, o kur jie dabar yra nežinau. Atsišaukti adresu: Jonas Navickas, Utica, N. Y. 426 Liberty St.,

Pajieškau savo švogerio Vitoldo val., Drogaučių sod., Ukmergės pav., Kauno gub. Turiu prie jo svarbų reikalą. Atsišaukti adresu: Jonas Genis, 17 Conlon St., Worcester, Mass.

Pajieškau savo švogerio Vitaldo Petrulio ir brolio Juozo Valašimo. Atvažiavau iš Bostono norėčiau juos sutikti. Atsišaukti adresu: Ant. Valašinas, 2223 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Jurgio Mickuno ir Igno Jasellonio; pirmas gyveno Wood Stock, N. Y. antras St. Paul, Minn. Atsišaukti adresu: K. Jonaitis, 715 N. Chestnut St., Lansing, Mich.

Pajieškau savo pusbrolio Antano Baranausko, penki metal atgal, gy-veno Brooklyn, N. Y. Turiu į jį labai svarbų reikalą. Jis paelia iš Vilniaus gub. Trakų pav. Aleksan-dravo val., Marų viensėd. Atsišaukti adresu: Mlė Paplauskutė Lulienė, 27 Spring St., Union City, Conn.

Pajieškau savo draugo Jono Sase-lio Šiaulių pavieto, Kauno gub. Gyveno 9 metus Chicagoje. Turiu la-bai svarbų reikalą. Atsišaukti adresu: F. Baltromaitis, 716 W. Lombard St., Baltimore, Md.

Vėsiausia Vieta, Tai MILDOS TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Jeį vesaros laike yra per karšta, tai atei-kite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite vėsiausių vietą, atvėdinantį ir pamatysite gražesnį Teatrą negu vidurmiestyje.

Kainos šioiom dienom 5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom 10c balkonais, 15c žema.

Prasideda 7 valandą kas vakarą. Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.

Jeį liuosame laike nori pasilėsti, atvė-dinti ir užmirti savo nesmagurus, tai ateik į

MILDOS-TEATRĄ.

MASTER CUTTING SCHOOL

118 N. LaSalle Street

Atos Lubos Priešais City Hall

EXTRA!

Pigiausias gydymas visokių ligų ir išdirbimas visokių gėrimų: visokios paslapys ir gudrybės. Šitas apkel-bimas tik trumpam laikui. Idek krasos ženkelį ir prisišyk savo a-dresą, o gausi išsiskikima. — George Dorin, 2221 W. 21st Pl., Chicago, Ill.

"DRAUGAS"

dėtuvių Katalkų Savaitinis Laikraštis "Draugo" sandarbininkų skacltije yra rimčiausias ir žymiausias lietu-vių veikėjas ir rašytojas. Jame pa-duodama daug žinių iš draugijų ir vi-suomenės judėjimo. Visi dienos kla-ujimai yra svarstomi rimtai ir teisia-gal.

Prenumerata Amerikoje \$2.00 me-tams, \$1.00 pusel metų. Kitose šaly-se \$3.00 metams, \$1.50 pusel metu. Pažūrėjimui siunčiame vienas nu-meris veltui. Adresuokite: DRAGAS PUBLISHING CO. 3800 W. 46th St., Chicago, Ill.

DYKAI

Jūs galite padaryti didelį malonumą savo draugams, ar pažį-tamiems. Ir tas jums nei cento nekąstuos.

Prisišykite mums adresu kelių savo draugų ir pažįtamų, ku-rie neskaityt laikraščio "Lietuvos". Mes išsiųsime jiems "Lietu-vo" numerį uždyką, kad jie susipažintų su mūsų laikraščiu.

Visais reikalais, atnaujindami prenumeratą, ar naujus skaity-tojus užrašydami, spaudos, reikalais, ar knygų reikalaudami, kreip-kitės šiuo adresu:

"LIETUVA"

814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.

Dr. S. Biezis

LIEUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Office Office Hours 2359 S. Leavitt St. 4-6 & 7-9 P.M. Phone Canal 3877 CHICAGO

ŽINOTINA

Mano ofisas atsidero 9 val. ryto. Užsidero 7 val. vak.

Dr. K. Drangelis

Dentistas

3261 So. Halsted Street Phone Draver 8052 CHICAGO

ISĖJO IŠ SPAUDOS.

Visos Lietuvos žemlapis

Taisė M. Šalčius.

žemlapis parodo visas tris Lie-tuvių gubernijas ir Prusų Lietu-vą, spalvuotas, didumo 25x20 ce-lių vardai miestų ir miestelių parašyti labai aiškiai.

Kaina 1 žemlapio 60 centų. Už-sakant 2 arba daugiau po 50 cen-tų kiekvienas.

Užsakymus ir pinigus siųst

M. ŠALČIUS

31 W. 110th St. NEW YORK CITY.

REIKALAUJAME

vyrų ir vaikinių, kurie no-tystės į 4-6 savaites sulg naujausio metodo. Kam dirbti kasyklose ar liejyklose, jeigu galima buti pa-šiam darbdaviu išmokus amato, kuris blogų laikų nežino. Mokiname barzdaskuties taigpi ir moteris, kaip ir rnkadabystes (manicuring). Ar-tesnės žinios rašykite: Nossokoff's Barber School, 1202 Penn Av., Pittsburgh; Pa.

Reikalaujame Agentų

Platinimui "Lietuvos" Geras už-darbis darbštieks vyrams. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į

"LIETUVA"

814 W. 33rd Street CHICAGO, ILL.

LIETUVI!

ATMINK SAVO VARGSTANČIUS TEVS, BROLIUS IR SESERIS LIETUVOJE. JIE TEN KENČIA BADA-ŠALČIUS, O TU ČIA ESI APSIVILKĖS IR SOTUS. Aukauk jiems per Centralį Komitetą, kuris greičiausiai pasiūčia pinigųs į Lietuvą, ir įsirašyk į nuolatinį Lietuvos Šelpjų skaičių.

Iškirpk šį Kuponą ir įrašyk kas reikia siųsk su savo Auka į Komitetą šiuo adresu:

THE LITHUANIAN CENTRAL COMMITTEE

200 Fifth Ave. New York City

SIUNČIU \$_____ aukų nukentėjusiems nuo ka-rės. Prie to prisidauo kas mėnuo aukauti per Centralį Komitetą po \$_____, pakol tik bus rei-kalas šelpiti mūsų viengėnčius Tėvynėje.

Parašas _____ ir Adresas _____

SKAITYKITE IR PLATINKYTE "Lietuvių Balsą"

LIEUVIŲ BALSAS rupiasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai laukytų karo pabaigos.

LIEUVIŲ BALSAS padeda išvysties ir tobulindes; jis ragina tautiečius šiuo ištrėtimo metu pasimokyti iš svetimatčių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn neko, kas žemina mūsų tautą.

LIEUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvį, kad, kaip tik paliaus žvangėle ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, priprausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valcama, o nugriauti tėvų kapai—aptveriami.

LIEUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltys kuopiglausia kaina ekeblimus-jieškojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda srausti nuklydusiems broliams, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIEUVIŲ BALSO kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusel metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. UZSIENIUOSE metams 3 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmėčiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrimumis 5 cental.

Iš Amerikos pinigų, laiškus gaunamo. Siuntinėti "Liet. Balsą" į užsienius rusų cenzura nekludlo.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (amulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapį į keturias skiltis) prieš tekstą—60 kap.; po teksto—30 kap. Fabėgėlams, įleškantiems giminių arba darbo petito eilutę po teksto —10 kapelių. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių įleškantiems po teksto 1^a centų petito eilutė.

Adresas:

"Lietuvių Balsas"

PETROGRAD: Sapery Gat-lė., n. 9, b. 9